

Mobiasbanca - OTP Group S.A.

Situații Financiare
pentru anul încheiat la
31 decembrie 2020

Întocmite în conformitate cu
Standardele Internaționale de
Raportare Financiară

Cuprins

Raportul Auditorului Independent	
Situația Rezultatului Global pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2020	4
Situația Poziției Financiare la data de 31 decembrie 2020	5
Situația Modificărilor Capitalului Propriu pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2020	6
Situația Fluxurilor de Trezorerie pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2020	7
Note Explicative la Situațiile Financiare	8-134

Building a better
working world

Ernst & Young SRL
51 Alexandru cel Bun Street
Chisinau MD+2012
Republic of Moldova

Tel: +373 22 214040
Fax: +373 22 214044
ey.com

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

Catre actionarii Mobiasbanca - OTP Group SA

Raport asupra auditului situatiilor financiare

Opinia

Am auditat situatiile financiare ale Mobiasbanca - OTP Group SA („Banca”), care cuprind situatia pozitiei financiare la data de 31 decembrie 2020, situatia rezultatului global, situatia modificarilor capitalului propriu si situatia fluxurilor de trezorerie pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data si un sumar al politicilor contabile semnificative si alte informatii explicative.

In opinia noastra, situatiile financiare anexate ofera o imagine fidela si justa a pozitiei financiare a Bancii la data de 31 decembrie 2020, ca si a performantei financiare si a fluxurilor de trezorerie ale acesteia pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data, in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara.

Bazele opiniei

Noi am efectuat auditul conform Standardelor Internationale de Audit (ISA). Responsabilitatile noastre conform acestor standarde sunt descrise mai detaliat in sectiunea „Responsabilitatile auditorului pentru auditul situatiilor financiare” din raportul nostru. Suntem independenti fata de Banca conform Codului International de etica al profesionistilor contabili (inclusiv standardele internationale de independenta) emis de Consiliul pentru Standarde Internationale de Etica pentru Contabili (codul IESBA) si conform cerintelor etice care sunt relevante pentru auditul situatiilor financiare in Moldova si ne-am indeplinit responsabilitatile etice conform acestor cerinte si conform Codului IESBA. Consideram ca probele de audit pe care le-am obtinut sunt suficiente si adecvate pentru a constitui baza pentru opinia noastra.

Aspecte cheie de audit

Aspectele cheie de audit sunt acele aspecte care, in baza rationamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanta pentru auditul situatiilor financiare din perioada curenta. Aceste aspecte au fost abordate in contextul auditului desfasurat asupra situatiilor financiare in ansamblu, si in formarea opiniei noastre asupra acestora, si nu emitem o opinie separata cu privire la aceste aspecte cheie.

Pentru fiecare aspect de mai jos, am prezentat in acel context o descriere a modului in care auditul nostru a abordat respectivul aspect.

Building a better
working world

Am indeplinit responsabilitatile descrise in sectiunea „Responsabilitatile auditorului pentru auditul situatiilor financiare” din raportul nostru, inclusiv in legatura cu aceste aspecte cheie. In consecinta, auditul nostru a inclus efectuarea procedurilor proiectate sa raspunda la evaluarea noastra cu privire la riscul de erori semnificative in cadrul situatiilor financiare. Rezultatele procedurilor noastre de audit, inclusiv ale procedurilor efectuate pentru a aborda aspectele de mai jos, constituie baza pentru opinia noastra de audit asupra situatiilor financiare anexate.

Deprecierea creditelor si avansurilor acordate clientilor

Valoarea neta contabila a creditelor si avansurilor acordate clientilor in suma de 7,376,823 mii MDL la nivelul Bancii reprezinta un procent semnificativ (51.45%) din valoarea activelor totale ale Bancii la 31 decembrie 2020.

Evaluarea de catre conducere a indiciilor de depreciere si determinarea Pierderilor de Risc de Credit Asteptate (Pierderile asteptate) pentru credite si avansuri acordate clientelei este un proces complex care presupune exercitarea rationamentului profesional. O astfel de evaluare este in mod inherent incerta, presupunand predictia viitoarelor conditii macroeconomice in mai multe scenarii, evaluarea probabilitatii fiecarui scenariu, a impactului acestora asupra Pierderilor asteptate precum si evaluarea Riscului de nerambursare, a Pierderii in caz de nerambursare si a Expunerii la momentul intrarii in stare de nerambursare utilizand modele bazate pe o serie de date istorice si tehnici cantitative.

Incertitudinile din mediu in contextul crizei COVID-19, incluzand moratoriile si masurile de sprijin guvernamentale, au determinat o complexitate crescuta a estimarii Pierderilor asteptate sub forma de ajustari ulterioare modelului/asa numitele “management overlays”, si a rationamentului profesional cu privire la criteriile de determinare a Stadiului creditelor.

Efectul potential al aspectelor mentionate mai sus este un nivel ridicat de incertitudine in estimare, cu un numar ridicat de rezultate rezonabile, semnificativ diferite de estimarile ajustarilor pentru pierderi. Notele 2.5.8 si 14 la situatiile financiare prezinta mai multe informatii privind estimarea ajustarii pentru pierderi din credite si avansuri acordate clientilor.

Avand in vedere importanta creditelor si avansurilor acordate clientilor, incertitudinea in estimare si complexitatea tehnicilor de estimare, consideram Deprecierea creditelor si avansurilor acordate clientelei un aspect cheie de audit.

Modul in care a fost adresat aspectul cheie de audit

Procedurile noastre de audit au inclus, printre altele, evaluarea metodologiei Bancii privind identificarea indiciilor de depreciere si determinarea pierderilor asteptate, inclusiv determinarea scenariilor macroeconomice si a ponderilor aferente, criteriile de determinare a Stadiului creditelor si modelele pentru determinarea parametrilor de risc de credit, cum sunt Riscul de nerambursare, Pierderea in caz de nerambursare si Expunerea la momentul nerambursarii.

Am evaluat proiectarea si eficacitatea operationala a controalelor interne privitoare la monitorizarea calitatii creditelor si avansurilor acordate clientilor, modelele pentru determinarea parametrilor, scenariile macroeconomice si ponderile aferente, ajustarile ulterioare modelului/asa numitele "management overlays", calculul Pierderilor asteptate precum si controalele asupra calitatii datelor care au stat la baza calculelor si a sistemelor relevante.

De asemenea, am evaluat scenariile macroeconomice si ponderile aferente si am examinat abordarea utilizata pentru determinarea ajustarilor ulterioare modelului/ "management overlays" pentru COVID 19.

Pentru ajustarea de pierdere a creditelor depreciate evaluate la nivel individual (Stadiul 3) analiza noastra s-a concentrat pe creditele cu cel mai mare impact potential asupra situatiilor financiare si a avut in vedere ipotezele cheie care au stat la baza identificarii si cuantificarii deprecierei, cum sunt cele privind estimarea fluxurile de numerar asteptate, inclusiv cele privind valoarea realizabila a garantiilor si estimarile de recuperare in caz de nerambursare. Specialistii nostri interni in evaluare au fost implicati, dupa caz, in procedurile noastre de audit.

Pentru pierderile asteptate aferente creditelor evaluate in Stadiul 1 sau Stadiul 2 am testat modelele pentru parametrii de risc cheie, implicand specialistii nostri in riscul de credit pentru a reface modelarea pentru un esantion de modele respectiv a reface incadrarea in Stadii si a recalcula Pierderile asteptate.

De asemenea, am analizat caracterul adecvat al informatiilor prezentate de Banca in situatiile financiare cu privire la expunerea la riscul de credit.

Aspect cheie de audit

Tehnologia informatiei (IT) si sistemele relevante pentru raportarea financiara

O parte semnificativa a operatiunilor Bancii si a procesului de raportare financiara se bazeaza pe sisteme IT ce presupun procese si controale automatizate asupra capturarii, stocarii si procesarii informatiei. O componenta importanta a acestui sistem de control intern presupune existenta si aderarea la procese si controale de acces al utilizatorului si de management al modificarilor cu caracter adecvat. Aceste controale sunt in special importante pentru ca asigura ca accesul si modificarile asupra sistemelor si datelor IT sunt efectuate de persoane autorizate intr-un mod adecvat.

Mediul IT al Bancii este complex, avand un numar semnificativ de sisteme si baze de date interconectate. In plus, noul mod de lucru adoptat in toate zonele Bancii aduce schimbari si complexitate crescuta.

Dat fiind gradul ridicat de automatizare a proceselor relevante pentru raportarea financiara si data fiind complexitatea mediului IT al Bancii, o mare parte a procedurilor de audit s-a concentrat asupra acestui aspect. De aceea consideram ca acest domeniu reprezinta un aspect cheie de audit.

Modul in care a fost adresat aspectul cheie de audit

Ne-am axat procedurile de audit pe acele sisteme si controale IT care sunt semnificative pentru procesul de raportare financiara. Deoarece procedurile de audit asupra sistemelor IT necesita o pregatire specifica, am implicat specialistii nostri IT in efectuarea procedurilor de audit.

Auditul nostru a inclus, printre altele, urmatoarele proceduri:

- Intelegerea si evaluarea mediului de control IT in ansamblu si a controalelor existente, inclusiv a celor care se refera la accesul la sisteme si date, considerand si contextul lucrului de acasa, precum si modificarea sistemelor IT. Am particularizat abordarea de audit in functie de importanta sistemului pentru raportarea financiara;
- Am testat eficacitatea operarii controalelor privind acordarea drepturilor de acces pentru a determina daca doar utilizatorii desemnati aveau posibilitatea de a crea, modifica sau sterge conturi de utilizatori pentru aplicatiile relevante;
- Am testat eficacitatea operarii controalelor legate de dezvoltarea si modificarea aplicatiilor pentru a determina daca acestea sunt autorizate, testate si implementate in mod corespunzator;
- Am evaluat si testat eficacitatea proiectarii si operarii controalelor incorporate in aplicatii IT si a celor dependente de aplicatii IT din procesele relevante pentru auditul nostru.

Alte informatii

Alte informatii includ Raportul conducerii, care include si declaratia nefinanciara, dar nu includ situatiile financiare si raportul nostru de audit cu privire la acestea. Conducerea este responsabila pentru alte informatii.

Opinia noastra de audit asupra situatiilor financiare nu acopera alte informatii si nu exprimam nicio forma de concluzie de asigurare asupra acestora.

In legatura cu auditul efectuat de noi asupra situatiilor financiare, responsabilitatea noastra este de a citi aceste alte informatii si, facand acest lucru, de a analiza daca acestea nu sunt in concordanta, in mod semnificativ, cu situatiile financiare sau cunostintele pe care le-am obtinut in urma auditului sau daca acestea par sa includa erori semnificative. Daca, in baza activitatii desfasurate, ajungem la concluzia ca exista erori semnificative cu privire la aceste alte informatii, noi trebuie sa raportam acest lucru. Nu avem nimic de raportat in acest sens.

Building a better
working world

Responsabilitatea conducerii si a persoanelor responsabile cu guvernanta pentru situatiile financiare

Conducerea Bancii are responsabilitatea intocmirii si prezentarii fidele a situatiilor financiare in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara si pentru acel control intern pe care conducerea il considera necesar pentru a permite intocmirea de situatii financiare care sunt lipsite de denaturari semnificative, cauzate fie de frauda, fie de eroare.

La intocmirea situatiilor financiare, conducerea este responsabila sa evalueze abilitatea Bancii de a-si desfasura activitatea conform principiului continuitatii activitatii si sa prezinte, daca este cazul, aspectele referitoare la continuitatea activitatii si folosirea principiului continuitatii activitatii, mai putin in cazul in care conducerea intentioneaza sa lichideze Banca sau sa ii inceteze activitatea sau nu are nicio alternativa reala decat sa procedeze astfel.

Persoanele responsabile cu guvernanta au responsabilitatea supravegherii procesului de raportare financiara a Bancii.

Responsabilitatile auditorului pentru auditul situatiilor financiare

Obiectivele noastre constau in obtinerea unei asigurari rezonabile privind masura in care situatiile financiare, luate in ansamblu, nu contin denaturari semnificative cauzate de eroare sau frauda si de a emite un raport de audit care sa includa opinia noastra. Asigurarea rezonabila reprezinta un nivel ridicat de asigurare, insa nu este o garantie ca un audit desfasurat in conformitate cu standardele ISA va detecta intotdeauna o denaturare semnificativa, daca aceasta exista. Denaturarile pot fi cauzate fie de frauda fie de eroare si sunt considerate semnificative daca se poate preconiza, in mod rezonabil, ca acestea, atat la nivel individual sau luate in ansamblu, vor influenta deciziile economice ale utilizatorilor luate in baza acestor situatii financiare.

Ca parte a unui audit in conformitate cu standardele ISA, ne exercitam rationamentul profesional si ne mentinem scepticismul profesional pe intreg parcursul auditului. De asemenea:

- ▶ Identificam si evaluam riscurile de denaturare semnificativa a situatiilor financiare, cauzate fie de frauda fie de eroare, stabilim si efectuam proceduri de audit care sa raspunda acestor riscuri si obtinem probe de audit suficiente si adecvate pentru a constitui o baza pentru opinia noastra. Riscul de nedetectare a unei denaturari semnificative cauzate de frauda este mai ridicat decat cel de nedetectare a unei denaturari semnificative cauzate de eroare, deoarece frauda poate include complicitate, falsuri, omisiuni intentionate, declaratii false sau evitarea controlului intern.
- ▶ Intelegem controlul intern relevant pentru audit pentru a stabili procedurile de audit adecvate in circumstantele date, dar nu si in scopul exprimarii unei opinii asupra eficacitatii controlului intern al Bancii.
- ▶ Evaluam gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate si rezonabilitatea estimarilor contabile si a prezentarilor aferente de informatii realizate de catre conducere.

- ▶ Concluzionam asupra caracterului adecvat al utilizarii de catre conducere a principiului continuitatii activitatii, si determinam, pe baza probelor de audit obtinute, daca exista o incertitudine semnificativa cu privire la evenimente sau conditii care ar putea genera indoieli semnificative privind capacitatea Bancii de a-si continua activitatea. In cazul in care concluzionam ca exista o incertitudine semnificativa, trebuie sa atragem atentia, in raportul de audit, asupra prezentarilor aferente din situatiile financiare sau, in cazul in care aceste prezentari sunt neadecvate, sa ne modificam opinia. Concluziile noastre se bazeaza pe probele de audit obtinute pana la data raportului nostru de audit. Cu toate acestea, evenimente sau conditii viitoare pot determina ca Banca sa nu isi mai desfasoare activitatea in baza principiului continuitatii activitatii.
- ▶ Evaluam prezentarea, structura si continutul general al situatiilor financiare, inclusiv al prezentarilor de informatii, si masura in care situatiile financiare reflecta tranzactiile si evenimentele de baza intr-o maniera care realizeaza prezentarea fidela.

Comunicam persoanelor responsabile cu guvernanta, printre alte aspecte, obiectivele planificate si programarea in timp a auditului, precum si constatările semnificative ale auditului, inclusiv orice deficiente semnificative ale controlului intern, pe care le identificam pe parcursul auditului nostru.

De asemenea, prezentam persoanelor responsabile cu guvernanta o declaratie cu privire la conformitatea noastra cu cerintele etice privind independenta si le comunicam toate relatiile si alte aspecte care pot fi considerate, in mod rezonabil, ca ar putea sa ne afecteze independenta si, unde este cazul, masurile de siguranta aferente.

Dintre aspectele pe care le comunicam persoanelor responsabile cu guvernanta, stabilim acele aspecte care au avut cea mai mare importanta in cadrul auditului asupra situatiilor financiare din perioada curenta si, prin urmare, reprezinta aspecte cheie de audit. Descriem aceste aspecte in raportul nostru de audit, cu exceptia cazului in care legislatia sau reglementarile impiedica prezentarea publica a aspectului respectiv sau a cazului in care, in circumstante extrem de rare, determinam ca un aspect nu ar trebui comunicat in raportul nostru deoarece se preconizeaza in mod rezonabil ca efectele negative ale acestei comunicari depasesc beneficiile interesului public al comunicarii respectivului aspect.

Raport cu privire la alte cerinte legale si de reglementare

Raportare asupra unor informatii, altele decat situatiile financiare si raportul nostru de audit asupra acestora

Pe langa responsabilitatile noastre de raportare conform standardelor ISA si descrise in sectiunea „Alte informatii”, referitor la Raportul conducerii, noi am citit Raportul conducerii si raportam urmatoarele:

- a) in Raportul conducerii nu am identificat informatii care sa nu fie consecvente, sub toate aspectele semnificative, cu informatiile prezentate in situatiile financiare la data de 31 decembrie 2020, atasate;

Building a better
working world

7

- b) Raportul conducerii, identificat mai sus, include, sub toate aspectele semnificative, informatiile cerute de Legea contabilitatii si raportarii financiare nr. 287 din 15.12.2017 articolul 23;
- c) pe baza cunostintelor noastre si a intelegerii dobandite in cursul auditului situatiilor financiare intocmite la data de 31 decembrie 2020 cu privire la Banca si la mediul acesteia, nu am identificat informatii eronate semnificative prezentate in Raportul conducerii.

In numele,

ICS Ernst & Young SRL

Alexandru cel Bun 51, Chisinau, Republica Moldova

*Inregistrat in Registrul Public al entitatilor de audit cu nr.
1903059*

Nume auditor: Galina Gherman

*Inregistrat in Registrul public al auditorilor cu nr.
1606103*

Chisinau, Republica Moldova

16 martie 2021

Situația Rezultatului Global pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2020

	Nota	2020	2019
(in mii lei moldovenești)			
Venituri aferente dobânzilor	3	653,559	672,704
Cheltuieli aferente dobânzilor	3	(205,832)	(191,262)
Venitul net aferent dobânzilor		447,727	481,442
Venituri aferente taxelor și comisioanelor	4	182,965	195,163
Cheltuieli aferente taxelor și comisioanelor	4	(67,820)	(77,011)
Venitul net aferent taxelor și comisioanelor		115,145	118,152
Venitul net din tranzacționare	5	189,107	137,509
Cheltuieli din deprecierea activelor financiare	6	(120,749)	(55,940)
Alte venituri	7	1,287	5,022
Venitul bancar net		632,517	686,185
Cheltuieli cu personalul	8	(233,457)	(203,470)
Amortizarea mijloace fixe	17	(48,536)	(58,734)
Amortizarea activelor nemateriale	18	(11,463)	(9,017)
Alte cheltuieli	9	(174,888)	(134,656)
Venit net până la impozitare		164,173	280,308
Impozit pe profit	10	(20,637)	(33,471)
Venit net al perioadei de gestiune		143,536	246,837
Rezultat pe acțiune (în MDL)	11	14,35	24,70

Notele explicative anexate de la paginile 6-134 constituie o parte integrantă a rapoartelor financiare.

László Diósi
Președintele Comitetului Executiv – CEO
Mobiasbanca OTP Group S.A.

Dumitru Cucuș
Director Financiar
Mobiasbanca OTP Group S.A.

16 martie 2021

Situația Poziției Financiare la data de 31 decembrie 2020

	Nota	31 decembrie 2020	31 decembrie 2019
(in mii lei moldovenești)			
Active			
Numerar și plasamente la Banca Centrală	12	4,155,523	3,427,252
Credite și avansuri acordate băncilor	13	1,112,475	1,790,757
Instrumente financiare derivate		311	29
Active financiar la valoarea justă prin contul de profit și pierderi	16	4,528	3,257
Credite și avansuri acordate clienților	14	7,376,823	6,018,994
Instrumente de datorie la cost amortizat	15	1,342,824	685,146
Alte active	19	59,925	52,522
Imobilizări corporale și active cu drept de utilizare	17	239,061	192,581
Impozit amânat	10	4,987	3,802
Imobilizări necorporale	18	42,482	24,413
Total active		14,338,939	12,198,753
Datorii			
Datorii față de bănci	20	2,565	715
Instrumente financiare derivate		1,769	75
Datorii față de clienți	21	11,767,700	9,410,606
Împrumuturi de la instituții financiare	22	339,314	719,910
Alte datorii	23	155,697	135,159
Provizioane	24	43,648	47,578
Total datorii		12,310,693	10,314,043
Capitaluri proprii			
Capital social	25	100,000	100,000
Bonuri de trezorerie	25	(56)	(56)
Primă de acțiune		151,410	151,410
Capital de rezervă		10,674	10,674
Rezerva prudențială		155,701	139,498
Rezultatul raportat		1,610,517	1,483,184
Total capitaluri proprii		2,028,246	1,884,710
Total datorii și capitaluri proprii		14,338,939	12,198,753

Notele explicative anexate de la paginile 6-134 constituie o parte integrantă a rapoartelor financiare.

László Diósi
Președintele Comitetului Executiv – CEO
Mobiasbanca OTP Group S.A.

Dumitru Cucuș
Director Financiar
Mobiasbanca OTP Group S.A.

16 martie 2021

Situația Modificărilor Capitalului Propriu pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2020

	Capital social	Bonuri de trezorerie	Primă de acțiune	Capital de rezervă	Rezerva prudențială	Rezultatul raportat	Total
(in mii lei moldovenești)							
Sold la 1 ianuarie 2018	100,000	(56)	151,410	10,674	162,923	1,212,922	1,637,873
Profit net	-	-	-	-	-	295,665	295,665
Dividende	-	-	-	-	-	(133,925)	(133,925)
Sold la 31 decembrie 2018	100,000	(56)	151,410	10,674	162,923	1,212,922	1,637,873
Profit net	-	-	-	-	-	246,837	246,837
Dividende	-	-	-	-	(23,425)	23,425	-
Sold la 31 decembrie 2019	100,000	(56)	151,410	10,674	139,498	1,483,184	1,884,710
Profit net						143,536	143,536
Rezerve prudențiale					16,203	(16,203)	-
Sold 31 decembrie 2020	100,000	(56)	151,410	10,674	155,701	1,610,517	2,028,246

Capitalul de rezervă reprezintă o rezervă statutară ne-distribuită care în concordanță cu legislația constituie 10% din capitalul social.

Capitalul de rezervă prudențial (rezerva prudențială) reprezintă o rezervă generală destinată acoperirii riscurilor bancare aferente diferențelor între reduceri pentru pierderi din deprecierea activelor și provizioanelor pentru angajamente condiționale în conformitate cu SIRF, și valoarea calculată dar neformată a reducerilor pentru pierderi din depreciere a activelor și provizioanelor pentru angajamente condiționale, în conformitate cu reglementarea prudențială. Această rezervă a fost creată în anul 2012, în conformitate cu Planul de Conturi aprobat de Banca Națională a Moldovei și nu poate fi distribuită.

Notele explicative anexate de la paginile 6-134 constituie o parte integrantă a rapoartelor financiare.

Situația a Fluxurilor de Trezorerie pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2020

	Nota	2020	2019
(in mii lei moldovenești)			
Activitatea operațională			
Venit net până la impozitare		164,173	280,308
<i>Ajustări pentru articolele nemonetare</i>			
Uzura și amortizarea	17,18	59,999	67,751
Pierderi din ieșirea mijloacelor fixe	8	(464)	2,570
Venitul net din deprecierea activelor financiare	6	(120,749)	(55,939)
Pierderi/Venituri de la schimbul valutar		(2,682)	(4,876)
Venitul din dobânzi		(653,559)	(672,704)
Cheltuieli aferente dobânzilor		205,832	191,262
Impozit pe profit	9	(20,637)	(33,471)
Modificări în :			
Rezerve obligatorii		(766,850)	(308,665)
Datorii față de bănci		(3,999)	(300)
Credite și avansuri acordate clienților		(1,241,933)	(779,921)
Alte active		2,082	(5,184)
Majorarea / (reducerea) depozitelor de la bănci		2,137	(417)
Majorarea / (reducerea) depozitelor clienților		2,357,511	1,130,831
Majorarea altor datorii		18,380	33,961
Fluxurile primite (utilizate) în activitatea operațională până la dobânzi		(759)	(154,794)
Plăți privind dobânzile		(207,516)	(190,231)
Dobânzi primite		665,233	673,948
Impozit pe profit achitat		(11,105)	(5,100)
Fluxurile nete primite/(utilizate) în activitatea operațională		445,853	323,823
Activitatea investițională			
Achiziționarea mijloacelor fixe		(93,243)	(110,685)
Achiziționarea activelor nemateriale		(29,532)	(2,318)
Încasări din vânzarea mijloacelor fixe		(992)	(436)
Achiziționarea hârtiilor de valoare păstrate până la scadență		(12,842,904)	(11,399,011)
Încasări din vânzarea hârtiilor de valoare investiționale		12,721,041	11,503,842
Fluxurile nete primite/(utilizate) în activitatea investițională		(245,630)	(8,608)
Activitatea financiară			
Majorarea netă a împrumuturilor de la instituții financiare		(375,580)	396,671
Rambursarea împrumuturilor către instituții financiare		(1,068)	(587,087)
Dividende plătite		-	-
Fluxurile nete primite/(utilizate) în activitatea financiară		(376,648)	(190,416)
Majorarea mijloacelor bănești și a echivalentelor lor		(176,425)	124,799
Mijloacele bănești și echivalentele lor la 1 ianuarie	29	2,697,868	2,573,069
Mijloacele bănești și echivalentele lor la 31 decembrie	29	2,521,443	2,697,868

Notele explicative anexate de la paginile 6-134 constituie o parte integrantă a rapoartelor financiare.

Note Explicative la Situațiile Financiare

1. Informații despre entitate

Banca Comercială Mobiasbanca – OTP Group S.A. (în continuare „Banca”) a fost constituită în 1990 în Republica Moldova. Banca a fost înregistrată de Banca Națională a Moldovei („BNM”) ca Bancă Comercială în iulie 1990 și reorganizată în Bancă Comercială pe Acțiuni în anul 1996.

În iunie 2002 Banca a fost înregistrată din nou cu statut de Bancă Comercială pe Acțiuni de tip deschis, iar acțiunile ei au fost înregistrate și cotate la Bursa de Valori a Moldovei.

Sediul central al Băncii este amplasat pe adresa Bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt 81A, Chișinău, Republica Moldova.

Deținătoare a licenței bancare, Mobiasbanca – OTP Group S.A. oferă o gamă completă de servicii și operațiuni bancare agenților economici și persoanelor fizice.

Anul 2019 a fost un an marcat de schimbări semnificative în domeniul Guvernanței corporative, care a implicat schimbarea acționarului majoritar și lansarea procesului de integrare în cadrul grupului OTP.

La 22 iulie 2019, acționarii majoritari ai băncii Société Générale, BRD - Groupe Société Générale SA și BERD și-au vândut acțiunile în favoarea Băncii Ungare - OTP Bank Nyrt. (Ungaria), care reprezintă acționarul semnificativ al Mobiasbanca - OTP Group S.A. În urma acestei tranzacții, OTP Bank Nyrt a devenit majoritar acționar cu 96,69% din capitalul băncii. Sediul central se află pe strada Nádor 16, Budapesta, Ungaria H-1051.

În scopul respectării cerințelor legislației naționale, în octombrie 2019, acționarul majoritar a făcut public anunțul de a prelua acțiunile emise de Mobiasbanca - OTP Group S.A. În urma tranzacției efectuate, OTP Bank Nyrt. a devenit titularul a 98,26% din acțiunile totale emise de bancă.

La 31 decembrie 2020, rețeaua Băncii cuprinde 51 puncte de vânzări, din care 49 constituie puncte de vânzări universale, 1 agentie VIP și 1 punct de vânzare specializat (2019: 51 puncte de vânzări: 49 puncte de vânzări universale, 1 agentie VIP și 1 punct de vânzare specializat).

2. Politici de contabilitate

2.1 Principii de bază utilizate la întocmirea rapoartelor financiare

Rapoartele financiare ale Băncii sunt întocmite în baza costului istoric, cu excepții pentru instrumentele financiare evaluate la valoarea justă: instrumente financiare derivate, activele financiare deținute la valoarea justă prin contul de profit și pierderi. Valorile contabile ale activelor și datoriilor recunoscute care sunt elemente de hedge în acoperirea valorii juste și, altfel, contabilizate la cost amortizat, sunt ajustate pentru a înregistra modificările valorii juste atribuite riscurilor care sunt acoperite și atunci când se referă la acoperiri de valoare justă de portofoliu, sunt recunoscute separat în situațiile financiare. Situațiile financiare sunt prezentate în MDL și toate valorile sunt rotunjite la cel mai apropiat milion de lei, cu excepția cazului în care se indică altfel.

2.2 Declarație de conformitate

Situațiile financiare au fost întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară ("IFRS"), emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.3 Prezentarea situațiilor financiare

Banca își prezintă situația poziției financiare în ordinea lichidității pe baza intenției și capacității percepute a Băncii de a recupera / deconta majoritatea activelor / pasivelor aferente poziției din situația financiară corespunzătoare. O analiză privind recuperarea sau decontarea în termen de 12 luni de la data raportării (curentă) și mai mult de 12 luni de la data raportării (necurentă) este prezentată în Nota 30. Activele și obligațiile financiare sunt, în general, raportate ca valori brute în situația consolidată a poziției financiare, cu excepția cazului în care sunt îndeplinite criteriile de compensare IFRS.

2.4 Modificări ale politicilor contabile și ale informațiilor de furnizat

2.4.1 Standarde și interpretări noi și modificate

Politicile contabile adoptate sunt consecvente cu cele din exercițiul financiar anterior, cu excepția următoarelor IFRS-uri modificate, care au fost adoptate de Mobiasbanca - OTP Grup la 1 ianuarie 2020:

- **Cadrul conceptual în standardele IFRS**

Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate („IASB”) a emis Cadrul Conceptual revizuit pentru Raportare financiară la 29 martie 2018. Cadrul Conceptual stabilește un set cuprinzător de concepte pentru raportare financiară, stabilirea standardelor, îndrumare pentru cei care întocmesc situații financiare în elaborarea politicilor contabile consecvente și asistența pentru utilizatori în înțelegerea și interpretarea standardelor. De asemenea, IASB a emis un document anexat separat, Modificări ale Referințelor la Cadrul Conceptual în standardele IFRS, care stabilește modificările standardelor afectate cu scopul de a actualiza referințele Cadrului Conceptual revizuit. Obiectivul documentului este de a sprijini tranziția la Cadrul Conceptual revizuit pentru entitățile care dezvoltă politici contabile folosind Cadrul Conceptual când niciun standard IFRS nu se aplică pentru o anumită tranzacție. Pentru cei care întocmesc situații financiare și dezvoltă politici contabile în baza Cadrului Conceptual, documentul intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2020.

- **IFRS 3: Combinări de afaceri (amendamente)**

IASB a emis modificări privind definiția unei întreprinderi (Amendamente la IFRS 3) cu scopul de a soluționa provocările care apar atunci când o entitate determină dacă a achiziționat o întreprindere sau un grup de active. Modificările sunt în vigoare pentru combinările de întreprinderi pentru care data achiziției este în perioadă de raportare anuală începând la sau după 1 ianuarie 2020 sau ulterior și pentru achizițiile de active care apar la sau după începutul acelei perioade, iar aplicarea timpurie este permisă. Modificările nu au avut impact asupra poziției financiare sau a performanței băncii.

- **IAS 1 Prezentarea situațiilor financiare și IAS 8 Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori: Definiția termenului „semnificativ” (Amendamente)**

Modificările intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2020 și aplicarea timpurie este permisă. Amendamentele clarifică definiția termenului „semnificativ” și modul în care aceasta trebuie aplicată. Nouă definiție menționează că „o informație este materială dacă omisiunea, ascunderea sau prezentarea eronată a acesteia ar putea, într-un scenariu rezonabil, să influențeze deciziile economice luate de utilizatori pe bază situațiilor financiare, care prezintă informații financiare despre o entitate specifică”. De asemenea, explicațiile care însoțesc definiția au fost îmbunătățite. Modificările asigură și definirea consecventă a termenului „semnificativ” în cadrul tuturor Standardelor IFRS. Modificările nu au avut impact asupra poziției financiare sau a performanței băncii.

- **Reforma de referință a ratei dobânzii - IFRS 9, IAS 39 și IFRS 7 (Amendamente)**

În septembrie 2019, IASB a emis modificări la IFRS 9, IAS 39 și IFRS 7, care încheie prima fază a activității sale pentru a răspunde efectelor reformei ratelor oferite interbancare (IBOR) asupra raportării financiare. Amendamentele publicate se referă la aspectele care afectează raportarea financiară în perioada anterioară înlocuirii unui nivel de referință al ratei dobânzii existente cu o rată a dobânzii alternativă și abordează implicațiile pentru cerințele specifice de contabilitate de acoperire în IFRS 9 Instrumente financiare și IAS 39 Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare, care necesită analize anticipative. Modificările oferă scutiri temporare, aplicabile tuturor relațiilor de acoperire care sunt direct afectate de reforma referinței referitoare la rata dobânzii, care permit contabilitatea de acoperire continuă în perioada de incertitudine înainte de înlocuirea unui indice de referință existent al ratei dobânzii cu o dobândă alternativă aproape fără risc rată. Există, de asemenea, modificări la IFRS 7 Instrumente financiare: Dezvăluiri cu privire la dezvăluiri suplimentare în jurul incertitudinii care rezultă din reforma de referință a ratei dobânzii. Modificările sunt eficiente pentru perioadele anuale care încep la 1 ianuarie 2020 sau după aceea și trebuie aplicate retroactiv. Faza a doua (ED) se concentrează pe aspecte care ar putea afecta raportarea financiară atunci când o valoare de referință a ratei dobânzii existente este înlocuită cu o rată a dobânzii fără risc (o RFR). Modificările nu au avut impact asupra poziției financiare sau a performanței băncii.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative

2.5.1 Conversia în valuta străină

(i) Moneda funcțională și de prezentare

Rapoartele financiare sunt prezentate în lei moldovenești („MDL”), rotunși până la cea mai apropiată mie, care reprezintă moneda funcțională și de prezentare a Băncii.

(ii) Tranzacții și solduri

Tranzacțiile în valută străină sunt convertite la cursul de schimb spot aplicabil în ziua tranzacției.

Activele și obligațiile monetare denominate în valută străină sunt transferate în lei moldovenești la cursul de schimb la vedere aplicabil pentru data de raportare. Toate diferențele de curs generate de conversia în lei moldovenești a activelor și datoriilor în monedă străină sunt recunoscute în venit net din tranzacționare în situația rezultatului global.

Activele și datoriile nemonetare care sunt evaluate în baza costului istoric și denominate în valuta străină sunt convertite la cursul de schimb spot aplicabil la data de recunoaștere. Activele și datoriile nemonetare evaluate la valoarea justă și denominate în valuta străină sunt convertite la cursul de schimb la vedere aplicabile la data când valoarea justă a fost determinată.

Cursul de schimb valutar oficial la sfârșit de an pentru principalele valute străine a fost următorul:

	31 decembrie 2020	31 decembrie 2019
(în lei moldovenești pentru unitatea valutei străine)		
Dolar SUA	17.2146	17.2093
Rubla rusească	0.2312	0.2780
Euro	21.1266	19.2605

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.2 Recunoașterea veniturilor din dobânzi

(i) Metoda ratei efective a dobânzii

Conform IFRS 9, veniturile din dobânzi sunt înregistrate utilizând metoda ratei efective a dobânzii EIR pentru toate instrumentele financiare, măsurate la costul amortizat. EIR este rata care cu exactitate scontează fluxul contractual de numerar pe durata de viață a instrumentului financiar.

EIR (și, prin urmare, costul amortizat al activului) se calculează luând în considerare orice discount sau prima de achiziție, taxele și costurile care fac parte integrantă din EIR. Banca recunoaște veniturile din dobânzi utilizând o rată a rentabilității care reprezintă cea mai bună estimare a unei rate de rentabilitate constante pe durata de viață estimată a împrumutului.

Banca calculează veniturile din dobânzi prin aplicarea EIR la valoarea contabilă brută a activelor financiare, altele decât activele cu depreciere de credit.

(ii) Prezentarea venitului net din dobânzi

Începând cu 1 ianuarie 2018, alineatul 82 (a) din IAS 1 impune că veniturile din dobânzi calculate utilizând metoda ratei efective a dobânzii (EIR) să fie prezentate separat în situația de profit sau pierdere. Aceasta implică faptul că veniturile din dobânzi calculate utilizând metoda EIR trebuie să fie diferențiate și prezentate separat de veniturile din dobânzi calculate folosind alte metode.

Banca consideră că marja sa netă de dobândă este un indicator cheie de performanță; măsura include atât dobânzile calculate utilizând metoda dobânzii efective, cât și dobânzile recunoscute pe bază contractuală pentru activele / datoriile sale financiare măsurate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere, altele decât cele deținute pentru tranzacționare.

Portofoliul existent de active financiare cu instrumente de datorie clasificate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere nu este semnificativ, în valoare de 4,528 mii lei la 31 Decembrie 2020. Prin urmare, Banca a concluzionat că includerea unui rând suplimentar intitulat „Alte venituri din dobânzi” pentru a arăta toate veniturile din dobânzi rezultate din activele financiare valoarea justă prin contul de profit sau pierdere nu ar adăuga valoare suplimentară părților interesate și au decis să păstreze un singur rând intitulat „Venituri din dobânzi” pentru afișarea veniturilor din dobânzi calculate utilizând EIR și pe bază contractuală pe activele sale financiare măsurate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere. Banca a ales, de asemenea, să își prezinte cheltuielile cu dobânzile într-un mod consecvent și simetric cu veniturile din dobânzi.

Politicile contabile ale Băncii în ceea ce privește veniturile / cheltuielile din dobânzi și metoda dobânzii efective sunt stabilite în Nota 2.5.1.2.

(iii) Dobânzi și venituri / cheltuieli similare

Venitul net din dobânzi cuprinde veniturile din dobânzi și cheltuielile cu dobânzile calculate folosind metoda dobânzii efective. În veniturile / cheltuielile aferente dobânzilor calculate utilizând metoda dobânzii efective, Banca include doar dobânda pentru instrumentele financiare care sunt prezentate în Nota 2.5.2 (i) de mai jos.

Banca calculează veniturile din dobânzi aferente activelor financiare, altele decât cele considerate a fi credite depreciate, prin aplicarea EIR la valoarea contabilă brută a activului financiar.

În cazul în care un activ financiar devine depreciat cu credit (conform notei 2.5.8) și, prin urmare, este considerat "Etapa 3", Banca calculează veniturile din dobânzi prin aplicarea EIR la costul amortizat net al activului financiar. Dacă activul financiar devine sănătos (așa cum se subliniază în Nota 2.5.8) și nu mai este credit depreciat, Banca revine la calcularea veniturilor din dobânzi pe bază brută.

Dacă așteptările referitoare la fluxurile de trezorerie ale activului financiar sunt revizuite din alte motive decât riscul de credit, ajustarea este înregistrată ca o ajustare pozitivă sau negativă la valoarea contabilă a activului în bilanț, cu o creștere sau reducere a veniturilor din dobânzi. Ajustarea este amortizată ulterior prin venituri din dobânzi și din venituri similare din contul de profit și pierdere. Banca calculează veniturile din dobânzi prin aplicarea EIR la valoarea contabilă brută a activelor financiare, altele decât activele cu depreciere de credit.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.3 Venituri din taxe și comisioane

Banca încasează venituri aferente taxelor și comisioanelor dintr-o gamă variată de servicii financiare pe care le oferă clienților săi. Veniturile din taxe și comisioane sunt recunoscute într-o sumă care reflectă contravaloarea căreia Banca se așteaptă să aibă dreptul în schimbul furnizării serviciilor.

Obligațiile de performanță, precum și momentul realizării acestora, sunt identificate și determinate la începutul contractului. Contractele de venituri ale băncii nu includ de obicei obligații de performanță multiple. Atunci când Banca oferă un serviciu clienților săi, suma serviciului este facturată și, este achitată imediat după realizarea unui serviciu furnizat la un moment dat sau la sfârșitul perioadei contractuale pentru un serviciu furnizat într-o perioadă de timp.

Banca a concluzionat că ea este principalul responsabil în aranjamentele sale privind veniturile, deoarece de obicei controlează serviciile înainte de a le transfera clientului.

2.5.4 Instrumente financiare – recunoașterea inițială

(i) Data recunoașterii

Activele și pasivele financiare, cu excepția creditelor și avansurilor acordate clienților, și datoriile față de clienți, sunt recunoscute inițial la data tranzacției, adică data la care Banca devine parte prevederilor contractuale ale instrumentului. Acestea includ tranzacții regulate: achizițiile sau vânzările de active financiare care necesită livrarea de active în intervalul de timp stabilit în general prin regulamentul sau convenție pe piață. Creditele și avansurile acordate clienților sunt recunoscute atunci când fondurile sunt transferate în conturile clienților. Banca recunoaște soldurile datorate clienților atunci când fondurile sunt transferate către Bancă.

(ii) Măsurarea inițială a instrumentelor financiare

Clasificarea instrumentelor financiare la recunoașterea inițială depinde de condițiile contractuale și de modelul de afaceri pentru gestionarea instrumentelor, așa cum este descris în notele 2.5.6.4 și 2.5.6.5. Instrumentele financiare sunt evaluate inițial la valoarea justă, cu excepția cazului în care activele financiare și pasivele financiare înregistrate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere, costurile de tranzacție sunt adăugate la această valoare sau sunt scutite de aceasta. Creanțele comerciale sunt evaluate la prețul tranzacției.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.4 Instrumente financiare – recunoașterea inițială (continuare)

(iii) Categoriile de măsurare a activelor și pasivelor financiare

Conform IFRS 9, Banca își clasifică toate activele financiare pe baza modelului de afaceri pentru gestionarea activelor și a termenilor contractuali ale activului, măsurat fie la:

- Costul amortizat, așa cum se explică în Nota 2.5.6.1
- valoarea justă prin contul de profit sau pierdere (FVPL), așa cum se explică în Nota 26

Banca clasifică și măsoară portofoliul său derivat și de tranzacționare la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere. Banca poate desemna instrumente financiare la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere, dacă acest lucru elimină sau reduce în mod semnificativ consecvențele de măsurare și recunoașterii, așa cum se explică în Nota 26.

Datoriile financiare, altele decât angajamentele de împrumut și garanțiile financiare, sunt evaluate la cost amortizat sau la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere atunci când sunt deținute pentru tranzacționare și instrumente derivate sau desemnarea valorii juste se aplică așa cum se explică în Nota 2.5.5.3.

2.5.5 Active și datorii financiare

2.5.5.1 Împrumuturi de la bănci, credite și avansuri acordate clienților, Investiții financiare la cost amortizat

Conform IFRS 9, Banca măsoară numai *Împrumuturile de la bănci, Creditele și avansurile acordate clienților și Alte investiții financiare la cost amortizat*, dacă sunt îndeplinite ambele condiții:

- Activele financiare sunt deținute în cadrul unui model de afaceri cu scopul de a deține active financiare pentru a colecta fluxurile de trezorerie contractuale
- Termenii contractuali ai activului financiar generează la anumite date la fluxuri de trezorerie care sunt numai plati de capital și dobinzi aferente valorii principalului datorat.

Detaliile acestor condiții sunt prezentate mai jos.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.5 Active și datorii financiare (continuare)

(i) Evaluarea modelului de afaceri

Banca își determină modelul de afaceri la nivelul care reflectă cel mai bine modul în care gestionează grupurile de active financiare pentru a-și atinge obiectivul de afaceri.

Modelul de afaceri al băncii nu este evaluat în funcție de instrument, ci la un nivel superior al portofoliilor agregate și se bazează pe factori observabili, cum ar fi:

- modul în care performanța modelului de afaceri și a activelor financiare deținute în cadrul acelui model de afaceri sunt evaluate și raportate personalului-cheie de conducere al entității
- riscurile care afectează performanța modelului de afaceri (și activele financiare deținute în cadrul acelui model de afaceri) și, în special, modul în care sunt gestionate aceste riscuri;
- modul de compensare a managerilor afacerii (de exemplu, dacă compensația se bazează pe valoarea justă a activelor gestionate sau pe fluxurile de numerar contractate colectate)

Frecvența, valoarea și calendarul anticipat al vânzărilor sunt, de asemenea, aspecte importante ale evaluării Băncii.

Evaluarea modelului de afaceri se bazează pe scenarii rezonabile așteptate, fără a lua în calcul scenariile bazate pe "cel mai pesimist scenariu" sau "scenariul de stres". Dacă fluxurile de trezorerie după recunoașterea inițială sunt realizate într-un mod diferit de așteptările inițiale ale băncii, Banca nu modifică clasificarea activelor financiare rămase deținute în acest model de afaceri, dar încorporează astfel de informații atunci când evaluează active financiare nou create sau recent achiziționate în viitor.

(ii) Testul SPPI

Ca următorul pas a procesului de clasificare, Banca evaluează clauzele contractuale financiare pentru a identifica dacă se îndeplinesc condițiile testului SPPI.

În scopul aplicării testului, "principalul" este considerat ca valoarea justă a activului financiar la recunoașterea inițială și se poate schimba pe întreaga durată de viață a activului financiar (de exemplu, dacă există rambursări ale principalului sau amortizarea primei / scăderii).

Cele mai importante elemente de dobânzi din cadrul unui aranjament de împrumut sunt de obicei considerate valoarea în timp a banilor și a riscului de credit. Pentru a efectua evaluarea SPPI, Banca apreciază și consideră factori relevanți, cum ar fi moneda în care este exprimat activul financiar și perioada pentru care este stabilită rata dobânzii. În schimb, termenii contractuali care introduc o minimă expunere la riscuri sau la volatilitatea fluxurilor de trezorerie contractuale care nu au legătură cu un acord de împrumut de bază nu dau naștere fluxurilor de numerar contractuale care reprezintă numai plăți de capital și dobânzi aferente sumei restante. În astfel de cazuri, activul financiar trebuie să fie evaluat la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere (FVPL).

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.5 Active și datorii financiare (continuare)

2.5.5.1 Datorii clienților, datorii băncilor și împrumuturi de la instituții financiare

După recunoașterea inițială, datorii clienților, datorii băncilor și împrumuturi de la instituții financiare sunt ulterior măsurate la costul amortizat. Costul amortizat se calculează luând în considerare orice discount sau primă pentru fondurile emise și costurile care fac parte integrantă din rata dobânzii efective (EIR). Un instrument financiar combinat care conține atât o datorie, cât și o componentă a capitalului propriu este separat la data emiterii.

2.5.5.2 Active financiare și datorii financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere

Activele financiare și pasivele financiare din această categorie sunt cele care nu sunt deținute pentru tranzacționare și care au fost fie desemnate de conducere la recunoașterea inițială, fie obligatoriu evaluate la valoarea justă în conformitate cu IFRS 9.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.5 Active și datorii financiare (continuare)

Activele financiare și datoriile financiare la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere sunt înregistrate în situația poziției financiare la valoarea justă. Modificările valorii juste sunt înregistrate în contul de profit și pierdere, cu excepția mișcărilor valorii juste a pasivelor desemnate. Astfel de modificări ale valorii juste sunt înregistrate în rezerva de credite prin intermediul altor rezultate globale (OCI) și nu este recunoscut prin profit sau pierdere. Dobânzile încasate sau suportate pe instrumente desemnate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere sunt acumulate în venituri din dobânzi sau cheltuieli cu dobânzile, utilizând EIR, luând în considerare costurile de reducere / prime și costurile de tranzacționare eligibile care fac parte integrantă din instrument. Dobânda aferentă activelor care trebuie obligatoriu să fie evaluată la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere este înregistrată utilizând rata contractuală a dobânzii. Veniturile din dividende obținute din instrumentele de capitaluri proprii evaluate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere sunt recunoscute în contul de profit și pierdere ca alte venituri operaționale atunci când a fost obținut dreptul de plată.

2.5.5.3 Garanții financiare, acreditive și angajamente de credit neutilizate

Banca emite garanții financiare, acreditive și angajamente de creditare.

Garanțiile financiare sunt recunoscute inițial în situațiile financiare (prin provizionare) la valoarea justă, fiind prima primită.

Ulterior recunoașterii inițiale, obligațiunea Băncii pentru fiecare garanție se măsoară la cea mai mare dintre valoarea recunoscută inițial minus amortizarea cumulată recunoscută în contul de profit și pierdere, și - în conformitate cu IFRS 9 - o prevedere ECL astfel cum este prevăzut în nota 2.5.1.9. Primele primite sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în venituri nete din comisioane liniar, pe întreaga durată a garanției.

Obligațiunile de acordare a creditelor și acreditivelor sunt angajamente în cadrul cărora, pe durata angajamentului, Banca este obligată să furnizeze clientului un împrumut cu termeni prestabiliți. Aceste contracte, conform IFRS 9, se încadrează în domeniul de aplicare al cerințelor ECL.

Valoarea contractuală nominală a garanțiilor financiare, a scrisorilor de garanții și a angajamentelor de creditare, în cazul în care împrumutul a fost acordat în condiții de piață, nu sunt înregistrate în situația poziției financiare. Valorile nominale ale acestor instrumente împreună cu ECL-urile corespunzătoare sunt prezentate în Nota 27.3.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.6 Reclasificarea activelor și a obligațiilor financiare

Banca nu reclasifică activele financiare după recunoașterea inițială, cu excepția circumstanțelor excepționale în care Banca procură, elimină sau întrerupe o linie de activitate. Datoriile financiare nu sunt niciodată reclasificate.

2.5.7 Derecunoașterea activelor și a obligațiilor financiare

2.5.7.1 Derecunoaștere datorită modificării substanțiale a termenilor și condițiilor

Banca derecunoaște un activ financiar, cum ar fi un împrumut acordat unui client, atunci când termenii și condițiile au fost renegociate în măsura în care, în mod substanțial, acesta devine un nou împrumut, diferența fiind recunoscută drept câștig sau pierdere de derecunoaștere, în măsura în care o pierdere din depreciere nu a fost deja înregistrată. Creditele noi recunoscute sunt clasificate ca etapa 1 pentru evaluarea ECL, cu excepția cazului în care noul împrumut este emis depreciat (considerat POCI).

La evaluarea termenilor privind derecunoașterea unui împrumut acordat clientului, Banca ia în considerație și următorii factori:

- Modificarea valutei împrumutului
- Introducerea unei caracteristici de capital propriu
- Modificarea contrapartidei
- Dacă modificarea este de așa natură încât instrumentul nu mai îndeplinește criteriul SPPI

Dacă modificarea nu are ca rezultat fluxuri de numerar care sunt substanțial diferite, modificarea nu duce la derecunoaștere. Pe baza modificării fluxurilor de numerar actualizate la EIR inițial, Banca înregistrează un câștig sau o pierdere din modificare, în măsura în care o pierdere din depreciere nu a fost deja înregistrată. Pentru datoriile financiare, Banca consideră modificarea substanțial bazându-se pe factori calitativi și dacă ca rezultat ca diferența între valoarea prezentă ajustată actualizată și valoarea contabilă inițială a datoriei financiare este mai mare de zece procente. Pentru activele financiare, această evaluare se bazează pe factori calitativi.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.7 Derecunoașterea activelor și a obligațiilor financiare (continuare)

2.5.7.2 Derecunoaștere datorită modificării substanțiale a termenilor și condițiilor

(i) Active financiare

Un activ financiar (sau, dacă este cazul, o parte a unui activ financiar sau a unei părți a unui grup de active financiare similare) este derecunoscut atunci când drepturile contractuale asupra fluxurilor de numerar din activul financiar au expirat. De asemenea, Banca derecunoaște activul financiar dacă și-a transferat activul financiar, iar transferul se califică pentru derecunoaștere.

Banca a transferat activul financiar dacă și numai dacă:

- Banca și-a transferat drepturile contractuale pentru a primi fluxuri de numerar din activul financiar;
Sau
- Își păstrează drepturile asupra fluxurilor de trezorerie, dar și-a asumat obligația de a plăti integral fluxurile de trezorerie primite fără întârziere semnificativă unei terțe părți în cadrul unui acord "pass-through"

Aranjamentele "pass-through" sunt tranzacții în care banca își păstrează drepturile contractuale de a primi fluxurile de numerar ale unui activ financiar ("activul inițial"), dar își asumă o obligație contractuală de a plăti fluxurile de trezorerie către una sau mai multe entități ("eventual beneficiari"), atunci când sunt îndeplinite următoarele condiții:

- Banca nu are obligația de a plăti sumele către eventualii beneficiari, cu excepția cazului în care a colectat sume echivalente din activul inițial, excluzând avansurile pe termen scurt, cu dreptul la recuperarea integrală a sumei împrumutate plus dobânda acumulată la ratele de piață
- Banca nu poate vinde sau gaja activul inițial, altfel decât asigurarea eventualilor destinatari
- Banca trebuie să restituie fluxurile de numerar pe care le colectează în numele eventualilor beneficiari fără întârzieri semnificative.

În plus, Banca nu are dreptul să reinvestească astfel de fluxuri de numerar, cu excepția investițiilor în numerar sau echivalente de numerar, inclusiv dobânda câștigată, în perioada cuprinsă între data colectării și data remiterii necesare către eventualii beneficiari.

Un transfer se califică pentru derecunoaștere numai dacă:

- Banca a transferat în mod substanțial toate riscurile și beneficiile activului;
Sau
- Banca nu a transferat și nici nu a păstrat în mod substanțial toate riscurile și beneficiile activului, dar a transferat controlul activului

Banca consideră transferul controlului dacă și numai dacă cesionarul are capacitatea practică de a vinde activul în întregime către o terță parte neafiliată și este capabil să-și exercite această capacitate în mod unilateral și fără a impune restricții suplimentare asupra transferului.

Atunci când Banca nu a transferat și nici nu a păstrat în mod substanțial toate riscurile și beneficiile și a păstrat controlul asupra activului, activul continuă să fie recunoscut numai în măsura implicării continue a băncii, caz în care banca recunoaște și o datorie asociată. Activele transferate și datoria asociată sunt evaluate pe o bază care reflectă drepturile și obligațiile pe care Banca le-a păstrat. Implicarea continuă care ia forma unei garanții asupra activului transferat este evaluată la valoarea cea mai mică dintre valoarea contabilă inițială a activului și suma maximă a contravalorii pe care Banca ar putea fi obligată să o plătească.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.7 Derecunoașterea activelor și a obligațiilor financiare (continuare)

2.5.7.2 Derecunoaștere datorită modificării substanțiale a termenilor și condițiilor (continuare)

Dacă implicarea continuă ia forma unei opțiuni emise sau achiziționate (sau ambelor) asupra activului transferat, implicarea continuă se măsoară la costul pe care Banca ar trebui să îl plătească la răscumpărare. În cazul unei opțiuni de vânzare asupra unui activ care este evaluat la valoarea justă, implicarea continuă a entității este limitată la valoarea mai mică a valorii juste a activului transferat și prețul de exercitare al opțiunii. .

(ii) Datorii financiare

O datorie financiară este derecunoscută atunci când obligația datorată este debitoare, anulată sau expiră. În cazul în care o datorie financiară existentă este înlocuită de o altă obligație financiară de la același creditor în termeni substanțial diferiți sau dacă condițiile unei datorii existente sunt modificate substanțial, un astfel de schimb sau modificare este tratată ca o derecunoaștere a datoriei inițiale și recunoașterea unui nou pasiv. Diferența dintre valoarea contabilă a datoriei financiare inițiale și cea plătită este recunoscută în profit sau pierdere.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.8 Deprecierea activelor financiare

2.5.8.1 Active financiare la cost amortizat

Această categorie include datoriile de la bănci, împrumuturi și avansuri către clienți, precum și instrumente de datorie la cost amortizat .

În scopul evaluării colective a deprecierei, activele financiare sunt grupate pe baza sistemului intern de clasificare a creditului Băncii, care ia în considerare caracteristicile riscului de credit, precum tipul activului, industria, locația geografică, tipul garanției, statutul scadențelor și alți factori relevanți.

Fluxurile de numerar viitoare pentru un grup de active financiare evaluate în mod colectiv pentru depreciere sunt estimate pe baza experienței de pierdere istorică pentru activele cu caracteristici de risc de credit similare cu cele din grup.

Banca a dezvoltat o metodologie de evaluare a deprecierei împrumuturilor și avansurilor, care se bazează pe informații istorice de trei ani privind calendarul și sumele viitoarelor fluxuri de numerar preconizate. Banca examinează în mod regulat metodologia și ipotezele utilizate pentru estimarea fluxurilor de numerar viitoare pentru a reduce orice diferențe între estimările pierderilor și pierderea reală.

(i) Prezentarea generală a principiului pierderilor de credit așteptate (ECL)

Adoptarea IFRS 9 a schimbat în mod fundamental metoda deprecierei pierderii de împrumut a Băncii prin înlocuire cu o abordare anticipată de pierdere a creditului (ECL). Începând cu 1 ianuarie 2018, Banca înregistrează alocația pentru pierderile de credit preconizate pentru toate împrumuturile și alte active financiare din datorie care nu sunt deținute la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere, împreună cu angajamente de împrumut și contracte de garanție financiară, denumite „instrumente financiare”.

Abordarea ECL se bazează pe pierderile de credit preconizate să apară de-a lungul duratei de viață a activului (pierderea creditului preconizată pe viață sau LTECL), cu excepția cazului în care nu a existat o creștere semnificativă a riscului de credit de la origine, caz în care, indemnizația se bazează pe pierderea de credit preconizată a celor 12 luni (12mECL). Politicile Băncii pentru a determina dacă a existat o creștere semnificativă a riscului de credit sunt stabilite în Nota 27.1.

ECL de 12 luni (12mECL) este partea LTECL care reprezintă ECL-urile ce rezultă din evenimentele implicite ale unui instrument financiar care sunt posibile în termen de 12 luni de la data raportării.

Coeficientul PD, atât pentru LTECL, cât și pentru 12 mECL sunt calculate pe bază colectivă (descrierea criteriilor care determină calculul ECL pe bază colectivă sau individuală este prezentată în Nota 27), în funcție de natura portofoliului al instrumentelor financiare.

Valoarea evaluată colectiv, pentru coeficientului de depreciere LGD, este estimată pe baza experienței istorice de pierdere sau recuperare observată.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.8 Deprecierea activelor financiare (continuare)

Parametrii de calcul colectiv ECL iau în considerare situația actuală și impactul informațiilor prospective (ținând cont de așteptările legate de evoluția indicatorilor macroeconomici), așa cum este descris în nota 27.1.

În sensul prevederilor specifice calculate pentru contrapărțile evaluate individual care sunt declarate "în default", Banca evaluează fluxul de trezorerie care se așteaptă să se redreseze din activitatea clientului (dacă există o activitate care generează fluxuri de numerar) sau prin exercitarea garanțiilor și colaterali. Fluxurile de numerar așteptate sunt împărțite în timp, astfel încât valoarea acestora să fie actualizată la momentul închiderii provizioanelor. Partea neacoperită a expunerii prin recuperări estimate este provizionată.

Banca a stabilit o metodologie pentru a efectua o evaluare, la sfârșitul fiecărei perioade de raportare, dacă riscul de credit al unui instrument financiar a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială, luând în considerare modificarea riscului de neplată care survine pe durata de viață rămasă a instrumentului financiar.

Pe baza procesului de mai sus, Banca își grupează împrumuturile în Etapa 1, Etapa 2 și Etapa 3, după cum urmează:

- Etapa 1: când împrumuturile sunt recunoscute pentru prima dată, Banca recunoaște o indemnizație bazată pe 12mECL. Etapa 1 include, de asemenea, facilități în care riscul de credit sa îmbunătățit și împrumutul a fost reclasificat din alte etape.
- Etapa 2: Atunci când un împrumut a prezentat o creștere semnificativă a riscului de credit de la origine, Banca înregistrează un provizion pentru LTECL. Etapa 2 include, de asemenea, facilități în care riscul de credit sa îmbunătățit și împrumutul a fost reclasificat din Etapa 3.
- Etapa 3: Împrumuturi considerate "în default" sau credite depreciate. Banca înregistrează provizion pentru LTECL
- POCI: Această categorie este utilizată pentru active financiare care sunt depreciate la recunoașterea inițială. Activele POCI sunt înregistrate la valoarea justă la recunoașterea inițială iar veniturile din dobânzi sunt recunoscute ulterior pe baza unui EIR ajustat la credit. ECL-urile sunt recunoscute sau eliberate numai în măsura în care există o modificare ulterioară a pierderilor de credit anticipate.

Banca înregistrează provizion pentru ECL de 12 luni și LT ECL.

Acest lucru este explicat în Notele 27.1 și 24.

(ii) Calculul de ECL

Banca calculează ECL pe bază unor scenarii cu probabilitate ponderată pentru a măsura deficitele de numerar așteptate, reduse la o aproximare cu EIR. Un deficit de numerar reprezintă diferența dintre fluxurile de numerar datorate unei entități în conformitate cu contractul și fluxurile de trezorerie pe care entitatea se așteaptă să le primească.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.8 Deprecierea activelor financiare (continuare)

Tehnica calculelor ECL este prezentată mai jos. Elementele cheie sunt următoarele:

- PD: probabilitatea de neîndeplinire a obligațiilor este o estimare a probabilității de neplată într-un orizont de timp dat;
- EAD: expunerea de default este baza pentru provizionare;
- LGD: pierderea determinată este o estimare a pierderii care apare în cazul în care se produce o neîndeplinire a obligațiilor la un moment dat. Se bazează pe recuperări istorice;
- FL: coeficientul Forward Looking este un coeficient utilizat la calibrarea PD care ia în considerare așteptările legate de evoluția indicatorilor macroeconomici.
- CCF: factorul de conversie a fluxului de numerar utilizat pentru estimarea EAD pentru angajamentele și contingentele extrabilanțiere, sub rezerva calculului ECL.

Elementele cheie pentru calculul ECL sunt explicate în notele 27.1.

Conceptul de PD este explicat în nota 27.1.

Tehnicile metodei ECL sunt sumarizate mai jos:

Etapa 1:

Coeficientul 12mECL este calculat ca o parte a LTECL care reprezintă ECL-urile ce rezultă din evenimentele implicite pe un instrument financiar care sunt posibile în termen de 12 luni de la data raportării. Banca calculează alocarea de 12 mECL bazată pe așteptarea apariției stării de nerambursare pe parcursul a 12 luni de la data de raportare. Aceste probabilități de default așteptate, ajustate cu FL, sunt aplicate la EAD (expunerea de default) și înmulțite cu LGD.

Etapa 2:

Atunci când un împrumut a prezentat o creștere semnificativă a riscului de credit de la origine, Banca înregistrează un provizion pentru LTECL. Tehnica este similară celei explicate mai sus, cu excepția PD-urile, care sunt estimate pe durata de viață a instrumentului.

Etapa 3:

Pentru împrumuturile considerate ca fiind credite depreciate (așa cum sunt definite în Nota 27.1), Banca recunoaște pierderile de credit așteptate pentru aceste împrumuturi. Metoda este similară celei pentru activele din etapa 2, cu valoarea PD stabilită la 100%.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.8 Deprecierea activelor financiare (continuare)

(iii) Carduri de credit și alte facilități de revolving

Oferta de produse a băncii include o varietate de facilități pentru descoperiri de cont și cardurile retail, pentru care Banca are dreptul de a anula și / sau reduce facilitățile cu o perioadă de notificare specificată în contractul de împrumut. Banca nu își limitează expunerea la pierderi la credite în perioada de notificare contractuală și calculează ECL pe o perioadă de valabilitate a acordului de facilitate în conformitate cu regulile prezentate în Nota 2.5.9 (ii) de mai sus.

(iv) Informații prospective (FL)

Pentru a evalua coeficientul FL, Banca a determinat corelația dintre dinamica principalilor indicatori macroeconomici și evoluția probabilității interne de nerambursare (PD), estimând ulterior PD pentru orizontul de timp 2020-2022.

În modelele sale ECL, Banca se bazează pe o gamă largă de informații privind indicatorii economici, cum ar fi:

- Produsul intern brut (PIB), creșterea y-o-y (prețuri reale); - sursa FMI
- Inflația (date e-o-y); - sursa FMI
- Cursul de schimb EUR / MDL (date e-o-y);
- Rata șomajului (date e-o-y) - sursă FMI.

Datele istorice pentru acești indicatori au fost colectate din surse oficiale; cifrele prognozate au fost preluate din raportul FMI, din datele incluse în cadrul bugetar pe termen mediu al țării (2020-2022) și din estimările bugetare interne (curs de schimb pentru EUR / USD).

Indicatorii și modelele utilizate pentru calcul ECL nu întotdeauna pot să cuprindă toate caracteristicile pieței la data situațiilor financiare. Pentru a reflecta acest lucru, ajustările calitative sau suprapunerile sunt adesea făcute ca ajustări temporare atunci când aceste diferențe sunt material semnificative. Informații detaliate despre datele utilizate cât și analiza sensibilității sunt furnizate în Nota 27.1.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.8.2 Îmbunătățirea creditului: evaluarea gajurilor și garanțiile financiare

Banca acceptă gajurile, pentru reducerea riscurilor aferente activelor sale financiare. În calitate de gaj pot fi acceptate active de diversă natură: numerar, valori mobiliare, acreditive/garanții, imobil, creanțe, stocuri, alte active nefinanciare. Valoarea justă a gajului în general este evaluată la valoarea minimă, la inițiere și periodic conform normelor interne, iar altele tipuri de gaj, spre exemplu, numerar sau unele valori mobiliare sunt evaluate zilnic.

În măsura posibilului, Banca utilizează date de piață active pentru evaluarea activelor financiare deținute ca garanție. Garanția nefinanciară, precum bunurile imobile, este evaluată pe baza datelor furnizate de terți, cum ar fi companiile de evaluare și alte surse independente.

2.5.8.3 Reposedarea garanției

Politica băncii este de a determina dacă un activ returnat poate fi utilizat cel mai bine pentru operațiunile sale interne sau ar trebui vândut. Activele determinate a fi utile pentru operațiunile interne sunt transferate în proprietatea băncii în conformitate cu regulile locale legale. Activele pentru care vânzarea este determinată a fi o opțiune mai bună sunt transferate la activele deținute pentru vânzare la valoarea lor justă, dacă sunt active financiare, și valoarea justă minus costul de vânzare pentru activele nefinanciare la data repunerii, în conformitate cu politica Băncii .

În cadrul activității sale normale, Banca nu redobândește fizic proprietățile sau alte active din portofoliul său, ci realizează diferite acțiuni pentru vânzarea acestor active (licitații, publicitate, vizite la fața locului etc.). Ca urmare a acestei practici, proprietățile imobiliare în cadrul proceselor de retrocedare legală nu sunt înregistrate în bilanț, ci sunt reflectate în conturi memorandum.

2.5.8.4 Anularea datoriei

Activele financiare sunt retrase parțial sau în totalitate numai atunci când Banca a încetat să continue recuperarea și activul este acoperit integral de provizioane. Orice recuperare ulterioară este creditată la cheltuielile cu pierderile din credite. Detalii privind politica de retragere sunt prezentate în Nota 24.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.8.5 Credite restructurate și renegotiate

Banca face uneori concesiuni sau modificări la termenii originali ai împrumuturilor ca răspuns la dificultățile financiare ale împrumutatului, mai degrabă decât să ia în posesie sau să impună în alt mod colectarea garanțiilor. Banca consideră un împrumut restructurat în cazul în care astfel de concesiuni sau modificări sunt furnizate ca urmare a dificultăților financiare prezente sau așteptate ale împrumutatului, iar Banca nu ar fi fost de acord cu acestea dacă împrumutatul ar fi fost financiar sănătos. Indicatorii dificultăților financiare includ neîndeplinirea obligațiilor contractuale sau îngrijorări semnificative ridicate de unitatea front office sau Departamentul de Management al Riscului. Concesiunile acordate pot implica prelungirea termenelor de plată și acordarea noilor condiții de împrumut.

Politica băncii este de a monitoriza împrumuturile restructurate pentru a se asigura că viitoarele plăți vor continua să aibă loc. Statutul de „restructurat” definește starea de risc a tranzacției, indicator care ar trebui examinat la nivel tranzacțional. Dacă se aplică o măsură de restructurare, tranzacția dobândește statutul de Restructurat Neperformant sau Restructurat Performant, cu excepția renegocierii comerciale.

Expunerea dobândește statutul de neperformant în cazul în care expunerea este implicită sau deteriorată la restructurare. Pentru segmentul non-întreprindere: dacă la momentul restructurării expunerea era scadentă peste 60 de zile și pentru segmentul Întreprinderi: dacă după restructurare se poate aștepta o pierdere semnificativă de VAN (1%) din expunere (comparativ cu fluxul de numerar original). Într-o decizie individuală se determină dacă există o pierdere semnificativă de VAN. O expunere neperformantă cu statutul de forborne capătă din nou statutul de neperformant după dobândirea statutului de performant forborne, dacă în perioada de probă înregistrează întârzieri de peste 30 de zile sau este restructurată în mod repetat. Expunerea dobândește statutul forborne performant atunci când nu există condițiile forborne neperformant și expunerea îndeplinește condițiile după restructurare, nu a existat o întârziere de mai mult de 30 de zile în ultimul an și în ultimul an nu există factori indicativi iar instituția nu consideră probabil, din alte motive, că debitorul nu își va îndeplini integral obligațiile de împrumut, în conformitate cu graficul de rambursare valabil stipulat în contractul de restructurare, fără a realiza garanția.

Împrumuturile restructurate neperformante sunt clasificate în etapa 3 pentru cel puțin 12 luni. După aceea, va avea o perioadă de probă minimă de 24 de luni, timp în care orice întârziere mai mare de 30 de zile va duce la clasificarea în S3. Împrumuturile restructurate performante sunt clasificate în etapa 2 pentru o perioadă de probă de cel puțin 24 de luni, timp în care, condițiile neperformantelor restructurate nu se atestă.

Pentru ca împrumutul să fie reclasificat în afara categoriei „restructurate” forborne, clientul trebuie să îndeplinească toate criteriile următoare:

- Toate facilitățile sale trebuie considerate a fi performante;
- A trecut perioada de probă de doi ani de la data la care a fost considerat contractul restructurat;
- Clientul nu are nici un contract care să depășească 30 de zile.

Împrumuturile restructurate pentru care a fost făcută o renegociere comercială (necesară pentru dezvoltarea relației de afaceri cu clientul) nu sunt considerate restructurate și sunt tratate ca fiind „Forborne”. Renegocierea comercială se referă la modificarea ratei dobânzii, la înlocuirea garanției sau la orice alt eveniment în care Banca are posibilitatea de a refuza această renegociere (ceea ce înseamnă că este agreată în mod voluntar de către Bancă) cu orice impact asupra activității clientului. Modificarea oricărei condiții inițiale a împrumuturilor este considerată renegociere comercială numai în cazul în care clientul este tratat ca performant, în ultimele trei luni nu a fost înregistrată o întârziere mai mare de 30 de

zile, iar contrapartea îndeplinește toate criteriile băncii care urmează să fie creditată. Toate celelalte schimbări sunt considerate ca restructurate.

Atunci când acesta este posibil, Banca tinde spre restructurarea creditelor, mai mult decât spre luare în posesiune a garanțiilor. Aceasta poate implica extinderea acordurilor de plată și contractarea condițiilor noi de rambursare a creditului. Conducerea revizuieste permanent creditele renegociate pentru a se asigura că toate condiții sunt respectate și plățile viitoare vor avea loc cu gradul înalt de probabilitate. Creditele renegociate rămân să fie evaluate pentru depreciere, individual sau colectiv, utilizând rata efectivă a dobânzii inițială.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.8.6 Mijloace bănești și echivalentele lor

Mijloacele bănești și echivalentele lor cuprind soldurile de mijloace bănești în numerar, mijloacele bănești în tranzit și mijloacele bănești din bancomate.

În scopuri de raportare a fluxurilor de mijloace bănești, mijloacele bănești și echivalentele lor cuprind: soldurile de mijloace bănești în numerar, mijloacele bănești depuse la Banca Națională a Moldovei, conturile Nostro în bănci, mijloacele bănești plasate în BNM și alte bănci, cu o scadență inițială mai mică de 90 de zile și investițiile de trezorerie pe termen scurt u o scadență mai mică de 90 de zile.

2.5.8.7 Imobilizări corporale și active cu drept de utilizare

Articolele de imobilizări corporale sunt înregistrate la cost, cu excepția costurilor serviciilor de zi cu zi minus valoarea uzurii acumulate și pierderile din depreciere. Schimbările în durata utilă de viață este contabilizată prin schimbarea perioadei de amortizare sau metode după caz și tratate ca modificări ale estimărilor contabile.

Activele cu drept de utilizare sunt prezentate în situația financiară împreună cu bunurile și echipamentele. Activele cu drept de utilizare sunt amortizate liniar în funcție de durata contractului de închiriere.

Uzura este calculată prin metoda liniară pentru a deprecia costurile imobilizărilor corporale și valorilor lor reziduale în baza duratei de funcționare utilă estimată. Pentru terenuri nu este calculată uzura. Duratele estimate de funcționare utilă sunt următoarele:

- Clădiri: 40-56 de ani
- Vehicule: 5-7 ani
- Computere: 4-5 ani
- Echipament: 5-15 ani
- Mobilier și echipament de birou: 2.5-15 ani

Imobilizările corporale sunt derecunoscute la cedare sau când nu se mai așteaptă niciun beneficiu din utilizarea sau cedarea acestora. Orice câștig sau pierdere care rezultă din derecunoașterea unui active (calculată ca fiind diferența dintre încasările nete la cedare și valoarea contabilă a activului) este reflectată în contul de profit și pierdere când activul este derecunoscut.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.8.8 IFRS 16 Leasing

IFRS 16 stabilește principiile pentru recunoașterea, măsurarea, prezentarea și dezvăluirea contractelor de leasing pentru ambele părți ale contractului, adică clientul ('utilizator') și furnizorul („locator”). Noul standard solicită locatarilor să recunoască majoritatea contractelor de leasing în situațiile financiare. Locatorii au un model de contabilitate unic pentru toate contractele de închiriere, cu anumite scutiri.

Banca stabilește la începutul contractului dacă acesta este sau conține un contract de locațiune. Cu alte cuvinte, dacă contractul transmite dreptul de a controla utilizarea unui activ identificat pentru o perioadă de timp în schimbul unei recompense.

➤ Banca în calitate de locatar

Banca aplică o abordare unică de recunoaștere și evaluare pentru toate contractele de leasing, cu excepția contractelor de leasing pe termen scurt și a contractelor de leasing pentru active cu valoare scăzută. Banca recunoaște datoriile de leasing pentru efectuarea plăților de leasing și a activelor din dreptul de utilizare care reprezintă dreptul de utilizare a activelor subiacente.

Activ aferent dreptului de utilizare

Banca recunoaște activele cu drept la utilizare la data începerii contractului de locațiune (adică data la care activul de bază este disponibil pentru utilizare). Activele cu drept de utilizare sunt evaluate la cost, minus orice amortizare acumulată și pierderi din depreciere și ajustată pentru orice reevaluare a datoriilor de leasing. Costul drepturilor de utilizare a activului include valoarea pasivelor recunoscute, costurile directe inițiale suportate și plățile de leasing efectuate înainte sau la data începerii, minus stimulentele de închiriere primite. Activele cu drept de utilizare sunt depreciate liniar pe durata contractului de locațiune. Activele cu drept de utilizare sunt prezentate în Nota 17 Proprietățile, echipamentele și activele cu drept de utilizare sunt supuse deprecierei în conformitate cu politica Băncii, așa cum este descris în Nota 2.5.16 Deprecierea activelor nefinanciare.

Obligațiuni de leasing

La data începerii contractului de locațiune, banca recunoaște contractul de leasing ca pasiv evaluat la valoarea actuală a plăților care trebuie efectuate pe întreaga durată a contractului. Plățile de locațiune includ plăți fixe (minus alte plăți) plăți de leasing variabile care depind de un indice sau o rată și sume preconizate să fie plătite în baza garanțiilor la valoare reziduală. Plățile de locațiune includ, de asemenea, prețul de exercițiu al unei opțiuni de cumpărare care este rezonabil de exercitat de către bancă și plățile cu penalități pentru încetarea contractului de locațiune, dacă termenul de locațiune reflectă exercitarea opțiunii de reziliere. Plățile de leasing variabile care nu depind de un indice sau o rată sunt recunoscute drept cheltuieli în perioada în care are loc evenimentul sau condiția care declanșează plata.

IFRS 16 înlocuiește IAS 17 Leasing, IFRIC 4 Determinarea dacă un contract conține componenta de leasing, SIC-15 Leasing operational – stimulente de leasing și SIC-27 Evaluarea substanței tranzacțiilor care implică forma legală a unui contract de leasing. Standardul stabilește principiile pentru recunoașterea, măsurarea, prezentarea și dezvăluirea contractelor de leasing și solicită locatarilor să recunoască majoritatea contractelor la bilanț.

Contabilitatea locatarilor în temeiul IFRS 16 este în mare parte substanțial neschimbată față de IAS 17. Locatorii vor continua să clasifice contractele de leasing drept contracte de leasing operațional sau financiar, utilizând principii similare ca în IAS 17. Prin urmare, IFRS 16 nu a avut un impact pentru contractele de leasing în care Banca este locator.

Banca a adoptat IFRS 16 folosind metoda retrospectivă de adoptare modificată cu data aplicării inițiale de la 1 ianuarie 2019. Conform acestei metode, standardul este aplicat retroactiv cu efectul cumulativ de aplicare inițială a standardului recunoscut la data cererii inițiale. Banca a ales să utilizeze un mod practic de tranziție pentru a nu reevalua un contract care este sau conține un contract de locațiune la data de 1 ianuarie 2019.

Banca are contracte de locațiune pentru diverse sucursale. Înainte de adoptarea IFRS 16, banca a clasificat fiecare dintre contractele sale de locațiune (ca locatar) la data începerii drept contract de leasing financiar sau contract de leasing operațional.

2.5.8.9 Imobilizări necorporale

Licențele de soft operațional automatizat achiziționate sunt capitalizate în baza cheltuielilor suportate pentru achiziționarea și darea în exploatare a softurilor corespunzătoare. Aceste cheltuieli sunt amortizate pe baza duratei de viață utilă preconizate de până la 5 ani.

Cheltuielile pentru menținerea programelor de soft operațional automatizat, sunt recunoscute ca cheltuieli pe măsură ce sunt suportate. Cheltuielile ce se referă direct la elaborarea produselor de soft identificabile și unice, ce se află în posesia Băncii și este probabil să genereze beneficii economice ce vor depăși cheltuielile într-un an, sunt recunoscute ca active necorporale. Cheltuielile directe includ remunerarea angajaților responsabili de dezvoltarea softului și o parte corespunzătoare de cheltuieli indirecte. Cheltuielile de dezvoltare a softurilor operaționale automatizate sunt recunoscute ca active și sunt amortizate prin metoda lineară, pe baza duratei de viață utilă de până la 5 ani.

Licențele sunt capitalizate pe baza costurilor de achiziționare a licenței respective. Aceste costuri sunt amortizate pe baza perioadei de valabilitate a licenței (5-20 de ani). Cheltuielile ulterioare aferente activelor necorporale sunt capitalizate doar atunci când majorează beneficiile economice viitoare aferente activelor corespunzătoare. Toate celelalte cheltuieli sunt înregistrate pe măsură ce sunt suportate.

2.5.8.10 Garanțiile financiare

În cursul activității ordinare banca oferă garanții financiare, care constituie angajamente de a acorda împrumuturi, garanții emise și acreditive. Garanțiile financiare sunt inițial recunoscute în situațiile financiare (în cadrul altor datorii) la valoarea justă, fiind prima încasată. Ulterior recunoașterii inițiale, datoria băncii față de fiecare garanție este evaluată la cea mai mare dintre valoarea recunoscută inițial minus amortizarea cumulată recunoscută în contul de profit și cea mai bună estimare a cheltuielilor necesare pentru stingerea oricărei datorii financiare care rezultă ca urmare a garanției.

Orice creștere a datoriilor legate de garanțiile financiare este înregistrată în contul de profit și pierderi ca cheltuieli din deprecierea activelor financiare. Prima încasată este recunoscută în contul de profit ca venitul net aferent taxelor și comisioanelor în baza metodei liniare pe perioada de viață a garanției.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.8.11 Deprecierea activelor nefinanciare

Banca evaluează la fiecare dată de raportare dacă există indiciu de depreciere a unui activ. Dacă există indiciu sau dacă este necesară o testare anuală pentru deprecierea unui active, banca estimează valoarea recuperabilă a activului respectiv. Valoarea recuperabilă a unui activ reprezintă cea mai mare valoare dintre valoarea justă a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar minus costurile asociate vânzării și valoarea sa de utilizare. Când valoarea justă a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar este mai mare decât valoarea recuperabilă a sa, activul este considerat depreciat și valoarea sa contabilă este scăzută pînă la valoarea sa recuperabilă.

La evaluarea valorii de utilizare, fluxurile de trezorerie viitoare estimate sunt actualizate la valoarea lor actualizată utilizând o rată înainte de impozitare care să reflecte evaluările curente privind valoarea în – timp a banilor și riscurile specifice activului. La determinarea valorii juste minus costurile asociate vânzării sunt luate în considerație tranzacțiile recente de pe piață, dacă există. Dacă nu pot fi identificate astfel de tranzacții este utilizat un model de evaluare adecvat. Aceste calcule sunt coroborate prin multipli de evaluare, prețuri cotate ale acțiunilor pentru filialele listate sau alți indicatori disponibili privind valoarea justă.

Pentru active, la fiecare dată de raportare este efectuată o evaluare a existenței unui indiciu că este posibil ca pierderi din depreciere recunoscute anterior să nu mai existe sau să se fi redus. Dacă există vreun indiciu în acest sens, banca estimează valoarea recuperabilă a activului sau a unității generatoare de numerar.

O pierdere din depreciere este reluată dacă și numai dacă s-a produs o modificare a estimărilor utilizate pentru a determina valoarea recuperabilă a activului de la recunoașterea ultimei pierderi din depreciere. Reluarea este limitată astfel încât valoarea contabilă a activului să nu depășească valoarea sa recuperabilă și nici să nu depășească valoarea contabilă, net de amortizare care ar fi fost determinată în cazul în care în exercițiile anterioare nu ar fi fost recunoscută o pierdere din deprecierea activului respective. Reluarea este recunoscută în contul de profit și pierdere.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.8.12 Beneficiile angajaților

Beneficiile de serviciu pe termen scurt ale Băncii, ce includ salarii, prime, concedii plătite și contribuții de asigurare socială sunt recunoscute ca cheltuială pe măsură ce sunt suportate. Obligațiile de contribuție la planurile de pensii determinate sunt recunoscute în raportul privind rezultatele financiare, drept cheltuieli pe măsură ce sunt suportate. Banca efectuează plăți, în cursul activității ordinare, în Casa Națională de Asigurări Sociale și Casa Națională de Asigurări Medicale în numele angajaților cu cetățenie moldovenească, pentru pensii, asistență medicală și ajutor de șomaj. Toți angajații Băncii sunt membri și sunt obligați prin lege să facă contribuții determinate (incluse în contribuțiile de asigurare socială) în fondul de pensii al Republicii Moldova (un plan de contribuții definit de stat). Toate contribuțiile relevante în fondul de pensii al Republicii Moldova, sunt recunoscute în raportul privind rezultatele financiare, drept cheltuieli, pe măsură ce sunt suportate. Banca nu mai are alte obligații în acest sens. Banca nu dispune de un program individual de plată a pensiilor, și, în consecință, nu are obligații privind plata pensiilor. Banca nu dispune de nici un alt plan de beneficii determinate sau de un plan de beneficii post-pensionare. Banca nu are obligația să presteze alte servicii angajaților curenți sau foști.

2.5.8.13 Provizioane

Provizionul este recunoscut când banca are o obligație curentă (legală sau constructivă), generată de un eveniment anterior, este probabil că pentru decontarea obligației să fie necesară o ieșire de resurse incorporând beneficii economice și valoarea obligației poate fi estimată credibil. Cheltuiala aferentă oricărui provizion este prezentată în contul de profit și pierdere, net de orice rambursare.

2.5.8.14 Impozite

(i) Impozitul pe profit curent

Creanțele și datoriile privind impozitul pe profit curent pentru perioada curentă și anii anteriori este evaluat la valoarea care se așteaptă a fi recuperată de la sau plătită către autoritățile fiscale. Ratele de impozitare și legile fiscale utilizate pentru calcularea sumelor sunt acelea care sunt adoptate sau în mare măsură adoptate la data de raportare.

(ii) Impozitul amânat

Impozitul amânat este prezentat aplicând metoda pasivului privind diferențele temporare dintre bazele de impozitare ale activelor și datoriilor și valoarea contabilă a acestora în scopul raportării financiare la data de raportare. Datoriile privind impozitul amânat sunt recunoscute pentru toate diferențele temporare impozabile, cu excepția:

- Cazului în care datoria privind impozitul amânat provine din recunoașterea inițială a fondului comercial sau a unui activ sau a unei datorii nete într-o tranzacție care nu este o combinație de întreprinderi și, la data tranzacției, nu afectează nici profitul contabil, nici profitul sau pierderea impozabilă
- Referitor la diferențele temporare impozabile aferente investițiilor în filiale, unde se poate controla momentul inversării diferențelor temporare și este probabil ca diferențele temporare să nu se inverseze în viitorul previzibil.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.8.14 Impozite (continuare)

(ii) Impozitul amânat (continuare)

Creanțele privind impozitul amânat sunt recunoscute pentru toate diferențele deductibile, pentru amânarea creanțelor fiscale neutilizate și orice pierderi fiscale neutilizate, în care este probabil să fie disponibil un profit impozabil față de care să poată fi utilizate diferențele temporare deductibile și amânarea creditelor fiscale neutilizate și orice pierderi fiscale neutilizate, cu excepția cazului în care creanța privind impozitul amânat aferentă diferențelor temporare deductibile provine din recunoașterea inițială a unui active sau a unei datorii într-o tranzacție care nu este o combinație de întreprinderi și, la data tranzacției, nu afectează nici profitul contabil, nici profitul sau pierderea impozabilă.

În cazul diferențelor temporare deductibile asociate investițiilor în filiale, entități asociate și intereselor în asocierile în participație, creanțele privind impozitul amânat trebuie recunoscute numai în măsura în care există probabilitatea că diferențele temporare să fie reluate în viitorul apropiat și să existe profit impozabil față de care să poată fi utilizate diferențele temporare.

Valoarea contabilă a creanțelor privind impozitul amânat este revizuită la fiecare dată de raportare și redusă în măsura în care nu mai este probabil să fie disponibil suficient profit impozabil pentru a permite utilizarea beneficiului unei părți a creanței privind impozitul amânat sau al totalității acesteia. Creanțele nerecunoscute privind impozitul amânat sunt reevaluate la fiecare dată de raportare și se recunosc în măsura în care a devenit probabil faptul că profitul impozabil viitor va permite recuperarea creanței privind impozitul amânat.

Creanțele și datoriile privind impozitul amânat sunt evaluate la ratele de impozitare preconizate a fi aplicabile pentru perioada în care activul este realizat sau datoria este decontată, pe baza ratelor de impozitare (și a legilor fiscale) care au fost adoptate sau în mare măsură adoptate până la data de raportare.

Impozitul curent și impozitul amânat aferent elementelor recunoscute direct în capitalurile proprii sunt, de asemenea, recunoscute în capitalurile proprii și nu în contul de profit.

Creanțele și datoriile privind impozitul amânat sunt compensate dacă există un drept legal de compensare a creanțelor privind impozitul curent cu datoriile privind impozitul de profit curent și impozitele amânate ale aceași entități impozabile și la aceași autoritate fiscală.

Începând cu 1 ianuarie 2012 rata impozitului pe profit este de 12%.

2.5.8.15 Acțiuni ordinare

Acțiunile ordinare achiziționate de bancă sunt deduse din capitalul propriu. Costurile suplimentare direct atribuite emisiunii acțiunilor ordinare și opțiunilor acționare, sunt recunoscute ca o deducere din capitalul propriu, net de orice efecte fiscale.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.5 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

2.5.8.16 Dividende și acțiuni ordinare

Dividendele și acțiunile ordinare sunt recunoscute ca datorii și recunoscute ca deducere din capitalul propriu în cazul când se aprobă de acționarii băncii. Costurile suplimentare direct atribuibile emiterii acțiunilor obișnuite și a opțiunilor de acțiuni sunt recunoscute ca o deducere din capitaluri proprii, fără orice efect fiscal.

Dividendele anuale aprobate după data de raportare sunt dezvăluite ca eveniment după perioada de raportare.

2.5.8.17 Rezerve de capital

Rezervele reflectate în capital în pozițiile financiare ale băncii includ: rezerve generale și prudențiale care sunt impuse de legislație.

2.5.8.18 Rezultat pe acțiune

Banca prezintă datele pe rezultatul de bază și diluat pe acțiune (“RPA”) pentru acțiunile sale ordinare. RPA de bază se calculează prin împărțirea profitului sau pierderii atribuibile acționarilor ordinari ai Băncii la media ponderată a numărului acțiunilor ordinare în circulație pe parcursul perioadei. RPA diluat se determină prin ajustarea profitului sau pierderii atribuibile acționarilor ordinari și media ponderată a numărului de acțiuni ordinare în circulație pentru efectul tuturor acțiunilor ordinare potențiale diluate ce cuprind note convertibile și opțiuni pe acțiuni acordate angajaților.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.6 Standarde emise, dar care nu sunt încă în vigoare și nu au fost adoptate de timpuriu

- **Modificare la IFRS 10 Situații financiare consolidate și IAS 28 Investiții în entitățile asociate și asocierile în participație: Tranzacții de vânzare sau contribuție a unor active între un investitor și entitatea asociată sau asocierea în participație.**

Amendamentele se referă la o inconsecvență identificată între cerințele IFRS 10 și cele ale IAS 28 în legătura cu vânzarea sau contribuția cu active a unui investitor în favoarea entității asociate sau asocierii în participație. Principală consecință a modificărilor este aceea că un câștig sau o pierdere totală este recunoscută atunci când tranzacția implică o întreprindere (indiferent dacă este sau nu sub formă de filială). Un câștig sau o pierdere parțială este recunoscută atunci când o tranzacție implică active care nu reprezintă o întreprindere, chiar dacă acestea sunt sub formă unei filiale. În luna decembrie 2015, IASB a amânat pe termen nedeterminat data intrării în vigoare a acestei modificări în așteptarea rezultatelor unui proiect de cercetare cu privire la contabilizarea prin metoda punerii în echivalență. Modificările nu au fost încă adoptate de UE. Modificările nu vor avea impact asupra poziției financiare sau asupra performanței băncii.

- **IAS 1 Prezentarea situațiilor financiare: Clasificarea Datoriilor ca Datorii curente sau Datorii pe termen lung (Amendamente)**

Modificările intră în vigoare pentru perioada de raportare anuală începând la sau după 1 ianuarie 2022 și aplicarea timpurie este permisă. Totuși, ca reacție la pandemia COVID-19, Consiliul a amânat data intrării în vigoare cu un an, respectiv pentru 1 ianuarie 2023, cu scopul de a acorda societăților mai mult timp pentru implementarea modificărilor de clasificare impuse. Amendamentele au scopul de a promova consecvența în aplicarea cerințelor de clasificare ajutând societățile să stabilească dacă, în situația poziției financiare, datoriile și alte obligații de plată cu data de decontare incertă ar trebui clasificate drept curente sau pe termen lung. Modificările afectează prezentarea datoriilor în situația poziției financiare și nu modifică cerințele existente privind măsurarea sau momentul recunoașterii oricărui activ, datorie, venit sau cheltuială și nici informațiile pe care entitățile le prezintă cu privire la aceste elemente. De asemenea, modificările clarifică cerințele de clasificare a datoriilor care pot fi decontate de societate prin emiterea de instrumente de capitaluri proprii. Aceste modificări nu au fost încă adoptate de UE. Modificările nu vor avea impact asupra poziției financiare sau asupra performanței băncii.

- **IFRS 3 Combinări de întreprinderi; IAS 16 Imobilizări corporale; IAS 37 Provizioane, datorii contingente și active contingente, precum și Îmbunătățirile anuale 2018-2020 (Amendamente)**

Modificările intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2022 cât și aplicarea timpurie este permisă. IASB a emis amendamente cu domeniu de aplicare redus la următoarele standarde IFRS:

- **IFRS 3 Combinări de întreprinderi (Amendamente)** actualizează o referință din IFRS 3 la Cadrul Conceptual pentru Raportarea Financiară, fără a modifica cerințele contabile pentru combinările de întreprinderi.
- **IAS 16 Imobilizări corporale (Amendamente)** modificările interzic ca o societate să deducă din costurile imobilizărilor corporale sumele primite din vânzarea elementelor produse, în timp ce societatea pregătește activul respectiv pentru funcționare. În schimb, o societate va recunoaște aceste încasări din vânzări și costul aferent în contul de profit sau pierdere.
- **IAS 37 Provizioane, datorii contingente și active contingente (Amendamente)** modificările indică în mod exact care sunt costurile pe care o societate le include atunci când determină costul aferent îndeplinirii unui contract cu scopul de a evalua dacă un contract este oneros.

- **Îmbunătățirile anuale 2018-2020** aduc modificări minore la IFRS 1 Adoptarea pentru prima dată a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară, IFRS 9 Instrumente financiare, IAS 41 Agricultură și la Exemplele ilustrative care însoțesc IFRS 16 Contracte de leasing

Modificările nu au fost încă adoptate de UE. Modificările nu vor avea impact asupra poziției financiare sau asupra performanței băncii.

- **IFRS 16 Contracte de leasing pentru concesiunile acordate ca urmare a pandemiei de COVID-19 (Amendamente)**

Amendamentele se aplică retrospectiv pentru perioade de raportare anuală începând la sau după 1 iunie 2020. Este permisă aplicarea timpurie, inclusiv în cadrul situațiilor financiare care nu au fost încă autorizate pentru a fi emise până la 28 mai 2020. IASB a modificat standardul acordând locatarilor scutiri de la aplicarea cerințelor din IFRS 16 referitoare la tratamentul modificării contractelor de leasing pentru concesiunile privind chiriile care apar ca o consecință directă a pandemiei COVID-19. Amendamentele oferă o soluție practică pentru ca locatarii să contabilizeze orice modificare a plăților de leasing care rezultă din concesiunea privind chiriile apărută ca o consecință a COVID-19 în același mod în care ar înregistra modificarea, conform IFRS 16, dacă aceasta nu ar reprezenta o modificare a contractului de leasing. Înlesnirile pot fi aplicate numai dacă sunt îndeplinite toate condițiile următoare:

- Modificarea plăților de leasing are ca rezultat o contraprestație revizuită pentru contractul leasing care este, în mod substanțial, similară sau inferioară contraprestației pentru contractul leasing imediat anterioară modificării;
- Orice reducere a plăților de leasing afectează doar plățile datorate inițial la sau înainte de 30 iunie 2021.
- Nu s-a produs nicio modificare de fond a celorlalți termeni și condiții ale contractului de leasing.

Modificările nu vor avea impact asupra poziției financiare sau asupra performanței băncii.

- **Reforma indicelui de referință al ratei dobânzii – Etapa a doua – IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 și IFRS 16 (Amendamente)**

În august 2020, IASB a publicat Reforma indicelui de referință al ratei dobânzii – Etapa a doua – Amendamente aduse standardelor IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 și IFRS 16, completând activitatea sa de a răspunde efectelor reformei IBOR. Modificările furnizează scutiri temporare care abordează efectele asupra raportării financiare atunci când IBOR este înlocuită cu o alternativă aproape fără risc (RFR). Amendamentele prevăd, în special, o soluție practică în momentul contabilizării modificărilor bazei de determinare a fluxurilor de numerar contractuale aferente activelor și datoriilor financiare, impunând ajustarea ratei dobânzii efective - tratament similar cu al unui eveniment de actualizare a ratei de referință din contract. De asemenea, modificările prevăd scutiri de la încetarea relației de acoperire împotriva riscurilor, inclusiv o scutire temporară de la necesitatea identificării separate a componentei acoperite atunci când un instrument RFR este desemnat într-o relație de acoperire împotriva unei componente de risc. În plus, modificările aduse IFRS 4 au scopul de a permite asiguratorilor care continuă să aplice IAS 39 să obțină aceleași scutiri ca cele prevăzute de amendamentele aduse IFRS 9. Există, de asemenea, modificări ale IFRS 7 Instrumente financiare: Informații de furnizat, pentru a permite utilizatorilor situațiilor financiare să înțeleagă efectele reformei IBOR asupra instrumentelor financiare și a strategiei de management al riscurilor. Modificările intră în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2021 și aplicarea timpurie este permisă. Deși aplicarea este retrospectivă, entitățile nu trebuie să realizeze retratări pentru perioadele anterioare.

Modificările nu vor avea impact asupra poziției financiare sau asupra performanței băncii.

2.7 Raționamente, estimări și ipoteze contabile semnificative

2.7.1 Principiul continuității

Conducerea Băncii a făcut o evaluare a capacității Băncii în ceea ce privește principiul continuității activității și este convinsă că banca are resurse pentru a-și continua activitatea în viitorul previzibil. În

plus, managementul nu are cunostinta de incertitudini semnificative care pot cauza îndoieli semnificative asupra capacitatii băncii de a-si continua activitatea. De aceea, situatiile financiare continua să fie elaborate pe baza principiului continuității activității.

2.7.2 Estimări și ipoteze

Ipotezele cheie referitoare la viitor și alte cauzele importante ale incertitudinii estimărilor la data de raportare, care prezintă un risc semnificativ de a provoca o ajustare semnificativă a valorilor contabile ale activelor și datoriilor în următorul an financiar, sunt prezentate în continuare. Banca și-a bazat ipotezele și estimările pe parametrii disponibili la data întocmirii situațiilor financiare. Totuși, circumstanțele și ipotezele curente cu privire la dezvoltări viitoare pot să se modifice ca urmare a modificărilor de pe piața sau a circumstanțelor ce nu pot fi controlate de Banca. Aceste modificări sunt reflectate în ipoteze atunci când au loc. Elementele cu efectul cel mai semnificativ asupra sumelor recunoscute în situațiile financiare cu hotărâri substanțiale și / sau estimări substanțiale ale conducerii sunt prezentate pentru PD, LGD în Nota 27.1.8.

2.7.3 Valoarea justă a instrumentelor financiare

Atunci când valoarea justă a activelor și datoriilor financiare raportate în situațiile poziției financiare nu poate fi determinată bazându-se pe prețurile cotate pe piețele active, acestea se determină prin aplicarea varietății de modalități de evaluare care presupun utilizarea modelelor matematice. Datele de intrare pentru aceste modele servesc datele disponibile privind instrumente similare pentru care există prețuri de piață observabile. În cazul în care aceste date nu sunt disponibile, pentru determinarea valorii juste se aplică evaluări și estimări. Evaluările respective iau în considerație lichiditatea și datele de intrare pentru modelul matematic cum ar fi volatilitatea derivatelor pe termen lung și scontarea fluxurilor de trezorerie, rambursarea anticipată, precum și evaluarea ratei de default pentru instrumentele financiare asigurate cu active. Evaluarea instrumentelor financiare este detaliată în Nota 23.

Determinarea valorii juste

Determinarea valorilor juste ale activelor și obligațiilor financiare se bazează pe prețurile cotate pe piață sau cotațiile de preț ale dealerilor pentru instrumentele financiare comercializate pe piețe active.

Valoarea justă a tuturor celorlalte instrumente financiare este determinată prin tehnici de evaluare. Tehnicile de evaluare includ tehnicile valorii nete curente, metoda fluxului scontat de mijloace bănești, compararea cu instrumente similare pentru care există prețuri de piață observabile, și modele de evaluare.

În cazul în care sunt utilizate tehnicile fluxului scontat de mijloace bănești, fluxurile de mijloace bănești preconizate viitoare se bazează pe cele mai bune evaluări ale conducerii și rata de scont reprezintă rata de piață la data bilanțului contabil pentru un instrument cu termeni și condiții similare. Când sunt utilizate modelele de preț, datele inițiale se bazează pe evaluările de piață la data bilanțului contabil. În cazul în care valoarea justă nu poate fi estimată sigur, instrumentele de capital necotate, ce nu au preț de piață cotelat pe o piață activă sunt evaluate la cost și testate periodic pentru depreciere.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.7 Raționamente, estimări și ipoteze contabile semnificative (continuare)

2.7.4 Pierderi din deprecierea instrumentelor financiare

Măsurarea pierderilor din depreciere atât în conformitate cu IFRS 9, cât și cu IAS 39 pentru toate categoriile de active financiare necesită o judecată, în special estimarea valorii și calendarului viitoarelor fluxuri de numerar și a valorilor colaterale la determinarea pierderilor din depreciere și evaluarea unei creșteri semnificative risc de credit. Aceste estimări sunt determinate de o serie de factori, modificări în care pot rezulta niveluri diferite de cote.

Calculul ECL ale băncii sunt rezultate ale modelelor complexe, cu un număr de ipoteze care stau la baza alegerii intrărilor variabile și a interdependențelor acestora. Elementele modelelor ECL care sunt considerate judecăți și estimări contabile includ:

- Modelul intern de rating al creditelor;
- Criteriile Băncii de a evalua dacă a avut loc o creștere semnificativă a riscului de credit și, prin urmare, cotele pentru active financiare ar trebui măsurate pe baza criteriilor LTECL și evaluarea calitativă;
- Segmentarea activelor financiare atunci când evaluarea lor ECL este evaluată colectiv;
- Dezvoltarea modelelor ECL, inclusiv a diferitelor formule și alegerea intrărilor;
- Determinarea asociațiilor între scenariile macroeconomice și indicatorii economici aplicați pentru ele și efectul asupra PD, EAD și LGD; Selectarea scenariilor macroeconomice prospective. Pentru detalii suplimentare, consultați Nota 27.1.8.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate (continuare)

2.7 Raționamente, estimări și ipoteze contabile semnificative (continuare)

2.7.5 *Compensarea instrumentelor financiare*

Activele și datoriile financiare sunt compensate, iar valoarea netă raportată în raportul privind rezultatul global dacă și numai dacă există un drept legal executoriu pentru a compensa sumele recunoscute și există intenția de a deconta pe o bază netă, fie să realizeze activul și să deconteze datoria simultan. Acest lucru, în general, nu este cazul acordurilor de compensare, prin urmare, activele și pasivele aferente sunt prezentate brut în Situația poziției financiare.

Veniturile și cheltuielile sunt prezentate în bază netă doar când acest lucru este permis de standardele de contabilitate, sau în cazul câștigurilor sau pierderilor ce apar în cadrul unui grup de tranzacții similare.

2.7.6 **Provizioane și alte datorii contingente**

Banca funcționează într-un mediu reglementat și juridic care, prin natura sa, are un element sporit al riscului de litigiu inerent operațiunilor sale. În consecință, este implicat în diverse anchete și proceduri de soluționare a litigiilor, arbitraj și reglementări în jurisdicțiile locale, care apar în cursul normal al afacerii Băncii.

Atunci când Banca poate măsura fiabil fluxul de beneficii economice în raport cu un anumit caz și consideră că aceste ieșiri sunt probabile, Banca înregistrează provizion împotriva cazului. În cazul în care probabilitatea de ieșire este considerată a fi îndepărtată sau probabilă, dar nu se poate face o estimare fiabilă, este prezentată o datorie contingentă.

Având în vedere subiectivitatea și incertitudinea de a determina probabilitatea și valoarea pierderilor, Banca ia în considerare o serie de factori, inclusiv consultanța juridică, stadiul problemei și dovezile istorice din incidente similare. Este necesară o judecată semnificativă pentru a se ajunge la concluzii privind aceste estimări.

Pentru detalii suplimentare privind provizioanele și alte riscuri, a se vedea Nota 24.

Note Explicative la Situațiile Financiare

3 Venitul net aferent dobânzilor

Venituri aferente dobânzilor

	2020	2019
(în mii lei moldovenești)		
Numerar și plasamente la Banca Centrală	12,454	69,405
Credite și avansuri acordate băncilor	1,510	11,564
Instrumente de datorie la cost amortizat	42,552	59,973
Credite și avansuri acordate clienților	597,043	531,762
	653,559	672,704

Venitul din dobânzi sporit la credite neperformante (Stage 3) credite și avansuri acordate clienților pe parcursul anului 2020 a constituit MDL'000 17,157 (2019: MDL'000 9,353).

Cheltuieli aferente dobânzilor

	2020	2019
(în mii lei moldovenești)		
Datorii față de BNM	28	172
Depozite clienților	181,195	165,763
Împrumuturi de la instituții financiare internaționale	17,634	18,428
Depozite băncilor	5,511	5,779
Cheltuieli legate de leasingul operational	242	823
REPO with NBM	1,222	297
	205,832	191,262

Note Explicative la Situațiile Financiare

4 Venitul net aferent taxelor și comisioanelor

Venitul net aferent taxelor și comisioanelor include veniturile realizate din taxe și comisioane încasate la prestarea diverselor servicii bancare, inclusiv veniturile realizate din acordarea serviciilor bancare privind plățile internaționale și locale, minus cheltuielile aferente taxelor și comisioanelor plătite pentru serviciile similare primite de către Bancă.

Venitul aferent taxelor și comisioanelor

	Total	31 decembrie 2020	
		Veniturile din veniturile obținute din serviciile furnizate în timp	Venituri din venituri din prestarea serviciilor financiare la un moment dat
(în mii lei moldovenești)			
Procesarea plăților	53,153	-	53,153
Tranzacții cu carduri	44,790	-	44,790
Tranzacții cu numerarul	24,473	-	24,473
Administrarea conturilor curente	13,758	13,758	-
Modificări ale termenilor și condițiilor împrumuturilor	10,521	-	10,521
Altele	8,668	-	8,668
Garanții financiare, Acreditiv, Altele angajamente nedefinite	7,625	-	7,625
Transferuri prin intermediul sistemelor de plăți internaționale	4,204	-	-
Serviciul Client-Banca	4,958	4,958	4,958
Serviciul SMS banking	3,019	-	3,019
Distribuirea plăților sociale	2,758	-	2,758
Comisioanele de la încasarea numerarului de la clienți	2,834	-	2,834
Operațiuni de numerar în valută străină -interbank	1,050	-	1,050
Acreditiv	875	-	875
Taxe de broker	253	-	253
Comisioane din servicii prestate cu leasing financiar	27	-	27
	182,965	17,962	165,003

Note Explicative la Situațiile Financiare

4 Venitul net aferent taxelor și comisioanelor (continuare)

	Total	31 decembrie 2019	
		Veniturile din veniturile obținute din serviciile furnizate în timp	Venituri din venituri din prestarea serviciilor financiare la un moment dat
(în mii lei moldovenești)			
Procesarea plăților	59,274	-	59,274
Tranzacții cu carduri	46,355	-	46,355
Tranzacții cu numerarul	28,715	-	28,715
Administrarea conturilor curente	12,374	12,374	-
Tranzacții valutare cu numerar interbancare	11,560	-	11,560
Modificări în termeni și condiții la credite	7,594	-	7,594
Garanții financiare, Acreditiv, Altele nedefinite	6,453	-	6,453
Transferuri prin intermediul sistemelor de plăți internaționale	4,030	4,030	-
Serviciul Client-Banca	2,497	-	2,497
Modificări în termeni și condiții la credite	1,868	-	1,868
Acreditiv	1,337	-	1,337
Comisioane din servicii prestate cu leasing financiar	656	-	656
Altele	12,450	-	12,450
	195,163	16,404	178,759

Cheltuieli aferente taxelor și comisioanelor

	2020	2019
(în mii lei moldovenești)		
Tranzacții cu carduri bancare	42,063	43,091
Comision la transferurile interbancare	12,094	14,226
Tranzacții valutare cu numerar interbancare	4,056	9,138
Contribuțiile la fondul de garantare a depozitelor	7,209	8,270
Asigurarea pentru riscuri financiare	-	941
Contribuțiile la fondul de asigurare a stabilității financiare	-	157
Altele	2,398	1,188
	67,820	77,011

- (1) În conformitate cu Legea nr. 575-XV "privind garantarea depozitelor plasate în bănci" din 26 decembrie 2003 și ulterior LP227 din 01.11.18, MO441-447 / 30.11.18 art. 703 în vigoare de la 01.01.20, ulterior „Regulamentul privind metodologia privind calcularea și plata contribuției în Fondul de garantare a depozitelor din Republica Moldova” din 20 august 2004 și modificarea sa HFGDSB03 / 2 din 18.02.19, MO111-118 / 29.03. 19 art.576 în vigoare 01.01.20, Banca trebuie să transfere către Fondul de garantare a depozitelor o contribuție egală cu 0,10% din totalul depozitelor restante la sfârșitul fiecărui trimestru (numai pentru depozitele calificate, conform prevederilor legale). Banca pregătește baza pentru calculul contribuției bazate pe baza de date a depozitelor și bazelor de date ale clientului asupra depozitelor negarantate, aprobate în mod regulat de către

conducerea băncii. Cheltuielile cu "contribuția la fondul de garantare a depozitelor sunt sporite lunar și calcul este validat trimestrial de către auditori, adică a 15-a zi din luna următoare trimestrului raportat.

Note Explicative la Situațiile Financiare

5 Venitul net din tranzacționare

	2020	2019
<i>(în mii lei moldovenești)</i>		
<i>Rezultatul de la operațiuni cu valută străină cu:</i>		
Persoane juridice	43,590	109,505
Persoane fizice	146,474	30,495
Bănci	343	8,972
Rezultat din reevaluarea valutei străine	(1,300)	(11,463)
	189,107	137,509

6 Cheltuieli din deprecierea activelor financiare

Tabelul de mai jos prezintă costurile ECL (Nota 6) privind instrumentele financiare pentru 31 decembrie 2020 înregistrate în contul de profit și pierdere conform IFRS 9:

	Nota	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	Stadiul 3 individual	Total
<i>(în mii lei moldovenești)</i>						
Credite și avansuri acordate băncilor	13	287	-	-	-	287
Credite și avansuri acordate clienților	14	(27,980)	54,276	85,154	562	112,013
Instrumente de datorie la cost amortizat	15	8,209	-	-	-	8,209
Alte active	19	(1,815)	-	1,662	-	(153)
Garanții financiare, Acreditiv, Altele	24	230	258	-	-	487
angajamente nedefinite						
Angajamente de împrumut	24	(2,507)	2,258	1	-	(248)
Acreditiv	24	(23)	177	-	-	154
Total pierderi din depreciere		(23,599)	56,969	86,817	562	120,749

Note Explicative la Situațiile Financiare

6 Cheltuieli din deprecierea activelor financiare (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă costurile de depreciere înregistrate în contul de profit și pierdere în cursul anului 2019:

	Nota	Stadiul 1 colectiv	Stadiul 2 colectiv	Stadiul 3 colectiv	Stadiul 3 individual	Total
(în mii lei moldovenești)						
Credite și avansuri acordate băncilor	13	244	-	-	-	244
Credite și avansuri acordate clienților	14	17,139	24,275	23,837	(10,949)	54,302
Instrumente de datorie la cost amortizat	15	(4,024)	-	-	-	(4,024)
Alte active	19	851	-	1,219	-	2,070
Garanții financiare, Acreditiv,Alte angajamente nedefinite	24	50	1,040	-	-	1,090
Angajamente de împrumut	24	1,138	1,158	26	-	2,322
Acreditiv	24	(64)	-	-	-	(64)
Total pierderi din depreciere		15,334	26,473	25,082	(10,949)	55,940

7 Alte cheltuieli operaționale

	2020	2019
(în mii lei moldovenești)		
Casarea datoriilor	418	2,551
Sanțiuni penalitati percepute clienților pentru întârzierea plăților	134	189
Alte cheltuieli operaționale	735	2,282
Total alte venituri operationale	1287	5,022

Casarea datoriilor reprezintă anularea plăților aferente taxelor pentru serviciile corporative după revizuirea celor de mai sus.

Note Explicative la Situațiile Financiare

8 Cheltuieli cu personalul

	2020	2019
(în mii lei moldovenești)		
Salarii	135,246	109,799
Contribuții privind asigurarea socială	30,279	34,230
Prime	31,660	25,988
Sporirile privind beneficiile angajaților și contribuțiile aferente	18,999	15,859
Tichete de masa	7,970	7,325
Contribuții privind asigurarea medicală	7,425	6,666
Alte plăți	1,878	3,603
	233,457	203,470

Numărul mediu scriptic al personalului în 2020 a fost 803 (2019: 730).

9 Alte cheltuieli operaționale

	2020	2019
(în mii lei moldovenești)		
Întreținerea activelor nemateriale	42,597	30,350
Cheltuieli privind reparația mijloacelor fixe	19,103	17,366
Cheltuieli privind serviciile de consulting și audit (1)	26,505	18,313
Cheltuieli de publicitate	13,649	8,754
Cheltuieli de telecomunicare	9,308	11,335
Cheltuieli pentru asigurarea securității	9,283	8,114
Cheltuieli de arendă, pentru electricitate, încălzire, apă	8,333	9,207
Contribuție către Fondul de Rezoluție	7,705	
Asigurare	7,612	5,243
Contribuția în fundația OK (3)	5,019	
Cheltuieli cu active materiale de mică valoare și consumabile	4,069	3,844
Comisionul pentru garanție de la EIF	3,725	3,722
Cheltuieli de informații	3,673	3,695
Impozite și taxe	3,624	3,343
Cheltuieli de instruire	1,863	2,877
Rezultat din vânzarea mijloacelor fixe	(464)	2,570
Cheltuieli de transport și deplasare	1,340	1,834
Cheltuieli de reprezentare	308	1,108
Cheltuieli de binefacere	2,232	657
Provizioane pentru acoperirea riscului operational (2)	0	(1,000)
Altele	5,404	3,324
	174,888	134,656

Note Explicative la Situațiile Financiare

9 Alte cheltuieli operaționale (continuare)

(1) Cheltuieli privind serviciile de consulting și audit sunt analizate mai jos:

	2020	2019
(în mii lei moldovenești)		
Asistența tehnică - SG	0	10,685
Cheltuieli privind serviciile de consulting și audit	25,856	6,267
Taxele legale	0,649	1,361
	26,505	18,313

Asistența tehnică oferită de acționar anterior include în mare parte costurile legate de asistența în servicii IT, servicii corporative și altele.

(2) Provizioane pentru acoperirea riscului operational reversate în 2019 ca urmare a rezoluției pozitive din partea autorităților juridice.

(3) Contribuție la Fundația pentru educație financiară „OK”. Fondată pe 5 decembrie 2019, sub patronajul Mobiasbanca - OTP Group S.A, este o organizație neguvernamentală, nonprofit și apolitică care își propune să contribuie la creșterea gradului de educație financiară a populației

10 Impozit pe profit

	2020	2019
(în mii lei moldovenești)		
Impozitul pe profit curent		
Cheltuiala cu impozitul pe profit curent	21,823	33,122
Impozitul amânat		
Aferent înregistrării inițiale și reluării diferențelor temporare	(1,186)	349
Impozit pe profit	20,637	33,471

În 2020 impozitul pe venit la persoane juridice a fost de 12% (în 2019: 12%).

Note Explicative la Situațiile Financiare

10 Impozit pe profit (continuare)

10.1 Reconcilierea cheltuielilor pe impozite

O reconciliere între cheltuielile cu impozitul și profitul contabil înmulțit cu rata de impozitare internă a Moldovei pentru exercițiile financiare încheiate la 31 decembrie 2019 și 2018 este astfel:

	2020	2019
(în mii lei moldovenești)		
Profitul contabil înainte de impozitare	164,173	280,308
La rata de impozit pe profit de 12% (2016: 12%)	19,701	33,637
Ajustări pentru impozitul pe profit curent aferent exercițiilor anterioare	-	217
Venituri ce nu sunt supuse impozitării	(3,254)	(2,878)
Cheltuieli ne-deductibile	4,190	2,495
Cheltuieli cu impozitul pe profit raportate în situația consolidată de profit și pierdere	20,637	33,471

Rata efectivă a impozitului pe profit pentru anul 2020 este de 12,5% (2019: 11%).

În 2020 pierderile din deprecirea creditelor și avansurilor sunt calculate în conformitate cu regulile IFRS rezultând în scutirea privind impozitul amânat.

Cheltuielile nedeductibile includ în principal sporirile și provizioanele care nu îndeplinesc cerințele de deductibilitate pe baza regulilor fiscale.

Note Explicative la Situațiile Financiare

10 Impozit pe profit (continuare)

10.2 Impozit amânat

Tabelul de jos prezintă impozitul amânat înregistrat în situația poziției financiare în alte active și alte datorii și modificările în înregistrate în cheltuielile cu impozit pe profit:

31 December 2020	Activ privind impozitul amânat	Datorie privind impozitul amânat	NET	Profit și pierderi
(în mii lei moldovenești)				
Mijloace fixe		(1)	(1)	(1,027)
Alte Datorii	(4,986)		(4,986)	(158)
	(4,986)	(1)	(4,987)	(1,185)
31 December 2019	Activ privind impozitul amânat	Datorie privind impozitul amânat	NET	Profit și pierderi
(în mii lei moldovenești)				
Credite și avansuri acordate clienților, net	-	-	-	(3,885)
Mijloace fixe	-	1,026	1,026	(633)
Alte Datorii	(4,828)	-	(4,828)	982
	(4,828)	1,026	(3,802)	349

Note Explicative la Situațiile Financiare

11 Rezultat pe acțiune

Valorile rezultatului pe acțiune de bază se calculează împărțind profitul net al exercițiului atribuibil acționarilor ordinari a băncii la numărul mediu ponderat de acțiuni ordinare în circulație în cursul exercițiului.

	2020	2019
(în mii lei moldovenești)		
Profit net atribuibil acționarilor ordinari	143,856	246,837
Numărul mediu ponderat a acțiunilor ordinare	9,994,394	9,994,394
Rezultat pe acțiune (MDL/acțiune)	14,53	24,70
Dividende pe acțiune (MDL/acțiune)	-	-

Venituri diluate pe acțiune nu au fost calculate deoarece nu au existat instrumente diluate la sfârșitul anului. Nu au existat tranzacții cu acțiuni ordinare sau acțiuni ordinare potențiale între data de raportare și data de finalizare a acestor situații financiare care ar necesita retratarea rezultatului pe acțiune. Note Explicative la Situațiile Financiare

12 Numerar și plasamente la Banca Centrală

	31 decembrie 2020	31 decembrie 2019
(în mii lei moldovenești)		
Numerar	639,081	474,635
Contul curent la Banca Centrală	1,857,496	2,232,777
Rezervele minime obligatorii deținute în valută străină	1,658,946	719,840
	4,155,523	3,427,252

Cont curent și rezerva obligatorie

Conform regulamentelor BNM, Banca trebuie să mențină la BNM ca rezervă minimă obligatorie în scopuri de lichiditate un sold mediu din suma medie a mijloacelor atrase de bancă pe parcursul lunii precedente (perioada între data de 16 a lunii precedente și data de 15 a lunii curente) incluzând toate depozitele clienților.

Banca își menține rezervele minime obligatorii într-un cont curent deschis la BNM pentru mijloacele în MDL și valute neconvertibile. Rezervele obligatorii denuminate în USD și EUR sunt ținute într-un cont special de rezerve obligatorii la BNM.

La 31 decembrie 2020 rata de calculare a rezervelor minime obligatorii în valuta locală a constituit 32% (31 decembrie 2019: 42,5%) și 30% pentru valutele străine (31 decembrie 2019: 17%).

La 31 decembrie 2020 Banca a trebuit să mențină un sold mediu în MDL în valoare de MDL'000 1,840,881 (2019: MDL'000 2,043,138), în USD în valoare de USD'000 27,076 (2019: USD'000 10,340) și în EUR în valoare de EUR'000 56,377 (2019: EUR'000 28,135). La 31 decembrie 2020 și 2019 Banca a reușit să mențină aceste rezerve.

Note Explicative la Situațiile Financiare

13 Credite și avansuri acordate băncilor

	31 decembrie 2020	31 decembrie 2019
(în mii lei moldovenești)		
Conturi curente	331,113	1,194,969
Depozite overnight	518,161	364,837
Depozite la termen	266,290	233,496
Minus: Provizioane pentru pierderi	(3,089)	(2,545)
	1,112,475	1,790,757

13.1 Cheltuieli din deprecierea datoriilor de la banci

Tabelul de mai jos prezintă suma brută, calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și clasificarea la nivel de sfârșit de an a stadiilor băncilor:

	31 decembrie 2020	31 decembrie 2019
(în mii lei moldovenești)		
Depozite la termen (1)	266,290	233,496
Minus: Provizioane pentru pierderi (2)	(3,089)	(2,545)
	266,290	230,951

(1) Depozitele la termen includ plasamente pe termen scurt și pe termen lung în SG, inclusiv dobânzi sporite.

(2) În cazul depozitelor la termen ECL se clasifică în conformitate cu politica contabilă ca fiind colectivul stadiului 1. Prin sistemul intern de rating al creditelor, depozitele la termen nu sunt nici scadente, nici depreciate.

O analiză a cheltuielilor în valoarea contabilă brută în raport cu datoria de la bănci la 31 decembrie 2020 este următoarea:

	Stadiul 1 colectiv
(în mii lei moldovenești)	
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2020	233,496
Active noi provenite sau achiziționate	10,566
Activele derecunoscute sau rambursate (cu excepția casărilor)	
Modificări ale fluxurilor de numerar contractuale datorate modificărilor care nu au ca rezultat derecunoașterea	
Sume casate	
Diferența cursului valutar	22,228
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2020	266,290

Note Explicative la Situațiile Financiare

13 Credite și avansuri acordate băncilor

13.1 Cheltuieli din deprecierea datoriilor de la bănci (continuare)

O analiză a cheltuielilor în valoarea contabilă brută în raport cu datoria de la bănci la 31 decembrie 2019 este următoarea:

	Stadiul 1 colectiv
(in mii lei moldovenești)	
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2019	214,301
Active noi provenite sau achiziționate	22,342
Activele derecunoscute sau rambursate (cu excepția casărilor)	(287)
Modificări ale fluxurilor de numerar contractuale datorate modificărilor care nu au ca rezultat derecunoașterea	-
Sume casate	-
Diferența cursului valutar	(2,860)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2019	233,496

O analiză a cheltuielilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în raport cu datoria de la bănci la 31 decembrie 2020 este următoarea:

	Stadiul 1 colectiv
(in mii lei moldovenești)	
Alocări ECL la 1 ianuarie 2020 conform IFRS 9	2,545
Active noi provenite sau achiziționate	302
Activele derecunoscute sau rambursate (cu excepția casărilor)	-
ECL alocări net	287
Diferența cursului valutar	242
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2020	3,089

O analiză a cheltuielilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în raport cu datoria de la bănci la 31 decembrie 2019 este următoarea:

	Stadiul 1 colectiv
(in mii lei moldovenești)	
Alocări ECL la 1 ianuarie 2019 conform IFRS 9	2,336
Active noi provenite sau achiziționate	2403
Activele derecunoscute sau rambursate (cu excepția casărilor)	-
ECL alocări net	209
Diferența cursului valutar	(31)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2019	2,336

Note Explicative la Situațiile Financiare

14 Credite și avansuri acordate clienților

Activitatea de creditare a Băncii este concentrată asupra companiilor și persoanelor fizice domiciliată în Moldova.

	31 decembrie 2020	31 decembrie 2019
(in mii lei moldovenești)		
Credite și avansuri acordate clienților, brut	7,683,213	6,255,355
Minus: Provizioane pentru pierderi	(306,390)	(236,361)
	7,376,823	6,018,994

La 31 decembrie 2020 datoriile privind creditele acordate părților legate au constituit MDL'000 1,271 (2019: MDL'000 1,825) la rate ale dobânzii de 7.98% pe an (2019: 6.86% pe an) (Nota 28).

Segmentele de credite și avansuri acordate clienților sunt descrise în tabelul de mai jos

	31 decembrie 2020	31 decembrie 2019
(in mii lei moldovenești)		
Corporative și IMM	3,505,649	2,867,686
Consum	1,604,783	1,482,566
Ipotecare	1,761,160	1,156,703
PRO/VSB ¹	811,621	748,400
	7,683,213	6,255,355
Minus: Reduceri pentru pierderi din depreciere ECL	(306,390)	(236,361)
	7,376,823	6,018,994

¹ PRO/VSB – Professional and Very Small Business

Note Explicative la Situațiile Financiare

14 Credite și avansuri acordate clienților (continuare)

14.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților

14.1.1 Corporative și IMM-uri

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate sunt în sumă brută pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 27, politicile referitoare la calculele ECL pe bază individuală sau colectivă sunt prezentate în Nota 27.

31 decembrie 2020					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Probabilitatea de default (in mii lei moldovenești)	1.9%	23.6%	100%	100%	
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	3,172,582	159,829	-	-	3,332,411
Restante dar nedepreciate	70,114	203	-	-	70,317
Neperformante	-	-	40,675	-	40,675
Depreciate individual	-	-	-	62,246	62,246
Total	3,242,696	160,032	40,675	62,246	3,505,649
31 decembrie 2019					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Probabilitatea de default (in mii lei moldovenești)	2.1%	29.2%	100%	100%	
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	2,449,465	247,664	-	-	2,697,129
Restante dar nedepreciate	58,181	3,677	-	-	61,858
Neperformante	-	-	27,172	-	27,172
Depreciate individual	-	-	-	81,527	81,527
Total	2,507,646	251,341	27,172	81,527	2,867,686

Note Explicative la Situațiile Financiare

14 Credite și avansuri acordate clienților (continuare)

14.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților (continuare)

14.1.1 Corporative și IMM-uri (continuare)

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru întreprinderi corporative și pentru IMM-uri la 31 decembrie 2020 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(in mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2020	2,507,645	251,341	27,173	81,527	2,867,686
Active noi provenite sau achiziționate	2,650,978				2,650,978
Activele derecunoscute sau rambursate	-1,833,479	-207,382	-13,000	-4,043	-2,057,904
Transferat în S1	42,549	-42,549	1	0	0
Transferat în S2	-148,319	142,068	6,251	0	0
Transferat în S3	-18,585	0	23,302	-4,717	0
Impactul modificărilor și transferurilor	-15,737	14,586	-5,508	0	-6,660
Mișcări ale dobânzii sporite	2,344	-597	561	-65	2,244
Casări	0	0	0	-13,211	-13,211
Diferența cursului valutar	55,300	2,566	1,896	2,755	62,517
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2020	3,242,696	160,032	40,675	62,246	3,505,649

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru întreprinderi corporative și pentru IMM-uri la 31 decembrie 2019 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(in mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2019	2,473,669	194,289	19,727	86,199	2,773,884
Active noi provenite sau achiziționate	1,780,167	-	-	-	1,780,167
Activele derecunoscute sau rambursate	(1,439,579)	(149,647)	(16,895)	(50,308)	(1,656,429)
Transferat în S1	16,890	(15,064)	-	(1,826)	-
Transferat în S2	(234,530)	238,525	51	(4,046)	-
Transferat în S3	(73,700)	(6,229)	28,405	51,524	-
Impactul Transferurilor pe ECL	(6,637)	(9,455)	(3,961)		(20,053)
Casări	-	-	-		
Diferența cursului valutar	(8,635)	(1,078)	(154)	(16)	(9,883)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2019	2,507,645	251,341	27,173	81,527	2,867,686

Note Explicative la Situațiile Financiare

14 Credite și avansuri acordate clienților (continuare)

14.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților (continuare)

14.1.1 Corporative și IMM-uri (continuare)

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește împrumuturile pentru întreprinderi corporative și pentru IMM-uri la 31 decembrie 2020 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2020 conform IFRS9	27,554	52,962	12,126	45,768	138,410
Active noi provenite sau achiziționate	55,786				55,786
Activele derecunoscute sau rambursate	-19,593	-43,769	-6,711	-2,158	-72,231
Transferat în S1	9,013	-9,013	0	0	0
Transferat în S2	-18,867	14,847	4,020	0	0
Transferat în S3	-7,945	0	10,970	-3,024	0
Impactul transferurilor de ECL	-11,532	18,593	-3,111		3,950
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	2,391	-9,410	589		-6,430
Casări			0	-13,211	-13,211
Diferența cursului valutar	1,044	146	847	1,012	3,049
Pierdere așteptată netă ECL la 31 decembrie 2020	10,296	-28,607	6,604	-17,382	-29,088
ECL la 31 decembrie 2020	37,850	24,355	18,730	28,386	109,322

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește împrumuturile pentru întreprinderi corporative și pentru IMM-uri la 31 decembrie 2019 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2019 conform IFRS9	27,160	40,898	8,766	52,948	129,772
Active noi provenite sau achiziționate	69,035	-	-	-	69,035
Activele derecunoscute sau rambursate	(15,797)	(31,474)	(7,503)	(24,232)	(79,006)
Transferat în S1	3,644	(3,182)	-	(462)	-
Transferat în S2	(36,031)	38,686	25	(2,680)	-
Transferat în S3	(16,837)	(1,316)	(1,968)	20,121	-
Impactul transferurilor de ECL	(3,506)	9,408	12,822	-	18,724
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	(114)	(58)	(16)	73	(115)
Pierdere așteptată netă ECL la 31 decembrie 2019	394	12,064	3,360	(7,180)	8,638
ECL la 31 decembrie 2019	27,554	52,962	12,126	45,768	138,410

Note Explicative la Situațiile Financiare

14 Credite și avansuri acordate clienților (continuare)

14.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților (continuare)

14.1.2 Consum

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate sunt în sumă brută pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 27, politicile referitoare la calculele ECL pe bază individuală sau colectivă sunt prezentate în Nota 27.

31 decembrie 2020					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Total
Probabilitatea de default (in mii lei moldovenești)	2.8%	37.9%	100%	100%	
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	1,428,030	41,108	-	-	1,469,138
Restante dar nedepreciate	54,831	33,463	-	-	88,294
Neperformante	-	-	46,859	-	46,859
Depreciate individual	-	-	-	492	492
Total	1,482,861	74,571	46,859	492	1,604,783
31 decembrie 2019					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Total
Probabilitatea de default (in mii lei moldovenești)	1.8%	34.3%	100%	100%	
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	1,368,306	15,259	-	-	1,383,565
Restante dar nedepreciate	60,258	22,466	-	-	82,724
Neperformante	-	-	15,778	-	15,778
Depreciate individual	-	-	-	499	499
Total	1,428,564	37,725	15,778	499	1,482,566

Note Explicative la Situațiile Financiare

14 Credite și avansuri acordate clienților (continuare)

14.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților (continuare)

14.1.2 Consum

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele de consum la 31 decembrie 2020 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2020	1,428,564	37,725	15,778	499	1,482,566
Active noi provenite sau achiziționate	928,095				928,095
Activele derecunoscute sau rambursate	-740,694	-22,181	31,088	-25	-731,811
Transferat în S1	5,131	-5,038	-93	0	0
Transferat în S2	-89,076	89,479	-404	0	0
Transferat în S3	-45,737	-4,189	49,926	0	0
Impactul modificărilor și transferurilor	-1,509	-20,277	-8,094	0	-29,880
Mișcări ale dobânzii sporite	-497	-11	632	17	141
Casări	-1,786	-937	-42,002	0	-44,725
Diferența cursului valutar	370	0	27	0	397
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2020	1,482,861	74,571	46,859	492	1,604,783

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele de consum la 31 decembrie 2019 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2019	1,114,644	29,156	11,079	417	1,155,296
Active noi provenite sau achiziționate	978,634				978,634
Activele derecunoscute sau rambursate	(611,790)	(18,435)	21,315	(10)	(608,920)
Transferat în S1	4,396	(4,129)	(267)	-	-
Transferat în S2	(42,085)	42,223	(138)	-	-
Transferat în S3	(13,844)	(1,866)	15,618	92	-
Impactul transferurilor de ECL	(1,358)	(9,224)	(2,951)	-	(13,533)
Casări	-	-	(28,878)	-	(28,878)
Diferența cursului valutar	(33)	-	-	-	(33)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2019	1,428,564	37,725	15,778	499	1,482,566

Note Explicative la Situațiile Financiare

14 Credite și avansuri acordate clienților (continuare)

14.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților (continuare)

14.1.2 Consum (continuare)

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele de consum la 31 decembrie 2020 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(in mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2020 conform IFRS9	21,317	8,553	12,257	241	42,368
Active noi provenite sau achiziționate	33,749				33,749
Activele derecunoscute sau rambursate	-7,737	-4,216	33,958	79	22,084
Transferat în S1	1,200	-1,144	-56	0	0
Transferat în S2	-7,844	8,090	-246	0	0
Transferat în S3	-11,821	-953	12,774	0	0
Impactul transferurilor de ECL	-4,864	7,518	16,603	0	19,257
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	3,719	1,144	977	0	5,841
Casări	-1,786	-937	-42,002	0	-44,725
Diferența cursului valutar	5	0	16	0	21
Pierdere așteptată netă	4,621	9,501	22,024	79	36,226
ECL la 31 decembrie 2020	25,938	18,055	34,281	320	78,594

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele de consum la 31 decembrie 2019 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(in mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2019 conform IFRS9	6,606	4,056	7,270	218	18,149
Active noi provenite sau achiziționate	20,821	-	-	-	20,821
Activele derecunoscute sau rambursate	548	(2,150)	24,699	(4)	23,094
Transferat în S1	693	(574)	(119)	-	-
Transferat în S2	(2,821)	2,884	(62)	-	-
Transferat în S3	(3,882)	(260)	4,116	26	-
Impactul transferurilor de ECL	(648)	4,598	5,230	-	9,180
Casări	-	-	(28,878)	-	(28,878)
Diferența cursului valutar	-	-	1	-	1
Pierdere așteptată netă	14,711	4,497	4,987	23	24,217
ECL la 31 decembrie 2019	21,317	8,553	12,257	241	42,368

Note Explicative la Situațiile Financiare

14 Credite și avansuri acordate clienților (continuare)

14.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților (continuare)

14.1.3 Ipotecare

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate sunt în sumă brută pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 27, politicile referitoare la calculele ECL pe bază individuală sau colectivă sunt prezentate în Nota 27.

31 decembrie 2020					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Probabilitatea de default	0.6%	52.9%	100%	100%	
(in mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	1,605,233	35,290	-	-	1,640,523
Restante dar nedepreciate	50,621	32,983	-	-	83,604
Neperformante	-	-	31,274	-	31,274
Depreciate individual	-	-	-	5,759	5,759
Total	1,655,854	68,273	31,274	5,759	1,761,160
31 decembrie 2019					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Probabilitatea de default	0.4%	43.0%	100%	100%	
(in mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	1,074,223	11,136	-	-	1,085,359
Restante dar nedepreciate	36,153	26,597	-	-	62,750
Neperformante	-	-	2,493	-	2,493
Depreciate individual	-	-	-	6,101	6,101
Total	1,110,376	37,733	2,493	6,101	1,156,703

Not Explicative la Situațiile Financiare

14 Credite și avansuri acordate clienților (continuare)

14.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților (continuare)

14.1.3 Ipotecare

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele ipotecare la 31 decembrie 2020 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(in mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2020	1,110,377	37,732	2,493	6,101	1,156,703
Active noi provenite sau achiziționate	846,970				846,970
Activele derecunoscute sau rambursate	-234,783	-9,041	-848	-342	-245,014
Transferat în S1	8,003	-8,003	0	0	0
Transferat în S2	-58,960	60,217	-1,257	0	0
Transferat în S3	-24,981	-6,972	31,953	0	0
Impactul modificărilor	-2,061	-5,975	-1,538	0	-9,574
Mișcări ale dobânzii sporite	933	-112	528	-27	1,321
Casări	0	0	-57	0	-57
Diferența cursului valutar	10,357	426	0	0	10,783
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2020	1,655,854	68,273	31,274	5,759	1,761,160

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele ipotecare la 31 decembrie 2019 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(in mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2019	770,787	18,308	9,979	6,462	805,536
Active noi provenite sau achiziționate	551,843	-	-	-	551,843
Activele derecunoscute sau rambursate	(182,518)	(4,450)	(5,503)	(1,046)	(193,517)
Transferat în S1	5,124	(3,653)	(1328)	(143)	-
Transferat în S2	(31,270)	33,714	(2444)	-	-
Transferat în S3	(1,940)	(983)	2,095	828	-
Impactul transferurilor de ECL	(698)	(5,192)	(232)	-	(6,121)
Casări	-	-	(74)	-	(74)
Diferența cursului valutar	(951)	(12)	-	-	(964)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2019	1,110,377	37,732	2,493	6,101	1,156,703

Note Explicative la Situațiile Financiare

14 Credite și avansuri acordate clienților (continuare)

14.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților (continuare)

14.1.3 Ipotecare

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele ipotecare la 31 decembrie 2020 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2020 conform IFRS9	1,680	9,439	962	5,436	17,517
Active noi provenite sau achiziționate	7,067				7,067
Activele derecunoscute sau rambursate	-194	-2,693	-300	181	-3,006
Transferat în S1	2,000	-2,000	0	0	0
Transferat în S2	-1,580	2,064	-484	0	0
Transferat în S3	-3,339	-1,747	5,086	0	0
Impactul transferurilor de ECL	-3,103	11,964	6,829	0	15,691
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	1,117	-2,108	-552	0	-1,542
Casări			-57	0	-57
Diferența cursului valutar	16	20	0	0	35
Pierdere așteptată netă ECL la 31 decembrie 2020	1,985	5,499	10,523	181	18,188
ECL la 31 decembrie 2020	3,665	14,938	11,485	5,617	35,705

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele ipotecare la 31 decembrie 2019 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2019 conform IFRS9	1,168	2,890	4,087	5,157	13,302
Active noi provenite sau achiziționate	3,110	-	-	-	3,110
Activele derecunoscute sau rambursate	(277)	(411)	(2,220)	(512)	(3,420)
Transferat în S1	1,167	(578)	(544)	(45)	-
Transferat în S2	(1,423)	2,427	(1,004)	-	-
Transferat în S3	(905)	(156)	225	836	-
Impactul transferurilor de ECL	(1,161)	5,267	494	-	4,600
Casări	-	-	(74)	-	(74)
Diferența cursului valutar	(1)	1	-	-	(1)
Pierdere așteptată netă ECL la 31 decembrie 2019	512	6,549	(3,123)	279	4,215
ECL la 31 decembrie 2019	1,680	9,439	962	5,436	17,517

Note Explicative la Situațiile Financiare

14 Credite și avansuri acordate clienților (continuare)

14.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților (continuare)

14.1.4 PRO and VSB

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate sunt în sumă brută pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 27, politicile referitoare la calculele ECL pe bază individuală sau colectivă sunt prezentate în Nota 27.

31 decembrie 2020					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Probabilitatea de default	3.3%	38.2%	100%	100%	
(in mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	617,667	64,859	-	-	682,526
Restante dar nedepreciate	32,338	19,132	-	-	51,470
Neperformante	-	-	65,187	-	65,187
Depreciate individual	-	-	-	12,438	12,438
Total	650,005	83,991	65,187	12,438	811,621
31 decembrie 2019					
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
Probabilitatea de default	1.7%	38.4%	100%	100%	
(in mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	657,893	11,233	-	-	669,126
Restante dar nedepreciate	31,537	17,829	-	-	49,366
Neperformante	-	-	10,074	-	10,074
Depreciate individual	-	-	-	19,834	19,834
Total	689,430	29,062	10,074	19,834	748,400

Note Explicative la Situațiile Financiare

14 Credite și avansuri acordate clienților (continuare)

14.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților (continuare)

14.1.4 PRO and VSB

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele de PRO și VSB la 31 decembrie 2020 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(in mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2020	689,429	29,063	10,074	19,834	748,400
Active noi provenite sau achiziționate	543,431				543,431
Activele derecunoscute sau rambursate	-444,731	-15,035	-4,274	-369	-464,410
Transferat în S1	4,816	-4,699	-117	0	0
Transferat în S2	-96,094	96,091	3	0	0
Transferat în S3	-56,672	-5,614	63,823	-1,537	0
Impactul modificărilor	-2,368	-16,897	-5,362	0	-24,627
Mișcări ale dobânzii sporite	707	-256	591	0	1,043
Casări	0	0	0	-6,320	-6,320
Diferența cursului valutar	11,487	1,338	450	830	14,105
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2020	650,005	83,991	65,187	12,438	811,621

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele de PRO și VSB la 31 decembrie 2019 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(in mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2019	587,658	27,395	13,383	27,847	656,283
Active noi provenite sau achiziționate	427,563	-	-	-	427,563
Activele derecunoscute sau rambursate	(294,836)	(15,385)	(4,949)	(2,980)	(318,150)
Transferat în S1	15,014	(9,729)	(4,703)	(582)	-
Transferat în S2	(32,505)	33,677	(1,172)	-	-
Transferat în S3	(5,414)	(2,462)	7,876	-	-
Impactul transferurilor de ECL	(5,553)	(8,649)	126	-	(14,076)
Casări	-	-	(491)	-	(491)
Diferența cursului valutar	(2,498)	(102)	4	(133)	(2,729)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2019	689,429	24,745	10,074	24,152	748,400

Note Explicative la Situațiile Financiare

14 Credite și avansuri acordate clienților (continuare)

14.1 Cheltuieli din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților (continuare)

14.1.4 PRO and VSB (continuare)

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele de PRO și VSB la 31 decembrie 2020 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(in mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2020 conform IFRS9	6,626	7,237	5,594	18,610	38,067
Active noi provenite sau achiziționate	47,278				47,278
Activele derecunoscute sau rambursate	-2,295	-3,826	-1,820	246	-7,695
Transferat în S1	1,238	-1,176	-62	0	0
Transferat în S2	-11,573	11,570	3	0	0
Transferat în S3	-27,502	-1,396	29,897	-999	0
Impactul transferurilor de ECL	-1,267	6,493	5,155	0	10,381
Modificări ale intrărilor utilizate pentru calculele ECL	6,427	-1,964	5,486	0	9,949
Casări	0	0	0	-6,320	-6,320
Diferența cursului valutar	205	13	10	831	1,059
Pierdere așteptată netă ECL la 31 decembrie 2020	6,085	11,678	33,183	-6,242	44,703
ECL la 31 decembrie 2020	12,710	18,915	38,777	12,368	82,770

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută în ceea ce privește împrumuturile pentru creditele de PRO și VSB la 31 decembrie 2019 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(in mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2019 conform IFRS9	5,103	6,071	7,086	21,477	39,737
Active noi provenite sau achiziționate	8,052	-	-	-	8,052
Activele derecunoscute sau rambursate	(2,321)	(2,701)	(2,298)	(2,514)	(9,834)
Transferat în S1	4,415	(1,872)	(2,324)	(219)	-
Transferat în S2	(2,239)	2,826	(587)	-	-
Transferat în S3	(2,056)	(469)	2,525	-	-
Impactul transferurilor de ECL	(4,261)	3,388	1,681	-	808
Casări	-	-	(491)	-	(491)
Diferența cursului valutar	(67)	(6)	2	(134)	(205)
Pierdere așteptată netă ECL la 31 decembrie 2019	1,523	1,166	(1,492)	(2,867)	(1,670)
ECL la 31 decembrie 2019	6,626	7,237	5,594	18,610	38,067

Note Explicative la Situațiile Financiare

15 Instrumente de datorie la cost amortizat

	31 decembrie 2020	31 decembrie 2020
<i>(în mii lei moldovenești)</i>		
Instrumente de datorie la cost amortizat		
Bonuri de tezaur emise de Ministerul de Finanțe	608,387	382,774
Obligațiuni de stat emise de Ministerul de Finanțe	12	99,630
CertIFICATELE BNM	750,184	210,292
Total valoarea brută a expunerii	1,358,583	692,696
Minus pierderea așteptată	(15,760)	(7,550)
Total	1,342,823	685,146

Valori mobiliare emise de Ministerul de Finanțe

La 31 decembrie 2020 bonurile de tezaur emise de Ministerul de Finanțe reprezintă **bonuri de tezaur** cu rată fixă în MDL emise cu discount, cu scadență inițială între 91 și 364 zile având o rată medie a dobânzii de **4,98%** pe an (31 decembrie 2019: **6,19%** pe an).

Obligațiunile de stat emise de Ministerul de Finanțe poartă o rată a dobânzii revizuită legată de rata medie ponderată pe 6 luni bonuri de tezaur. Rata medie a dobânzii la data de 31 decembrie 2020 a fost de **5,51%** pe an pentru obligațiunile cu maturitatea de 2 ani, **5,94%** pentru obligațiunile cu maturitatea de 3 ani și **6,24%** pentru 5 ani (31 decembrie 2019: **6,72%** pe an pentru maturitatea de 2 ani, **7,05%** pentru maturitatea de 3 ani și **6,85%** pentru maturitatea de 5 ani).

La 31 decembrie 2020 nu au existat tranzacții REPO cu BNM. Pe parcursul anului s-a efectuat doar 1 tranzacție cu dobândă de **3,50%** pe an.

CertIFICATELE BNM

La 31 decembrie 2020 certificatele BNM reprezintă instrumente financiare cu rată fixă emise cu discount, cu scadență inițială de până la 14 zile cu o rată de randament medie a dobânzii de **2,65%** per annum (31 decembrie 2019: **5,50%** pe an).

Note Explicative la Situațiile Financiare

15 Instrumente de datorie la cost amortizat

15.1 Pierderi din deprecierea investițiilor financiare supuse depreciării

Instrumente de datorie la cost amortizat

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate mai jos sunt brute din pierderi pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 27.1.2. Prin instrumentele interne de rating de credit, instrumentele de datorie la costul amortizat nu sunt nici scadente, nici depreciate:

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2020 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv
<i>(în mii lei moldovenești)</i>	
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2020	692,696
Active noi provenite sau achiziționate	12,615,920
Activele derecunoscute sau rambursate	(11,992,585)
Dobânda sporită	42,551
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2020	1,358,584

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2019 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv
<i>(în mii lei moldovenești)</i>	
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2019	1,062,128
Active noi provenite sau achiziționate	11,342,129
Activele derecunoscute sau rambursate	(11,765,748)
Dobânda sporită	54,187
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2019	692,696

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL la 31 decembrie 2020 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv
<i>(în mii lei moldovenești)</i>	
ECL la 1 ianuarie 2020 conform IFRS9	7,550
Active noi provenite sau achiziționate	15,500
Activele derecunoscute sau rambursate	(7,290)
Pierdere așteptată netă	8,210
ECL la 31 decembrie 2020	15,760

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL la 31 decembrie 2019:

	Stadiul 1 Colectiv
<i>(în mii lei moldovenești)</i>	
ECL la 1 ianuarie 2019 conform IFRS9	11,575
Active noi provenite sau achiziționate	14,197
Activele derecunoscute sau rambursate	(18,222)
Pierdere așteptată netă	(4,024)
ECL la 31 decembrie 2019	7,550

Note Explicative la Situațiile Financiare

16 Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere

Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere

	31 December 2020	31 December 2019
<i>(in mii lei moldovenești)</i>		
Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere		
Bonuri de tezaur emise de Ministerul de Finanțe	3,497	2,22
Investiții de capitaluri proprii la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere	1,031	1,031
	4,528	3,25

Investiții de capitaluri proprii la valoarea justă prin contul de profit și pierdere

Banca a desemnat investițiile ca investiții de capital în valoarea justă prin contul de profit sau pierdere pe baza faptului că acestea nu îndeplinesc Politica de Contabilitate a băncilor sunt, prin urmare, deținute pentru tranzacționare. Investițiile includ acțiuni obligatorii în instituțiile menționate mai jos în tabel.

Toate investițiile de capital de la sfârșitul anului 2020 și 2019 sunt clasificate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere după cum se prezintă mai jos:

	Domeniul de activitate	Cota de participare în 2020, %	31 decembrie 2020	31 decembrie 2019
<i>(in mii lei moldovenești)</i>				
Biroul de credite	Cercetarea informații credite	6.7%	1,019	1,019
Bursa de Valori a Moldovei	Bursa de valori	2.56%	7	7
IM "Tirex Petrol" S.A.	Industria petrolieră	0.01%	4	4
Investițiile de capital în băncile comerciale (Moldova) (mai puțin de 1 % proprietate)	Sector bancar		1	1
Valoarea brută			1,031	1,031
Provizioane pentru pierderi			-	-
Valoarea de bilanț			1,031	1,031

Toate investițiile în acțiuni la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere la 31 decembrie 2020 și 2019 sunt necotate și sunt înregistrate la valoarea justă.

Note Explicative la Situațiile Financiare

17 Imobilizări corporale

	Terenuri și clădiri	Active în curs de execuție	Vehicule	Computere și echipament	Alte	Active cu drept de utilizare	Total
(în mii lei moldovenești)							
Cost							
Sold la 1 ianuarie 2019	119,868	25,257	7,938	114,854	54,970	-	322,887
Efectul de tranziție de IFRS 16 la 1 ianuarie 2019	-	-	-	-	-	64,141	64,141
Achiziționări	15,110	-	1,863	14,512	12,300	19,934	62,450
Leșuri	(2,082)	(13,945)	(1,376)	(6,816)	-	(6,778)	(35,153)
Transferuri	1,926	(4,931)	901	835	(4,156)	-	-
Sold la 31 decembrie 2019	134,822	6,381	9,326	123,385	63,114	77,297	414,325
Achiziționări	7,258	66,865	-	2,237	1,265	-	77,625
Leșuri	(804)	-	(3,385)	(1,075)	(6,042)	-	(11,306)
Schimbări de la reevaluare și modificare	-	-	-	-	-	7,256	7,256
Transferuri	5,406	(32,710)	9,915	18,905	-1,516	-	-
Sold la 31 decembrie 2020	146,682	40,536	15,856	143,452	56,821	84,553	487,900
Amortizarea și deprecierea							
Sold la 1 ianuarie 2019	46,036	-	6,553	86,652	41,199	-	180,440
Leșuri	5,550	-	733	20,940	4,571	17,449	49,243
Uzura calculată anuală	(1,826)	-	(1,376)	(6,799)	(3,951)	(1,899)	(15,851)
Deprecierea	7,912	-	-	-	-	-	7,912
Sold la 31 decembrie 2019	57,672	-	5,910	100,793	41,819	15,550	221,744
Leșuri	(710)	-	(3,345)	(1,075)	(4,423)	(11,888)	(21,441)
Uzura calculată anuală	5,368	-	1,304	13,424	8,462	18,828	47,386
Transferuri	-	-	-	1,624	-1,624	-	-
Deprecierea	1,150	-	-	-	-	-	1,150
Sold la 31 decembrie 2020	63,480	-	3,869	114,766	44,234	22,490	248,839
Valoarea de bilanț							
la 1 ianuarie 2019	73,832	25,257	1,385	28,202	13,771	-	142,447
la 31 decembrie 2019	77,150	6,381	3,416	22,592	21,295	61,747	192,581
la 31 decembrie 2020	83,202	40,536	11,987	28,686	12,587	62,063	239,061

Note Explicative la Situațiile Financiare

17 Imobilizări corporale (continuare)

La data de 31 decembrie 2020, costul activelor depreciate a constituit MDL'000 146,390 (31 decembrie 2019: MDL'000 129,315).

În timpul anului 2020 și 2019, Banca a suportat lucrări de construcție în spațiile închiriate efectuate în conformitate cu planul de dezvoltare a rețelei băncii. La data de 31 decembrie 2020 costul unei astfel de investiții incluse în categoria "Terenuri și clădiri" este de MDL'000 6,128 (2019: MDL'000 13,143) iar incluse în categoria „Active în curs de construcție” este de MDL'000 6,149 (2019: MDL'000 3,040). Aceste investiții sunt amortizate pe durata mai mică decât viața utilă sau decât termenul chiriei, din momentul deschiderii punctului de vânzare.

Mai jos sunt prezentate valorile contabile ale datoriilor de leasing (incluse în „Alte pasive” din nota 23) și mișcările respective din aceasta perioadă:

	Note	2020
(in mii lei moldovenești)		
La 1 ianuarie 2020	17	60,819
Achiziționări	17	43,535
Plăți		(39,197)
Diferența de curs		2,975
La 31 decembrie 2019	23	68,132

Banca a avut total fluxuri de ieșire la operațiuni de leasing în valoare de MDL'000 39,197. Aplicarea inițială a IFRS 16 a dus la adăugări, fara numerar, la activele și datoriile de leasing în valoare de de MDL'000 64,141 la 1 ianuarie 2019. Dobânda sporită pentru obligațiile de leasing s-a ridicat la MDL'000 242 (31 Decembrie 2019: MDL'000 824). Cheltuielile aferente contractelor de leasing pe termen scurt pentru elemente cu valoare redusă pentru anul 2020 s-au ridicat la MDL'000 1,949 (31 Decembrie 2019: MDL'000 2,192) și reprezintă în principal închirierile ATM-urilor.

Note Explicative la Situațiile Financiare

18 Imobilizări necorporale

	SI costuri de dezvoltare	Software	Licențe	Alte	Total
(în mii lei moldovenești)					
Cost					
La 1 ianuarie 2019	133,072	14,472	12,796	17,244	177,584
Achiziționări	784	5,856	2,979	271	9,890
Ieșiri	(3,374)	(2,729)	(1,359)		(7,462)
La 31 decembrie 2019	130,482	17,599	14,416	17,515	180,012
Achiziționări	30,010	448	1,908	94	32,460
Ieșiri	(2,929)				(2,929)
Transferuri	(2,723)	150	1,329	1,244	-
Sold la 31 decembrie 2020	154,840	18,197	17,653	18,853	209,543
Amortizarea și deprecierea					
Sold la 1 ianuarie 2019	113,281	10,862	5,785	16,543	146,471
Ieșiri	-	(759)	(709)	-	(1,468)
Amortizarea anuală	3,902	2,472	2,224	419	9,017
Deprecierea	1,579				1,579
Sold la 31 decembrie 2019	118,762	12,575	7,300	16,962	155,599
Ieșiri					
Amortizarea anuală	2,346	4,220	3,387	1,509	11,462
Deprecierea					
Sold la 31 decembrie 2020	121,108	16,795	10,687	18,471	167,061
Valoarea de bilanț					
la 1 ianuarie 2019	19,791	3,610	7,011	700	31,112
la 31 decembrie 2019	11,720	5,024	7,116	553	24,413
la 31 decembrie 2020	33,732	1,402	6,966	382	42,482

La 31 decembrie 2020 costul activelor necorporale complet amortizate a fost în mărime de MDL'000 151,162, reprezentând în mare parte costul Cards Module și iBank (MDL'000 97,630).

Note Explicative la Situațiile Financiare

19 Alte active

	31 decembrie 2020	31 decembrie 2019
(în mii lei moldovenești)		
Alte Active Financiare		
Sume de tranzit și clearing (1)	4,727	3,652
Operațiuni cu carduri de plata	8,415	9,495
Comisioane calculate neaferele dobânzilor	7,000	5,216
Alte creanțe	6,284	7,054
Decontări cu salariații Băncii	450	1,119
Total Alte Active Financiare	26,876	26,536
Minus alocări pentru ECL (2)	(7,442)	(6,324)
Total Alte Active Financiare Net	19,434	20,212
Alte Active		
Active luate în posesie (3)	946	6,146
Creanțe curente privind impozitul pe venit	29,763	19,889
Alte plăți în avans	6,191	3,391
Plăți în avans privind asigurarea	3,758	3,876
Materiale și OMVSD	1,599	1,101
Plăți în avans privind arenda		2
Total Alte Active	42,257	34,405
Minus alocări pentru depreciere (4)	(946)	(2,095)
Total Alte Active Net	41,311	32,310
Total Alte și Alte Active Financiare	60,745	52,522

(1) Suma de tranzit și clearing reprezintă tranzacții prin sisteme internaționale de plăți la 31 decembrie 2020 MDL'000 4,727 (la 31 decembrie 2019 MDL'000 3,652) și suma rămasă se referă la operațiuni cu carduri.

(2) Reduceri pentru pierderi din deprecierea legate de comisioanele nerecuperabile MDL'000 7,000 (la 31 decembrie 2019 de MDL'000 5,204) și de ECL Sadiul 1 în conformitate cu IFRS 9 pentru alte active evaluate la cost amortizat MDL'000 0,429 (la 31 decembrie 2019 MDL'000 1,083).

(3) Activele luate în posesie reprezintă 1 spațiu comercial primit ca rambursarea pentru împrumuturi neperformante în valoare de MDL'000 946 (la 31 decembrie 2019 de MDL'000 945 și MDL'000 5,200).

Note Explicative la Situațiile Financiare

19 Alte active (continuare)

(4) Active primite ca rambursarea creditelor neperformante MDL'000 0,946 (la 31 decembrie 2019 de MDL'000 2,095).

	31 decembrie 2020		
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
(în mii lei moldovenești)			
Gradul intern de rating			
Nerestante și nedepreciate	19,818	-	19,818
Restante dar nedepreciate	-	-	-
Neperformante	-	-	-
Depreciate individual	-	7,057	7,057
Grand Total	19,818	7,057	26,876

	31 decembrie 2019		
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
(în mii lei moldovenești)			
Gradul intern de rating			
Nerestante și nedepreciate	20,483	-	20,483
Restante dar nedepreciate	-	-	-
Neperformante	-	-	-
Depreciate individual	-	6,053	6,053
Grand Total	20,483	6,053	26,536

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2020 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
(în mii lei moldovenești)			
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2020	20,483	6,053	26,536
Active noi provenite sau achiziționate	5,336	1,866	7,202
Activele derecunoscute sau rambursate	(6,018)	(862)	(6,880)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2020	19,801	7,057	26,858

Note Explicative la Situațiile Financiare

19 Alte active (continuare)

O analiză a schimbărilor în valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2019 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
(în mii lei moldovenești)			
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2019	20,655	5,892	26,547
Active noi provenite sau achiziționate	12,804	548	13,352
Activele derecunoscute sau rambursate	(12,723)	(640)	(13,363)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2019	20,736	5,800	26,536

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL la 31 decembrie 2020 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
(în mii lei moldovenești)			
ECL la 1 ianuarie 2020 conform IFRS9	271	6,053	6,324
Active noi provenite sau achiziționate	200	1,843	2,043
Activele derecunoscute sau rambursate	(60)	(865)	(925)
Pierdere așteptată netă	140	978	1,118
ECL la 31 decembrie 2020	411	7,031	7,442

O analiză a schimbărilor în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL la 31 decembrie 2019 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Total
(în mii lei moldovenești)			
ECL la 1 ianuarie 2019 conform IFRS9	248	6,145	6,393
Active noi provenite sau achiziționate	168	548	716
Activele derecunoscute sau rambursate	(144)	(640)	(784)
Pierdere așteptată netă	23	(92)	(69)
ECL la 31 decembrie 2019	271	6,053	6,324

Note Explicative la Situațiile Financiare

20 Datorii față de bănci

	31 decembrie 2020	31 decembrie 2019
(în mii lei moldovenești)		
Conturi curente	2,384	626
Term deposits	181	89
	2,565	715

21 Datorii față de clienți

	31 decembrie 2020	31 decembrie 2019
(în mii lei moldovenești)		
Depozite persoanelor fizice		
Conturi la vedere și de economii	3,675,349	2,707,192
Depozite la termen	2,757,498	2,708,891
	6,432,847	5,416,083
Depozite persoanelor juridice		
Conturi la vedere și de economii	4,893,357	3,681,265
Depozite la termen	441,497	313,258
	5,334,854	3,994,523
	11,767,700	9,410,606

Depozitele clienților include depozite în mărime de MDL'000 56,793 (2019: MDL'000 52,013) deținute ca garanție pentru împrumuturi.

Note Explicative la Situațiile Financiare

22 Împrumuturi de la instituții financiare

	31 decembrie 2020	31 decembrie 2019
(în mii lei moldovenești)		
Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD)	(2,819)	378,400
"Filiera de Vin"și "Livada Moldovei" (UCIP - EIB)	220,589	232,361
Asociația Internațională de Dezvoltare (AID)	103,921	90,692
Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agriculturii (FIDA)	17,623	19,027
Fondul Provocările Mileniumului Moldova (MCA)		130
Banca Europeană de Investiții		(700)
	339,314	719,910

Împrumuturile sunt garantate cu dreptul de colectare al încasărilor în baza sub-împrumuturilor acordate de Bancă. Împrumuturi BERD la 31 Decembrie 2020 reprezintă ajustarea contra-cont la costul amortizat al comisionului etalat.

Mai jos este prezentată informația pe liniile financiare de creditare:

Note Explicative la Situațiile Financiare

22 Împrumuturi de la instituții financiare (continuare)

(1.1) La 8 decembrie 2016 Banca a semnat EU4BYSUNESSEBRD linie de credit (DCFTA Programme), în valoare de 10.0 milioane de euro. Creditul este scadent în decembrie 2020. Scopul este de a întări capacitatea MSME și îndeplinește standardele UE. Împrumutul este asigurat printr-o garanție financiară emisă de Societe Generale, dar la 25.07.2019 ca urmare a schimbării acționarului majoritar și integrării prospective a Băncii în OTP Group, Societe Generale a eliberat garanția emisă.

(1.2) La 15 decembrie 2017 Banca a semnat EU4BYSUNESSEBRD linie de credit (DCFTA Programme), în valoare de 20.0 milioane de euro. Creditul este scadent în decembrie 2020. Scopul este de a întări capacitatea MSME și îndeplinește standardele UE. Împrumutul este asigurat printr-o garanție financiară emisă de Societe Generale, dar la 25.07.2019 ca urmare a schimbării acționarului majoritar și integrării prospective a Băncii în OTP Group, Societe Generale a eliberat garanția emisă.

(1.3) Pe data de 28 Mai 2020, Banca a semnat facilitatea MSME în valoare de 5,0 milioane EUR. Scopul facilității este consolidarea capacității MSME și finanțarea împrumuturilor structurate cu un grad ridicat de flexibilitate pentru a oferi profiluri de împrumut care să corespundă nevoilor clienților și ale proiectului. Până la 31 decembrie 2020, Banca nu a debursat nicio sumă din facilitatea MSME. Împrumutul nu este garantat de nicio garanție financiară având statutul „Stand Alone”.

(1.4) La 29 Iulie 2020, Banca a prelungit limita împrumutului în conformitate cu linia de credit EU4BUSINESSEBRD (Program DCFTA) în valoare de 5,0 milioane EUR. Scopul facilității este consolidarea capacității MSME și respectarea standardelor UE. Până la 31 decembrie 2020, banca nu a debursat nicio sumă din facilitatea DCFTA. Împrumutul nu este garantat de nicio garanție financiară având statutul „Stand Alone”.

Împrumut de la Banca Europeană de Investiții (BEI)

Pe data de 18 noiembrie 2013 Banca a semnat un Acord de Împrumut cu BEI în limită totală de 20 Milioane EUR pentru finanțarea Întreprinderilor Mici, Mijlocii și Mid Cap. Tranșele în cadrul Acordului pot fi debursate cu termenul pînă la 10 ani. La data de 01 august 2019 Banca rambursat împrumutul. Împrumutul a fost asigurat cu garanția financiară emisă de către Societe Generale.

Împrumut de la Banca Europeană de Investiții (BEI) – Facilitatea „Filiera de Vin” și „Livada Moldovei”

În decembrie 2011 și iulie 2016 Banca a semnat Acorduri-Cadru cu Ministerul Finanțelor și a devenit Bancă Participantă în facilitățile „Filiera de Vin” și respectiv „Livada Moldovei”. Suma totală a Acordurilor-Cadru la facilitatea „Filiera de Vin” este de 75.0 milioane euro și este destinată stimulării industriei vinicole. Suma totală a Acordurilor-Cadru la facilitatea „Livada Moldovei” este 120.0 milioane euro și este destinată stimulării, cultivării fructelor, precum și industriilor conexe. Împrumuturile acordate sunt denumite în EUR. Ministerul Finanțelor acționează în calitate de reprezentant al Republicii Moldova în cadrul acordurilor de împrumut semnate cu EIB. La data de 04.10.2018 BEI a închis programul „Filiera de Vin” și a extins programul „Livada Moldovei” destinat pentru producătorii de vin.

Împrumuturile de la AID

Începând cu noiembrie 2004, Banca a aderat la programele (RISP 1 și RISP 2) lansate de Asociația Internațională pentru Dezvoltare (AID). Facilitățile au fost disponibile pentru finanțarea antreprenorilor, inclusiv și a tinerilor antreprenori. Programul respectiv ofera o parte a finanțării sub formă de grant. Ministerul de Finanțe, care acționează ca reprezentant al Republicii Moldova în cadrul acordurilor de împrumut semnate cu IDA, a acordat băncii sub-împrumuturi denumite în MDL, USD și EUR. La data de 23.12.2019 DLC a decis să încheie facilități RISP 1, RISP 2 și CEP I.

Note Explicative la Situațiile Financiare

22 Împrumuturi de la instituții financiare (continuare)

În noiembrie 2014 Banca a devenit partener al Proiectului pentru Ameliorarea Competitivității (CEP II) lansat de Banca Mondială (BM). Scopul facilității este finanțarea investițiilor și a capitalului circulant necesar exportatorilor, precum și a activităților economice care generează venituri din export. Sub-împrumuturile pot fi denumite în MDL, USD și EUR. Împrumutul nu este asigurat.

Împrumuturile de la FIDA

În decembrie 2014 Banca a semnat un Acord de împrumut pe termen lung cu Ministerul Finanțelor, care acționează ca reprezentant al Republicii Moldova în cadrul acordului de împrumut semnat cu Fondul Internațional pentru Dezvoltare Agricolă (FIDA). Acesta este un nou program de finanțare pentru întreprinderile agricole mici și mijlocii, precum și pentru tinerii întreprinzători, program ce include și o parte a împrumutului sub forma de grant. În 2018, limita componentei de grant a fost pe deplin asimilată de băncile locale. Facilitatea (IFAD VI) este în etapa finală, iar Unitatea de Implementare a implementat o facilități nouă IFAD VII.

Note Explicative la Situațiile Financiare

23 Alte datorii

		31 decembrie 2020	31 decembrie 2019
(in mii lei moldovenești)			
Obligațiune de leasing	17	68,196	60,819
Alte obligațiuni de leasing		20,694	17,547
Transferuri de ATM carduri		12,882	13,114
Alte sume calculate		17,018	11,524
AML investigații (1)		9,738	8,235
Servicii calculate de audit și consultanță		8,690	4,170
Mentenanță IT (2)		6,869	3,687
Datorii față de buget de stat		1,927	2,194
Garanții pentru safeuri		1,568	1,997
Transferuri prin sisteme internaționale de plăți		800	1,793
Decontări la tranzacții SWAP în valută straină		696	768
Dividende spre plată		467	467
Datorii față de sistemele internaționale de plăți		173	245
Datorii furnizorilor de active pe termen lung		300	181
Tranzacții ce țin de documente		323	155
Alte datorii (4)		5,347	8,262
		155,697	135,159

(1) AML investigații include transferurile, mărimea cărora depășește o anumită limită, în baza cărei se efectuează o investigație. După investigație, clienții primesc transferurile lor înapoi doar în cazul în care acestea nu au fost anulate

(2) Reprezintă datoria acționarului anterior aferentă mentenanței (întreținerii) cererilor, aplicabilă anului încheiat la 31 decembrie 2020.

Tabelul de mai jos prezintă valorile contabile ale datoriilor de leasing și valoarea datoriilor de leasing care urmează să fie decontate în cel mult douăsprezece luni după perioada de raportare și valoarea datoriilor de leasing care urmează să fie decontate în mai mult de douăsprezece luni după perioada de raportare.

	31 December 2020	31 December 2019
(in mii lei moldovenești)		
Datorii de leasing cu termen de un an	663	794
Datorii de leasing cu termen mai mult de un an	31,856	39,421
Datorii de leasing cu termen mai mult de 5 ani	35,677	20,604
	68,196	60,819

Note Explicative la Situațiile Financiare

23 Alte datorii (continuare)

(3) Alte datorii, în esența , reprezintă datoriile clienților unui cont intermediar pentru serviciile de brokeraj

24 Provizioane

	31 December 2020	31 December 2019
(in mii lei moldovenești)		
Decontări cu salariații (premii și bonusuri)	14,916	22,406
Rezerva pentru concedii neutilizate	16,264	13,702
Obligații privind garanțiile financiare	12,229	11,231
Rezerve pentru litigii	239	239
	43,648	47,578

24.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale

Banca acordă garanții financiare și acreditive în numele clienților pentru a garanta terților executarea angajamentelor și achitarea plăților de către aceștia. Aceste acorduri au termene fixe și de regulă se extind pentru o perioadă de până la un an. Garanțiile sunt asigurate prin acorduri de cesiune de creanță și alte tipuri de gaj.

Banca are în orice moment angajamente neexecutate de prelungire a creditelor. Aceste angajamente condiționale iau forma creditelor și liniilor de credit aprobate.

Sumele reflectate în tabelul garanțiilor emise și acreditivelor acoperite, reprezintă valoarea contabilă a pierderii maxime ce ar fi recunoscută la data bilanțului contabil în cazul în care părțile implicate în acorduri nu și-ar îndeplini deloc obligațiunile contractuale stipulate și nu vor oferi garanții Băncii. Riscul de credit este redus prin calitatea gajului (depozite, imobil, etc.).

Sumele stipulate în acordurile de obligații și angajamente condiționale sunt expuse pe categorii în următorul tabel. Sumele reflectate drept angajamente presupun că sumele respective sunt avansate în totalitate.

	31 decembrie 2020	31 decembrie 2019
(in mii lei moldovenești)		
Angajamente de a acorda împrumuturi	968,041	1,058,780
Garanții emise	495,611	483,395
Acreditiv	14,589	17,289
	1,478,241	1,559,464

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Provizioane (continuare)

24.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

Aceste garanții și angajamente condiționale implică un risc extrabilanțier, deoarece în bilanțul contabil sunt prezentate doar cheltuielile de organizare și cele aferente acumulării unor pierderi probabile până la executarea deplină sau expirarea angajamentelor condiționale. O mare parte din obligațiile și angajamentele condiționale expiră fără a fi avansate total sau parțial și, prin urmare, sumele reflectate nu reprezintă fluxuri de mijloace bănești preconizate viitoare. Politica Băncii prevede emiterea doar a acreditivelor acoperite. Toate acreditivele sunt asigurate prin blocarea unui depozit în contul clientului, sau cu alte tipuri de gaj.

24.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamente

O analiză în valoarea contabilă brută și provizion corespunzător ECL în ceea ce privește garanții și alte angajamentele este următoarea:

(i) Angajamente de a acorda împrumuturi

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate sunt în sumă brută pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 27, politicile referitoare la calculele ECL pe bază individuală sau colectivă sunt prezentate în Nota 27.

	31 decembrie 2020				
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(in mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	943,685	20,653	-	-	964,338
Restante dar nedepreciate	2,861	492	-	-	3,353
Neperformante	-	-	350	-	350
Depreciate individual	-	-	-	-	-
Total	946,546	21,145	350	-	968,041
	31 decembrie 2019				
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(in mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	1,039,823	15,279	-	-	1,055,102
Restante dar nedepreciate	2,930	505	-	-	3,435
Neperformante	-	-	243	-	243
Depreciate individual	-	-	-	-	-
Total	1,042,753	15,784	243	-	1,058,780

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Provizioane (continuare)

24.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

24.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamente (continuare)

O analiză în valoarea contabilă brută în ceea ce privește angajamente de a acorda împrumuturi la 31 decembrie 2020 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(in mii lei moldovenești)					
Expunerea la 1 ianuarie 2020	1,042,754	15,783	243	-	1,058,780
Active noi provenite sau achiziționate	699,287				699,287
Activele derecunoscute sau rambursate	-777,563	-12,239	-103		-789,905
Transferat în S1	2,479	-2,479	0		0
Transferat în S2	-25,859	25,859	0		0
Transferat în S3	-389	-480	869		0
Impactul transferurilor Casări	2,614	-5,336	-659		-3,380
Diferența cursului valutar	3,223	35	0		3,259
Expunerea la 31 decembrie 2020	946,546	21,145	350	0	968,041

O analiză în valoarea contabilă brută în ceea ce privește angajamente de a acorda împrumuturi la 31 decembrie 2019 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(in mii lei moldovenești)					
Expunerea la 1 ianuarie 2019	898,679	7,560	180	-	906,419
Active noi provenite sau achiziționate	903,910	-	-	-	903,910
Activele derecunoscute sau rambursate	(734,237)	(6,147)	(57)	-	(740,441)
Transferat în S1	649	(645)	(4)	-	-
Transferat în S2	(25,839)	25,839	-	-	-
Transferat în S3	(304)	(22)	326	-	-
Impactul transferurilor de ECL Casări	269	(10,771)	(202)	-	(10,704)
Diferența cursului valutar	(373)	(31)	-	-	(404)
Expunerea la 31 decembrie 2019	1,042,754	15,783	243	-	1,058,780

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Provizioane (continuare)

24.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

24.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamente (continuare)

O analiză în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește angajamente de a acorda împrumuturi la 31 decembrie 2020 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2020 conform IFRS9	5,739	1,688	40	-	7,467
Active noi provenite sau achiziționate	5,433				5,433
Activele derecunoscute sau rambursate	-3,945	-1,285	17		-5,213
Transferat în S1	273	-273	0		0
Transferat în S2	-1,347	1,347	0		0
Transferat în S3	-13	-59	72		0
Impactul transferurilor de ECL	-237	376	-3		136
Diferența cursului valutar	12	0	0		12
Pierdere așteptată netă ECL la 31 decembrie 2020	175	107	86	0	368
	5,914	1,795	126	0	7,835

O analiză în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește angajamente de a acorda împrumuturi la 31 decembrie 2019 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2019 conform IFRS9	4,601	734	14	-	5,349
Active noi provenite sau achiziționate	6,031	-	-	-	6,031
Activele derecunoscute sau rambursate	(3,577)	(605)	(11)	-	(4,193)
Transferat în S1	46	(45)	(1)		-
Transferat în S2	(1,319)	1,319	-		-
Transferat în S3	(1)	(2)	3		-
Impactul transferurilor de ECL	(39)	288	34		283
Diferența cursului valutar	(3)	(1)	1	-	(3)
Pierdere așteptată netă ECL la 31 decembrie 2019	1,138	954	26	-	2,118
	5,739	1,688	40	-	7,467

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Provizioane (continuare)

24.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

24.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamente (continuare)

(ii) Garanții emise

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate sunt în sumă brută pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 27, politicile referitoare la calculele ECL pe bază individuală sau colectivă sunt prezentate în Nota 27.

	31 decembrie 2020				Total
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	
(in mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	477,958	17,653	-	-	495,611
Restante dar nedepreciate	-	-	-	-	-
Neperformante	-	-	-	-	-
Depreciate individual	-	-	-	-	-
Total	477,958	17,653	-	-	495,611

	31 decembrie 2019				Total
	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	
(in mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	473,034	10,361	-	-	483,395
Restante dar nedepreciate	-	-	-	-	-
Neperformante	-	-	-	-	-
Depreciate individual	-	-	-	-	-
Total	473,034	10,361	-	-	483,395

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Provizioane (continuare)

24.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

24.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamente (continuare)

O analiză în valoarea contabilă brută în ceea ce privește garanții emise la 31 decembrie 2020 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2020	473,034	10,361	-	-	483,395
Active noi provenite sau achiziționate	80,427	-	-	-	80,427
Activele derecunoscute sau rambursate	(89,888)	(5,198)	-	-	(95,086)
Transferat în S1	5,163	(5,163)	-	-	-
Transferat în S2	(16,160)	16,160	-	-	-
Transferat în S3	-	-	-	-	-
Impactul transferurilor de ECL	-	-	-	-	-
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	24,521	1,493	-	-	26,014
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2020	477,958	17,653	-	-	495,611

O analiză în valoarea contabilă brută în ceea ce privește garanții emise la 31 decembrie 2019 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(în mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2019	465,572	441	-	-	466,013
Active noi provenite sau achiziționate	93,230	-	-	-	93,230
Activele derecunoscute sau rambursate	(71,766)	(441)	-	-	(72,207)
Transferat în S1	-	-	-	-	-
Transferat în S2	(10,345)	10,345	-	-	-
Transferat în S3	-	-	-	-	-
Impactul transferurilor de ECL	-	-	-	-	-
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	(3,657)	16	-	-	(3,641)
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2019	473,034	10,361	-	-	483,395

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Provizioane (continuare)

24.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

24.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamentelor (continuare)

O analiză în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește garanții emise la 31 decembrie 2020 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(in mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2020 conform IFRS9	2,572	1,086	-	-	3,658
Active noi provenite sau achiziționate	546	-	-	-	546
Activele derecunoscute sau rambursate	(332)	(545)	-	-	(876)
Transferat în S1	541	(541)	-	-	-
Transferat în S2	(153)	153	-	-	(0)
Transferat în S3	-	-	-	-	-
Impactul transferurilor de ECL	(506)	1,183	-	-	676
Diferența cursului valutar	134	8	-	-	142
Pierdere așteptată netă	230	258	-	-	488
ECL la 31 decembrie 2020	2,802	1,344	-	-	4,146

O analiză în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește garanții emise la 31 decembrie 2019 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(in mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2019 conform IFRS9	2,523	46	-	-	2,569
Active noi provenite sau achiziționate	1,124	-	-	-	1,124
Activele derecunoscute sau rambursate	(379)	(46)	-	-	(425)
Transferat în S1	-	-	-	-	-
Transferat în S2	(675)	675	-	-	-
Transferat în S3	-	-	-	-	-
Impactul transferurilor de ECL	-	410	-	-	410
Diferența cursului valutar	(21)	1	-	-	(20)
Pierdere așteptată netă	49	1,040	-	-	1,089
ECL la 31 decembrie 2019	2,572	1,086	-	-	3,658

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Provizioane (continuare)

24.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

24.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamentelor (continuare)

(iii) Acreditiv

Tabelul de mai jos prezintă calitatea creditului și expunerea maximă la riscul de credit pe baza sistemului intern de rating al creditelor al băncii și a clasificării la sfârșitul anului. Sumele prezentate sunt în sumă brută pentru depreciere. Detaliile privind sistemul de clasificare internă al băncii sunt explicate în Nota 27, politicile referitoare la calculele ECL pe bază individuală sau colectivă sunt prezentate în Nota 27.

31 decembrie 2020					
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	Stadiul 3	Total
	Colectiv	Colectiv	Colectiv	Individual	
(in mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	12,237	2,352	-	-	14,589
Restante dar nedepreciate	-	-	-	-	-
Neperformante	-	-	-	-	-
Depreciate individual	-	-	-	-	-
Total	12,237	2,352	-	-	14,589

31 decembrie 2019					
	Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3	Stadiul 3	Total
	Colectiv	Colectiv	Colectiv	Individual	
(in mii lei moldovenești)					
Gradul intern de rating					
Nerestante și nedepreciate	17,289	-	-	-	17,289
Restante dar nedepreciate	-	-	-	-	-
Neperformante	-	-	-	-	-
Depreciate individual	-	-	-	-	-
Total	17,289	-	-	-	17,289

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Provizioane (continuare)

24.2 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

24.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamente (continuare)

O analiză în valoarea contabilă brută în ceea ce privește acreditive la 31 decembrie 2020 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(in mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2020	17,289	-	-	-	17,289
Active noi provenite sau achiziționate	2,352	-	-	-	2,352
Activele derecunoscute sau rambursate	(5,607)	-	-	-	(5,607)
Transferat în S1	-	-	-	-	-
Transferat în S2	(2,352)	2,352	-	-	-
Transferat în S3	-	-	-	-	-
Impactul transferurilor de ECL	-	-	-	-	-
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	555	-	-	-	555
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2020	12,237	2,352	-	-	14,589

O analiză în valoarea contabilă brută în ceea ce privește acreditive la 31 decembrie 2019 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(in mii lei moldovenești)					
Valoarea contabilă brută la 1 ianuarie 2019	28,993	-	-	-	28,993
Active noi provenite sau achiziționate	6,373	-	-	-	6,373
Activele derecunoscute sau rambursate	(18,079)	-	-	-	(18,079)
Transferat în S1	-	-	-	-	-
Transferat în S2	-	-	-	-	-
Transferat în S3	-	-	-	-	-
Impactul transferurilor de ECL	-	-	-	-	-
Casări	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	2	-	-	-	2
Valoarea contabilă brută la 31 decembrie 2019	17,289	-	-	-	17,289

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Provizioane (continuare)

24.1 Garanții financiare, acreditive și alte angajamente condiționale (continuare)

24.1.1 Deprecierea garanțiilor și altor angajamente (continuare)

O analiză în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește acreditive la 31 decembrie 2020 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(in mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2020 conform IFRS9	94	-	-	-	94
Active noi provenite sau achiziționate	177	-	-	-	177
Activele derecunoscute sau rambursate	(26)	-	-	-	(26)
Transferat în S1	-	-	-	-	-
Transferat în S2	(177)	177	-	-	-
Transferat în S3	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	3	-	-	-	3
Pierderea așteptată netă ECL la 31 decembrie 2020	(23)	177	-	-	154
ECL la 31 decembrie 2020	71	177	-	-	248

O analiză în valoarea alocațiilor corespunzătoare ECL în ceea ce privește acreditive la 31 decembrie 2019 este următoarea:

	Stadiul 1 Colectiv	Stadiul 2 Colectiv	Stadiul 3 Colectiv	Stadiul 3 Individual	Total
(in mii lei moldovenești)					
ECL la 1 ianuarie 2019 conform IFRS9	158	-	-	-	158
Active noi provenite sau achiziționate	35	-	-	-	35
Activele derecunoscute sau rambursate	(99)	-	-	-	(99)
Transferat în S1	-	-	-	-	-
Transferat în S2	-	-	-	-	-
Transferat în S3	-	-	-	-	-
Impactul transferurilor de ECL	-	-	-	-	-
Diferența cursului valutar	-	-	-	-	-
Pierderea așteptată netă ECL la 31 decembrie 2019	(64)	-	-	-	(64)
ECL la 31 decembrie 2019	94	-	-	-	94

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Provizioane (continuare)

24.2 Alte provizioane și angajamente condiționale

Datorii contingente

La data de 31 decembrie 2020 și 2019 Banca acționează în calitate de reclamant într-o serie de litigii.

Acțiunile în instanța de judecată

Litigii sunt frecvente în practica bancară datorită naturii acestui business.

Banca dispune de politici și controale formalizate pentru gestionarea dosarelor juridice în instanța de judecată. Odată ce Banca obține opinia profesională și valoarea pierderilor este estimată în mod rezonabil, Banca înregistrează ajustările aferente tuturor efectelor nefavorabile asupra poziției sale financiare, ca urmare a dosarelor juridice în instanța de judecată. La sfârșitul anului Banca a avut câteva dosare juridice nerezolvate pentru care au fost formate provizioanele înregistrate și raportate în situațiile financiare. Două dintre cele mai semnificative, fiind: o creanță privind retragerea neautorizată a mijloacelor dintr-un cont terț, niște penalități controversate datorate autorităților fiscale și un litigiu în legătură cu revendicările unui terț privind eliminarea sechestrului din conturile sale debitoare. Posibile plăți ce pot rezulta din aceste litigii, bazându-se pe statutul curent al procedurii legale, sunt estimate la MDL'000 239 (2019: MDL'000 1,239), (Nota 21), în timp ce termenele de plată nu sunt cunoscute cu certitudine.

Note Explicative la Situațiile Financiare

25 Capitalul social

Lista acționarilor majoritari, la data de 31 decembrie 2020 și 2019 este prezentată mai jos:

2020			
	Pondere	Numărul de acțiuni	Valoare
(in mii lei moldovenești)			
OTP BANK NYRT, Hungary	98.26%	9,826	98,258
Alte persoane juridice (<10%)	0.10%	9	98
Alte persoane fizice (<10%)	1.58%	159	1,588
Acțiuni de trezorerie	0.06%	6	56
	100.00%	10,000	100,000
Minus: Acțiuni de trezorerie			(56)
Capital social (bilanț contabil)			99,944
2019			
	Pondere	Numărul de acțiuni	Valoare
(in mii lei moldovenești)			
OTP BANK NYRT, Hungary	98.26%	9,826	98,258
Alte persoane juridice (<10%)	0.10%	9	98
Alte persoane fizice (<10%)	1.58%	159	1,588
Acțiuni de trezorerie	0.06%	6	56
	100.00%	10,000	100,000
Minus: Acțiuni de trezorerie			(56)
Capital social (bilanț contabil)			99,944

La 31 decembrie 2020 toate acțiunile sunt ordinare și au o valoare nominală de 10 lei moldovenești (31 decembrie 2019: MDL 10). La data de 31 decembrie 2020 capitalul social total autorizat în valoare de 10 milioane de acțiuni ordinare a fost achitat integral.

Note Explicative la Situațiile Financiare

26 Valoarea justă a instrumentelor financiare

26.1 Estimarea valorii juste

Acest capitol reprezintă descrierea modalității de determinare a valorii juste a instrumentelor financiare cu aplicarea diverselor tehnici de evaluare. Aceste tehnici încorporează estimarea ipotezelor ce vor fi făcute de un participant al pieței la evaluarea instrumentelor.

Credite și avansuri acordate Băncii Centrale și altor bănci: Acestea includ plasări interbancare și active în curs de încasare. Valoarea justă a plasărilor cu rată flotantă și a depozitelor overnight reprezintă valoarea de bilanț. Depozitele cu o rată fixă a dobânzii devin scadente într-o perioadă mai mică de trei luni și se estimează că valoarea lor justă nu diferă semnificativ de valoarea de bilanț, deoarece aceste instrumente au termene de scadență scurte și sunt convertibile în numerar sau decontate fără cheltuieli semnificative de tranzacționare.

Credite și avansuri acordate clienților: Acestea sunt înregistrate ca valoare netă. Valoarea justă estimată a creditelor și avansurilor reprezintă valoarea scontată a fluxurilor de mijloace bănești estimate viitoare ce urmează să fie încasate. Fluxurile de mijloace bănești preconizate sunt scontate la ratele de piață curente pentru a determina valoarea justă. Aceste rate sunt publicate Banca Națională a Moldovei. Pentru creditele și avansurile acordate clienților cu scadență de până la un an se presupune că valoarea justă este ne semnificativ diferită de valoarea de bilanț.

Instrumente de datorie la cost amortizat: Valoarea justă pentru investițiile financiare clasificate drept credite și creanțe se bazează pe prețurile obținute din piața noilor emisiuni și este inclusă în Nivelul 2 al ierarhiei valorii juste. Certificatele Băncii Naționale și Valorile Mobiliare de Stat mai mari de 1 an sunt în general foarte lichide, dar nu sunt tranzacționate activ pe piețele active, astfel Banca a considerat că valoarea justă a acestor instrumente va fi considerată de a fi egale cu valoarea contabilă.

Datorii față de bănci și față de clienți: Pentru depozitele la cerere și depozitele fără o scadență fixă, valoarea justă reprezintă suma plătită la cerere la data întocmirii bilanțului contabil. Valoarea justă a depozitelor cu scadență fixă este estimată în baza fluxurilor scontate de mijloace bănești, utilizând ratele dobânzii disponibile în materialele și publicațiile de specialitate.

Împrumuturi de la bănci și instituții financiare internaționale: Împrumuturile de la bănci și instituții financiare internaționale sunt înregistrate la cost, ce aproximează valoarea justă, deoarece aceste instrumente au termene de scadență scurte și rate flotante ale dobânzii pentru a reflecta modificările de pe piață. Valoarea justă estimată aferentă împrumuturilor de la instituții financiare reprezintă suma discountată a fluxurilor viitoare așteptate de a fi plătite. Rata de discount reprezintă o rată medie dobânzii a depozitelor cu maturitatea până la 1 an, care este publicată de Banca Națională a Moldovei

26.2 Determinarea valorii juste și ierarhia valorii juste

Banca folosește următoarele priorități la determinarea și dezvoltarea justeii valori a instrumentelor financiare prin următoarele tehnici de evaluare:

Nivelul 1: Conform prețurilor cotate (neajustate) de pe piață pentru activele și obligațiunile identice;

Nivelul 2: Alte tehnici unde toți indicatorii inițiali care au un efect semnificativ asupra justeii valori calculate, sunt observabili, fie direct sau indirect;

Nivelul 3: Utilizarea tehnicilor de evaluare, care au un efect semnificativ asupra valorii juste înregistrate care nu se bazează pe date de piață observabile. Pentru a ajunge la valoarea justă pentru elementele din acest nivel, Banca folosește publicații din industrie și alte materiale din industrie, cu date relevante privind prețurile. Tabelul de mai jos prezintă o analiză a instrumentelor financiare înregistrate la valoarea justă în funcție de nivelul ierarhic al valorii juste:

Note Explicative la Situațiile Financiare

26 Valoarea justă a instrumentelor financiare (continuare)

26.2 Determinarea valorii juste și ierarhia valorii juste (continuare)

:	Nivel 1	Nivel 2	Nivel 3	Total
(în mii lei moldovenești)				
31 decembrie 2020				
Active financiare				
Activele evaluate la FV pe o bază recurentă				
Bonuri de tezaur emise de Ministerul de Finanțe	-	3,496	-	3,496
Investiții de capitaluri proprii la FVPL	-	-	1,031	1,031
Alte active financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă pe o bază recurentă				
Plasamente la Banca Centrală	3,516,247	-	-	3,516,247
Credite și avansuri acordate băncilor	1,112,427	-	1,112,427	1,112,427
Instrumente de datorie la cost amortizat	-	1,342,223	-	1,342,223
Credite și avansuri acordate clienților	-	-	-	7,760,159
	-4,628,674	1,345,719	1,112,530	13,735,584
Datorii financiare				
Datorii față de bănci	-	-	2,565	2,565
Împrumuturi de la IFI	-	338,461	-	338,461
Datorii față de clienți	-	-	12,226,436	12,226,436
		338,461	12,229,001	12,567,462
	Nivel 1	Nivel 2	Nivel 3	Total

(în mii lei moldovenești)

31 decembrie 2019

Active financiare

Activele evaluate la FV pe o bază recurentă

Bonuri de tezaur emise de Ministerul de Finanțe	-	2,214	-	2,214

Investiții de capitaluri proprii la FVPL	-	-	1,031	1,031

Alte active financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă pe o bază recurentă

Plasamente la Banca Centrală	2,957,362	-	-	2,957,362

Credite și avansuri acordate băncilor	-	-	1,786,012	1,786,012

Instrumente de datorie la cost amortizat	-	686,662	-	686,662

Credite și avansuri acordate clienților	6,125,305	-	-	6,125,305

	9,082,667	688,876	1,787,043	11,558,586

Datorii financiare

Datorii față de Banca Centrală	-	-	-	-

Datorii față de bănci	-	-	715	715

Împrumuturi de la IFI	-	715,984	715,984	715,984

Datorii față de clienți	-	-	9,413,777	9,413,777

	-	715,984	9,414,492	10,130,476

Note Explicative la Situațiile Financiare

26 Valoarea justă a instrumentelor financiare (continuare)

26.2 Determinarea valorii juste și ierarhia valorii juste (continuare)

În tabelul de mai jos sunt stabilite clasificările Băncii pentru fiecare categorie de active și obligații financiare, precum și valorile lor juste:

	2020		2019	
	Suma totală	Valoarea justă	Suma totală	Valoarea justă
(în mii lei moldovenești)				
Active financiare				
Plasamente la Banca Centrală	3,516,247	3,516,247	2,952,617	2,952,617
Credite și avansuri acordate băncilor	1,112,427	1,112,427	1,790,757	1,790,757
Instrumente de datorie la cost amortizat	1,342,819	1,342,223	687,360	688,876
Credite și avansuri acordate clienților	7,376,823	7,760,159	6,018,994	6,125,305
	13,348,317	13,731,057	11,449,728	11,557,555
Datorii financiare				
Datorii față de bănci	2,565	2,565	715	715
Împrumuturi de la IFI	339,314	338,461	719,910	715,984
Datorii față de clienți	11,767,700	12,226,436	9,410,606	9,413,777
	12,109,579	12,567,462	10,131,231	10,130,476

În 2020 și 2019 nu a fost efectuată nici o reclasificare între categoriile de active financiare și datorii financiare.

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului

27.1 Introducere și prezentare generală

Cele mai importante tipuri de riscuri financiare la care este expusă Banca sunt:

- Riscul de credit
- Riscul de lichiditate
- Riscul ratei dobânzii
- Riscul operațional
- Riscul valutar

Această notă prezintă informații cu privire la expunerea Băncii la fiecare din riscurile specificate mai sus, obiectivele Băncii, politicile și procesele de măsurare, gestionare a riscurilor, precum și administrarea capitalului.

Mediul de afaceri și riscul de țară

Activitatea Băncii este supusă riscului de țară care implică riscurile economice, politice și sociale inerente desfășurării activității de afaceri în Republica Moldova. Aceste riscuri includ repercusiunile politicilor adoptate de către guvern, condițiile economice, introducerea unor impozite și regulamente suplimentare sau modificarea celor în vigoare, fluctuațiile cursurilor valutare și impunerea unor norme privind drepturile contractuale. Rapoartele financiare anexate reflectă evaluarea de către conducere a impactului mediului de afaceri asupra activității operaționale și poziției financiare a Băncii. Evoluția mediului de afaceri poate să difere în viitor de evaluarea actuală a conducerii și este greu de estimat impactul pe care l-ar avea diferența dintre mediul de afaceri actual și evoluția acestuia de viitor asupra activității și poziției financiare a Băncii.

Cadrul general de management al riscului

Consiliul Băncii poartă responsabilitate integrală pentru stabilirea și supravegherea cadrului general de management al riscului. Consiliul Băncii a constituit Comitetul privind Gestionarea Activelor și Pasivelor, Comitetul de credit și Comitetul privind Riscul Operațional, care sunt responsabile pentru dezvoltarea și monitoringul politicilor Grupului de management al riscului relevante domeniilor specificate. Toate comitetele raportează în mod regulat Consiliul Băncii despre activitățile efectuate. Politicile Băncii de management a riscului sunt stabilite astfel ca să identifice și să analizeze riscurile suportate de Bancă, să stabilească limitele de risc și controalele corespunzătoare, și să monitorizeze riscurile și respectarea limitelor. Politicile și sistemele de management a riscului sunt revizuite în mod regulat astfel încât să reflecte modificările condițiilor de piață, produse și servicii oferite. Utilizând standardele și procedurile sale de instruire și management, stabilite la nivelul OTP Group, banca are ca scop să dezvolte un mediu disciplinat și constructiv în care toți angajații să înțeleagă rolurile și obligațiile lor.

27.1 Riscul de credit

Riscul de credit este riscul apariției unei pierderi financiare a Băncii în cazurile în care clientul sau contrapartea implicate în tranzacțiile aferente instrumentelor financiare nu-și onorează obligațiile contractuale și apare în primul rând din creditele și creanțele băncii acordate clienților și altor bănci și hârtii de valoare investiționale. De asemenea banca se expune la riscul de credit în cazul în care acționează ca intermediar din numele clienților sau a altor părți terțe sau emite garanții. Divizia Risk a Băncii gestionează și controlează riscul de credit având o matrice complexă de competențe individuale, monitorizând evoluția indicatorilor de risk pe segmentele de piață și produse, prin stabilirea unor limite asupra ponderii portofoliului concentrat pe industrii și prin monitorizarea expunerilor în raport cu astfel de limite.

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.1 Riscul de credit (continuare)

Banca a stabilit un proces de revizuire a calității portofoliului de credite pentru a asigura identificarea timpurie a posibilelor modificări privind solvabilitatea contrapărților, inclusiv efectuarea revizuirilor permanente ale garanțiilor. Nivelul riscului de contrapartidă este stabilit prin utilizarea unui sistem de clasificare a riscului de credit, care atribuie fiecărei contrapartide un rating al riscului. Raitingurile de risc sunt supuse unor revizuiți periodice. Procesul de revizuire a calității creditelor are ca scop să dea băncii posibilitatea de evaluare a pierderile potențiale cauzate de riscurile la care este expusă banca și totodată să ia măsuri de corectare.

27.1.1 Evaluarea pierderilor

Referințele de mai jos arată unde este abordat și setat modul de evaluare în cazurile de insolvabilitate a băncii. Trebuie luate și considerate ca fiind parte esențială și semnificativă a politicii de contabilitate.

- Definiția Băncii și evaluarea neîndeplinirii obligațiilor și a remedierii (Nota 27.1.2.1).
- O explicație a sistemului de clasificare internă și coeficientului PD a băncii (Nota 27.1.2.2)
- Modul în care Banca definește, calculează și monitorizează probabilitatea de nerambursare, expunerile în "Default" și pierderile în caz de nerambursare (notele 27.1.2.3 și 27.1.2.4)
- Atunci când Banca consideră că a avut loc o creștere semnificativă a riscului de credit al unei expuneri (Nota 27.1.2.5)
- Politica băncii de segmentare a activelor financiare în cazul abordării colective de evaluare a pierderilor așteptate (Notă: 17.1.2.6)
- Detaliile calculelor aferente pierderilor la credite estimate pentru expunerile aflate în etapele 1, 2 și 3 (Notă: 2.5.1.9.1 (i))

În scopuri contabile, Banca utilizează un model de pierderi la credite așteptate pentru identificarea pierderilor din activele financiare (Nota 2.5.1.9 (ii)).

În funcție de factorii de mai jos, banca calculează plățile pierderilor la credite așteptate fie pe bază colectivă, fie individuală.

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.1 Riscul de credit (continuare)

27.1.2 Definiția și evaluarea neîndeplinirii obligațiilor și a remedierii

O expunere este considerată în „Default” când cel puțin unul din următoarele evenimente are loc:
 (a) Banca consideră că este puțin probabil ca debitorul să-și onoreze obligațiunile sale creditare față de Bancă, compania-mamă sau filialele sale fără a recurge de către Bancă la acțiuni precum vânzarea bunurilor gajate.

(b) Debitorul înregistrează întârzieri la plata creditului (principal, dobânda, comisioane) mai mult de 90 zile față de Bancă, compania mamă sau filialele sale, iar valoarea obligației de credit restante depășește pragul de semnificație definit.

În cazul segmentului Retail (cu excepția întreprinderii care fac parte din segmentul Retail) pragul de semnificație este definit ca:

- Pragul absolut: 100 EUR (echivalent la cursul BNM) și
- Pragul relativ: raportul dintre datoriile totale restante ale clientului și expunerea actuală care depășește valoarea de 1% din totalul expunerilor bilanțiere (în cazul facilitățile de credit/liniile de credit de tip Revolving (ex. overdraftul) ar însemna valoarea contractuală).

(62) În cazul segmentului întreprinderilor pragul de semnificație este definit ca :

- Pragul absolut: 500 EUR (echivalent la cursul BNM); și
- Pragul relativ: raportul dintre datoriile totale restante ale clientului și expunerea actuală care depășește valoarea de 1% din totalul expunerilor bilanțiere (în cazul facilitățile de credit/liniile de credit de tip Revolving (ex. overdraftul) ar însemna valoarea contractuală)

Ca parte a unei evaluari calitative dacă un client este în incapacitate de plata, banca va analiza diferite situații care a determina incapacitatea de onorare a obligațiunilor. În cazul situațiilor de genul dat, Banca analizează cu atenție dacă este cazul ca clientul sa fie clasificat ca fiind incapabil de a-și onora obligațiunile, urmînd a fi clasificat în etapa 3 sau 2.

Astfel de evenimente includ:

- Identificarea unui eveniment de risc care ar putea apărea în urma nerecuperării parțiale, fie totale a sumelor datorate de contrapartidă conform contractul inițial (indiferent de suficiența Garanțiilor sau de existența unui Garant), cauza fiind deteriorarea semnificativă a situației financiare a debitorului; depășirea limitelor stabilite asupra indicatorilor menționați mai jos poate fi folosită ca cauză a clasificării expunerii în ”default”. Totuși banca nu se va baza doar pe valoarea indicatorilor respectivi și va fi efectuată o analiză individuală pentru a evalua situația financiară a contrapărții și necesitatea transferului în Etapa 3.
- Înregistrarea întârzierilor la plata împrumutului (corp, dobândă, comisioane) de cel puțin 90 de zile. Apariția acestui incident va duce la clasificarea expunerii ca "default", cu excepția anumitor circumstanțe speciale care indică faptul că întârzierea plăților rezultă din cauze care nu sunt legate de situația debitorului.
- Contrapartida este supusa unor proceduri legale privind dificultățile administrative ale societății (numirea unui administrator special, confiscarea, lichidarea prin hotărâre judecătorească, citarea la o instanță internațională etc.) sau unor condiții asemănătoare impuse de legislație.
- Identificarea situațiilor care necesită un acord de restructurare pentru expunerile deja clasificate ”forborne” (orice situație / eveniment care are ca rezultat restructurarea creditelor) (cu excepția cazurilor

de "renegociere comercială": credite pentru clienți performanți (sănătoși) pentru care banca din motive comerciale este de acord să modifice condițiile stipulate în Acordul de împrumut inițial) generează reclasificarea inevitabilă a expunerii în "default".

- Apariția oricărei situații definite în contractul de credit drept eveniment de neexecutare .
- Împrumutul este expus spre vânzare înregistrând a pierdere economică semnificativă ;
- Alte evenimente care ar putea declanșa o situație ce ar duce la insolvabilitate (bazat pe opinia expert): informații din surse publice, încălcarea unor legi importante pentru alte facilități de împrumut care au fost finanțate de alte bănci/instituții bancare / financiare etc.

Este în competența Băncii de a considera un instrument / expunere financiară ca fiind "vindecată" și, prin urmare, reclasificată din Etapa 3 atunci când nu mai sunt îndeplinite condițiile de mai sus, ceea ce înseamnă în special că toate plățile întârziate au fost plătite. Decizia de a clasifica un activ în Etapa 2 sau Etapa 1 după vindecare depinde de ratingul de creditare actualizat, în momentul vindecării, și dacă a avut loc o creștere semnificativă a riscului de credit în comparație cu recunoașterea inițială. Perioada de vindecare pentru împrumuturile "forborne" este de 12 luni după orice perioade de grație acordată după evenimentul de restructurare.

Banca monitorizează continuu orice cerință specifică a sectorului / BASEL / EBA / OTP Group privind clasificarea creditelor în categoriile de risc pentru a aplica cele mai bune practici de piață.

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.1 Riscul de credit (continuare)

27.1.3 Clasificarea expunerilor și procesul de estimare a coeficientul PD

Departamentul de Risc al Băncii utilizează modelele interne de rating. Banca dispune de modele separate pentru portofoliile sale cheie în care clienții săi sunt evaluați. Următoarele portofolii sunt monitorizate:

NON-RETAIL:

Corporate și IMM-uri

Această categorie include împrumuturile acordate clienților corporativi cu cifra de afaceri mai mare de 100 milioane MDL și companiile transnaționale și întreprinderile mici și mijlocii cu cifra de afaceri cuprinsă între 20 și 100 milioane lei, bănci și suverane, inclusiv portofoliul de titluri de stat.

Pentru Corporate și IMM-uri, debitorii sunt evaluați de către specialiștii Băncii în analiza și evaluarea riscului de credit. Evaluarea riscului de credit se bazează pe un model de creditare care ia în considerare diverși factori cantitativi și calitativi privind informațiile istorice, curente și prospective, cum ar fi:

- Informații financiare istorice, împreună cu previziunile și bugetele pregătite de client: rezultatele obținute și cele așteptate, indicatorii de solvabilitate, indicatorii de lichiditate și orice alte rapoarte relevante pentru măsurarea performanței financiare a clientului. Unii dintre acești indicatori sunt capturați în legăminte cu clienții și, prin urmare, sunt măsurați cu o atenție sporită.
- Orice informații disponibile publicului despre clienți de la părțile externe. Acestea includ valori ale ratingurilor externe emise de agențiile de rating, rapoarte independente ale analiștilor sau comunicate de presă și articole.
- Prezența cazurilor juridice, statutul acestora la data evaluării
- Dacă împrumutul este securizat sau negarantat
- Existența indicatorului de restructurare / non-restructurare
- Orice alte informații susținute în mod obiectiv cu privire la calitatea și abilitățile conducerii clientului relevante pentru performanța companiei: proces de insolvență.

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.1 Riscul de credit (continuare)

27.1.3 Clasificarea expunerilor și procesul de estimare a coeficientul PD

Clasificarea împrumuturilor NON-RETAIL în etape de risc

Etapa 1 (S1) - expunerile contrapartidelor care nu sunt în S2 sau S3, au un termen maxim de 30 zile întârziere la plata ratelor. În cadrul evaluării interne, aceste expuneri au ratingul de:

- a. S1 Nici restant, nici depreciat - când valoarea DPD este de 0 zile
- b. S1 Resant, dar nedepreciat - când valoarea DPD este de până la 30 de zile

Etapa 2 (S2) - expunerile care prezintă semne de deteriorare semnificativă a riscului de credit din momentul acordării. În general, acest lucru este determinat de prezența acetsor debitori în lista clienților monitorizați. Alți factori declanșatori considerați de Bancă pentru identificarea deteriorării riscului de credit a contrapartidei sunt:

- Plăți restante de peste 30 de zile;
- Credite restructurate în perioada de probă (cele care au migrat de la S3 la S2);
- Alți factori calitativi sunt luați în considerare, cum ar fi deteriorarea situației financiare, încălcarea legămintelor etc .;

În cadrul ratingului intern, aceste expuneri au ratingul S2 Restant, dar nu este depreciat - atunci când coeficientul DPD este mai mare de 30 de zile, dar mai puțin de 90 de zile.

Etapa 3 (S3) - expunerile care se află în "default", așa cum este detaliat în Nota 27.1.2.1. În cadrul ratingului intern, aceste expuneri au ratingul "împrumuturi și valori mobiliare depreciate".

RETAIL:

Consum

Creditele de consum cuprind împrumuturi personale, carduri de credit, overdraft-uri și credite comerciale mai puțin complexe. Aceste produse sunt evaluate în scopuri de calculul pierderilor din credite așteptate utilizând indicatori mai puțin complexi, principalul fiind determinat de zilele restanță înregistrate.

Credit ipotecar

Creditele ipotecare includ împrumuturi acordate persoanelor fizice pentru finanțarea unui credit ipotecar. Aceste produse sunt evaluate în scopuri de calculul pierderilor din credite așteptate utilizând indicatori mai puțin complecși, principalul fiind determinat de zilele restanță înregistrate.

Profesioniști și afaceri mici (RPO/VSE)

Profesioniștii și întreprinderile foarte mici se conformează împrumuturilor mai puțin complexe pentru întreprinderile mici. Aceste produse sunt evaluate utilizând indicatori de risc similare și pentru companii și IMM-uri.

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.1 Riscul de credit (continuare)

27.1.3 Clasificarea expunerilor și procesul de estimare a coeficientul PD

Clasificarea împrumuturilor RETAIL în etape de risc

Etapa 1 (S1) - expunerile contrapartidelor care nu sunt în S2 sau S3, au un termen maxim de 30 zile întârziere la plata ratelor. În cadrul evaluării interne, aceste expuneri au ratingul de:

- S1 Nici restante nici depreciate - când valoarea DPD este de 0 zile
- S1 Restante, dar nedepreciate - când valoarea DPD este de până la 30 de zile

Etapa 2 (S2) – expunerile care prezintă semne de deteriorare semnificativă a riscului de credit din momentul acordării. În general, acest lucru este determinat de prezența acetsor debitori în lista clienților monitorizați. Alți factori declanșatori considerați de Bancă pentru identificarea deteriorării riscului de credit a contrapartidei sunt:

- Plăți restante de peste 30 de zile;
- Credite restructurate în perioada de probă (cele care au migrat de la S3 la S2);
- Plățile restante mai mari de 30 de zile cel puțin o dată în ultimele 12 luni.
- În cadrul ratingului intern, aceste expuneri au ratingul S2 trecut, dar nu este depreciat - atunci când coeficientul DPD este mai mare de 30 de zile, dar mai puțin de 90 de zile

Etapa 3 (S3) - expunerile care se află în "default", așa cum este detaliat în Nota 27.1.2.1. În cadrul ratingului intern, aceste expuneri au ratingul "împrumuturi și valori mobiliare depreciate":

- Restanțe la plata creditului mai mult de 90 zile
- Credite restructurate
- A fost inițiată procedura de recuperare forțată
- A fost inițiată procedura de insolvență
- Decesul debitorului
- Eveniment de Fraudă

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.1 Riscul de credit (continuare)

27.1.4 Expunerea la default

Expunerea la default (EAD) reprezintă valoarea contabilă brută a instrumentelor financiare care fac obiectul calculului deprecierii și este egală cu expunerea curentă, inclusiv partea contractată (care corespunde principalului contabil în bilanț) și partea neachitată (corespunzătoare off-balance-ului coloana ajustată cu CCF) la care se pot aplica coeficienți de ajustare în funcție de scadența reziduală (integrată în rata de provizionare).

Pentru a calcula EAD pentru un împrumut de Etapa 1, Banca evaluează posibilele evenimente de nerambursare în termen de 12 luni pentru calculul pierderii din credit așteptate timp de 12 luni. Cu toate acestea, în cazul în care un împrumut de Etapa 1 care se estimează a intra în default în termen de 12 luni de la data bilanțului și care apoi să se vindece ca ulterior să fie clasificat default din nou, se iau în considerare toate evenimentele de nerambursare estimate. Pentru Etapa 2 și Etapa 3, evenimentul de clasificare a expunerii în default este luat în considerare pe durata de viață a instrumentelor.

Banca determină EAD prin modelarea diverselor scenarii și rezultatelor aferente valorii expunerii în diferite momente în timp. Coeficienții PD conform IFRS 9 sunt estimați în baza rezultatelor modelate de Bancă conform scenariilor economice pe baza rezultatelor modelelor Băncii.

Modelele coeficienților PD se bazează pe o abordare în două etape:

- Construcția curbei marginale a TTC coeficientul PD pentru fiecare grup omogen; Calculul se bazează pe numărul de evenimente de default trimestrial din perioadă începând cu 01/01/2012. Rata de supraviețuire este ignorată, ceea ce înseamnă că orice eveniment identificat în perioadă de observație a fost inclus în calculul PD, chiar dacă la data de raportare performanța clientului s-a îmbunătățit și expunerea nu mai este clasificată ca fiind în default.
- Ajustarea curbei TTC a coeficientului PD ținând cont de situația actuală și de impactul informațiilor prospective .

Coeficientul PD în 12 luni este aplicat pentru calculul ECL în 12 luni (pierderea din credit așteptată în următoarele 12 luni); coeficientul PD pentru întreaga durată de viață a expunerii se aplică în calculul LTECL (pierderea din credit așteptată pentru întreaga durată de viață a expunerii).

27.1.5 Pierderea în caz de nerambursare/default

Coeficientul LGD (pierderea în caz de nerambursare) utilizat pentru calculul pierderilor din credit așteptate în contextul IFRS9 se bazează pe modelul coeficientului LGD intern, care utilizează recuperări istorice ajustate cu un coeficient perspectivă calculat.

27.1.6 Majorare semnificativă a riscului de credit

Banca monitorizează în mod continuu toate activele care fac obiectul plăților pierderi din credit așteptate. Pentru a determina dacă unui instrument sau unui portofoliu de instrumente este aplicată abordarea de calcula a ECL în 12 luni sau LTECL, Banca evaluează dacă a existat o creștere semnificativă a riscului de credit de la recunoașterea inițială.

Banca aplică metode cantitative și calitative pentru identificarea unei creșteri semnificative a riscului de credit pentru un activ, cum ar fi includerea unui client în lista clienților monitorizați, sau expunerea a fost clasificată "forborne". În anumite cazuri, Banca poate considera, de asemenea, că evenimentele explicate

în Nota 27.1.2.2 reprezintă o creștere semnificativă a riscului de credit, spre deosebire de un default. Indiferent de modificarea ratingului de credit, în cazul în care plățile contractuale sunt în întârziere mai mari de 30 de zile după expirarea termenului, se consideră că riscul de credit a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială.

Ca răspuns crizei pandemice și în urma identificării sectoarelor afectate puternic (HoReCa, servicii de turism și agrement) declarate ca fiind cu un risc de credit crescut semnificativ, clienții persoane juridice cu activitate în acest domenii au fost incluși în lista de monitorizare și transferați în Etapa 2. Excepție au fost clienții, situațiile financiare ale cărora, au demonstrat capacitatea de plată și continuitatea activității este pe deplin asigurată în următoarele 12 luni din propriile fluxuri operaționale sau din alte rezerve (împrumuturi bancare, fondul proprii, alte măsuri favorabile) - pe baza situațiilor financiare din primele 9-10 luni 2020, și luând în considerare prognoza fluxului de numerar pe baza cifrelor efective

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.1 Riscul de credit (continuare)

27.1.7 Gruparea activelor financiare evaluate pe bază colectivă

După cum se explică în notele 27.1.2 și 2.5.1.9.1 (i), în funcție de factorii de mai jos, Banca calculează ECL-uri pe o bază colectivă sau individuală.

Evaluarea deprecierei pe bază individual

Clasele de active în care Banca calculează pierderi din credit așteptate pe o bază individuală includ activele de la Etapa 3, cu excepția activelor negarantate și celor garantate colectiv.

Evaluarea deprecierei pe bază colectivă

Banca a clasificat portofoliul de credite în 6 grupuri omogene:

Clienți corporativi și IMM-uri

Această categorie include împrumuturile acordate clienților corporativi cu o cifră de afaceri de peste 100 de milioane MDL și companiilor transnaționale și întreprinderilor mici și mijlocii cu cifră de afaceri cuprinsă între 20 și 100 de milioane MDL, băncilor și societăților financiare, inclusiv portofoliul de valori mobiliare de stat.

Credite de consum

Creditele de consum cuprind împrumuturile personale, cardurile de credit și overdraft-urile și împrumuturile pentru întreprinderile mici.

Credite ipotecare

Creditele ipotecare includ împrumuturile acordate persoanelor fizice pentru finanțarea unei ipoteci.

Profesioniști și afaceri foarte mici

Cuprinde împrumuturile acordate întreprinderilor mici cu afaceri mai puțin complexe.

Clasele de active în care Banca calculează pierderile din credit așteptate pe bază colectivă includ:

- realizarea activelor (Etapa 1 și 2) din toate segmentele ;
- active S3 din portofolii negarantate;
- activele S3 din portofoliul securizat (de obicei împrumuturi forborne sau expuneri nesemnificative).

27.1.8 Analiza activelor evaluate pe bază colectivă

(i) Analiza coeficienților pentru calculul ECL în baza scenariilor economice

Pentru a evalua coeficientul de perspectivă (FL), Banca a determinat corelația dintre dinamica principalilor indicatori macroeconomici și evoluția coeficienților PD și LGD, estimând ulterior valorile pentru orizontul de timp 2020-2023, prin aplicarea regresiei liniare pe cifrele prognozate pentru macroindicatori, pentru 3 scenarii diferite: de bază, optimist și pesimist (stres). Valorile finale aplicate pentru FL sunt calculate pe baza unei medii ponderate. Coeficientul PD a fost calculat în funcție de procesul intern existent. Evaluarea a fost făcută pe grupuri omogene și pe etape. Doar corelațiile puternice (peste 0,5 sau sub -0,5) sunt considerate relevante.

Principalele date de scenariu sunt incluse în tabelul de mai jos:

	Rata atribuită	2020	2021	2022	2023
Produs intern brut (PIB), creștere anuală (pret real)					
optimist	5%	-7.2%	4.9%	3.9%	3.9%
de bază	60%	-7.2%	3.8%	3.7%	4.0%
pessimist	35%	-7.2%	1.3%	1.3%	1.5%
Curs de schimb pentru EUR/MDL (date de sfârșit de an)					
optimistic	5%	20.98	21.48	22.32	23.03
de bază	60%	20.98	21.84	22.69	23.41
pessimistic	35%	20.98	22.20	23.06	23.80
Rata inflației (date de sfârșit de an)					
optimistic	5%	1.7%	6.0%	7.9%	6.5%
de bază	60%	1.7%	3.6%	5.4%	5.0%
pessimistic	35%	1.7%	1.3%	2.9%	3.5%
Rata șomajului (date de sfârșit de an)					
optimistic	5%	7.7%	5.0%	4.3%	3.8%
de bază	60%	7.7%	6.5%	5.4%	4.3%
pessimistic	35%	7.7%	6.9%	6.0%	5.0%

(ii) Analiza sensibilității ECL la modificarea coeficienților

Banca a elaborat patru scenarii pentru analiza de sensibilitate, două din care sunt bazate pe creșterea/descreșterea cu 5 puncte de bază la coeficientul PD (probabilitatea de nerambursare) și coeficientul LGD constantă (pierderea așteptată în caz de nerambursare) și două bazate pe creșterea/descreșterea coeficientului LGD cu 10 puncte de bază și coeficientului PD constantă

	Provizion Total 2020 Contabilizat	Schimbare în baza de puncte	Provizion Total Simulat	Creșterea/Scadere a în Stocul Total de Provizion, MDL	Creșterea/Scaderea în Stocul Total de Provizion, %
(în mii lei moldovenești)					
Retail	199,205	+ 5%	289,411	90,206	45%
		- 5%	179,229	(19,976)	-10%
Non Retail	119,415	+ 5%	190,507	71,093	60%
		- 5%	95,753	(23,662)	-20%
	318,619				

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.1 Riscul de credit (continuare)

27.1.8 Analiza activelor evaluate pe bază colectivă (continuare)

	Provizion Total 2020 Contabilizat	Schimba re în baza de puncte	Provizion Total Simulat	Creșterea/Scadere a în Stocul Total de Provizion, MDL	Creșterea/Scaderea în Stocul Total de Provizion, %
(in mii lei moldovenești)					
Retail	199,205	+ 10%	219,792	20,587	10%
		- 10%	158,879	(40,325)	-20%
Non Retail	119,415	+ 10%	115,266	(4,149)	-3%
		- 10%	84,587	(34,827)	-29%
	318,619				

În conformitate cu exercițiul de testare la stress, Banca a evaluat sensibilitatea pierderilor de la schimbări în parametrii-cheie de risc la 31 decembrie 2019. Două scenarii adverse, stres și cel mai rău, caracterizate printr-o deteriorare progresivă a contextului macroeconomic, atât la nivel național cât și la internațional, au fost utilizate pentru evaluarea impactului, printre alte elemente, cu privire la rata de recuperare și la rata de rambursare care aparțin portofoliului de credite.

Banca a elaborat patru scenarii pentru analiza de sensibilitate, două din care sînt bazate pe creșterea/descrășterea cu 5 puncte de bază la coeficientul PD (probabilitatea de nerambursare) și LGD constantă (pierderea așteptată în caz de nerambursare) și două bazate pe creșterea/descrășterea coeficientului LGD cu 10 puncte de bază și PD constantă.

Schimbarea în coeficientul PD cu 5%:

	Provizion Total 2019 Contabilizat	Schimbare în baza de puncte	Provizion Total Simulat	Creșterea/Scader ea în Stocul Total de Provizion, MDL	Creșterea/Scader ea în Stocul Total de Provizion, %
(in mii lei moldovenești)					
Retail	99,361	+ 5%	173,119	73,759	74%
		- 5%	83,297	(16,064)	-16%
Non Retail	148,231	+ 5%	199,529	51,298	35%
		- 5%	116,003	(32,229)	-22%
	247,592				

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.1 Riscul de credit (continuare)

27.1.8 Analiza activelor evaluate pe bază colectivă (continuare)

Schimbarea în coeficientul LGD cu 10%:

	Provizion Total 2019 Contabilizat	Schimbare în baza de puncte	Provizion Total Simulat	Creșterea/Scader ea în Stocul Total de Provizion, MDL	Creșterea/Scadere a în Stocul Total de Provizion, %
(in mii lei moldovenești)					
Retail	99,361	+ 10%	96,918	(2,443)	-2%
		-10%	76,054	(23,307)	-23%
Non Retail	148,231	+ 10%	139,749	(8,482)	-6%
		- 10%	105,183	(43,049)	-29%
	247,592				

27.1.9 Prezentare generală a împrumuturilor restructurare și renegociate

Tabelul de mai jos prezintă valoarea contabilă brută a activelor financiare modificate anterior pentru care metoda de evaluare a provizioanelor aferente pierderilor estimate s-a schimbat la 12mECL pe parcursul perioadei:

	31 decembrie 2020		31 decembrie 2019	
	Valoarea contabilă brută	Pierdere din credit așteptată afertă	Valoarea contabilă brută	Pierdere din credit așteptată afertă
Facilități care s-au vindecat de la modificare și sunt acum măsurate folosind 12mECL (Etapa 1)	-	-	4,084	39
Facilități care s-au reîntors la (etapa 2/3) LTECL-uri care s-au vindecat odată	190	114	-	-

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.1 Riscul de credit (continuare)

Valoarea de bilanț după clasa de active financiare pentru care termenele au fost restructurate la 31 decembrie 2020 și 2019 este analizată mai jos

Forborne Loans	31 decembrie 2020	31 decembrie 2019
(in mii lei moldovenești)		
Credite și avansuri acordate clienților		
Performante		
Creditarea corporativa si business mic/mediu	17,177	1,805
Credite de consum	7,581	64
Credite imobiliare	979	619
Credite PRO/VSB	24,211	6,355
	49,948	8,843
Neperformante		
Creditarea corporativa si business mic/mediu	22,020	15,765
Credite de consum	9,164	341
Credite imobiliare	4,823	812
Credite PRO/VSB	42,139	6,124
	78,146	23,042

27.1.10 Covid-19 - scheme de asistență pentru clienți și ajustări ale politicii de credit

Pe data de 17 martie 2020, Guvernul Moldovei a declarat o stare de urgență în toată Republica Moldova în legătură cu situația epidemiologică din cauza infecției COVID-19, iar BNM a luat decizii pentru a răspunde efectelor negative potențiale asupra sistemului bancar. Astfel, BNM a oferit băncilor instrumente necesare pentru a sprijini continuitatea operațională a sistemului bancar și a adoptat măsuri pentru a atenua impactul epidemiei generale de coronavirus asupra sectorului bancar, a populației și a mediului de afaceri.

Ca urmare, BNM a adoptat următoarele măsuri:

1. A aprobat o decizie care permite băncilor licențiate să amâne sau să modifice scadența plăților și / sau sumele plăților datorate până la 30 iunie 2020 pentru împrumuturile acordate agenților economici. Modificarea termenilor menționați nu va avea ca efect clasificarea automată a creditelor respective într-o categorie mai dificilă decât cea existentă la data adoptării acestei decizii. În baza acestei decizii, banca a modificat termenii de scadență pentru 181 de clienți cu o expunere de MDL 000 697,015.

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.1 Riscul de credit (continuare)

2. A fost aprobată o decizie a BNM, care permite băncilor autorizate să gestioneze în mod flexibil obligațiile de plată ale persoanelor fizice în dificultate de plată a împrumuturilor contractate, în condiții de urgență. Modificarea termenelor de plată și / sau a sumelor plăților aferente acestor credite până la 31 iulie 2020 nu va avea ca efect clasificarea acestora într-o categorie mai dificilă decât cea existentă la data adoptării prezentei decizii. Decizia nu vizează creditele noi acordate în perioada respectivă. În legătură cu această decizie a BNM, banca a efectuat modificarea termenilor pentru 2.246 de clienți cu o expunere de MDL'000 288,940.

Măsură adoptată de Bancă ca răspuns la crizele COVID-19:

- Pentru clienții persoane juridice a fost adoptat moratoriu de plată a ratelor scadente până la 31 mai, cu posibilitatea de a solicita modificarea termenelor pentru aceste rate până la 30 iunie 2020. Această măsură a fost adoptată în conformitate cu decizia BNM;
- Pentru clienții persoane fizice private a fost adoptată moratoriu de plată pentru tranșe scadente până la 31 mai și cu posibilitatea de a solicita modificarea termenelor pentru aceste rate până la 30 iunie 2020. Această măsură a fost adoptată în conformitate cu decizia BNM;
- Calculul penalităților restante a fost anulat până la 31 decembrie 2020, pentru perioada începând cu declararea stării de urgență în toată Republica Moldova în legătură cu situația epidemiologică din cauza infecției COVID-19;
- Referitor la politica de creditare, pentru a reduce apetitul la risc în perioada de pandemie, Banca a adoptat noi restricții temporare legate, în mare parte, de sectoarele economice cu impact semnificativ, activități de refinanțare, împrumuturi în valută pentru clienții persoane juridice. Pentru persoanele fizice care practică activitate, restricțiile temporare au fost în principal legate de sectoarele / profesiile economice, tipul de activitate, elementele de venit și statutul rezidențial.

27.1.11 Riscul de concentrarea

Concentrarea riscurilor de credit sunt generate de amplasarea și tipul clientului în raport cu investițiile, creditele, avansurile și garanțiile acordate de Bancă. Banca nu are o expunere semnificativă față de orice persoană fizică client sau parte contractantă. Activitatea de creditare a Băncii se desfășoară în Republica Moldova. Abilitatea debitorilor de a-și rambursa datoriile depinde de un șir de factori, inclusiv solvabilitatea financiară a fiecărui debitor în parte, și a economiei Republicii Moldova în ansamblu. Portofoliul de credite cuprinde credite acordate la aproximativ 2,822 de persoane juridice (2019: 2,725) și 75,657 persoane fizice (2019: 74,262).

Expunerea maximală a riscului de credit fata de orice client sau parte contractanta la 31 decembrie 2020 a fost de MDL'000 202,413 (2019: MDL'000 182,866).

La 31 decembrie 2020, suma celor mai mari zece datorii nete la credite constituie MDL'000 1,086,927 (31 decembrie 2019: MDL'000 974,774).

Expunerea maximă la riscul de credit

În tabelul de mai jos este prezentat expunerea maximă la riscul de credit pentru componentele de bilanț. Expunerea maximă este prezentată brut, înainte de efectul de reducere prin intermediul «master netting» și contractelor de gaj.

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.1 Riscul de credit (continuare)

27.1.11 Riscul de concentrarea (continuare)

	Note	31 decembrie 2020	31 decembrie 2019
(in mii lei moldovenești)			
Plasamente la Banca Centrală	12	3,516,442	2,952,617
Credite și avansuri acordate băncilor	13	1,112,475	1,790,757
Instrumente de datorie la cost amortizat	15	1,342,824	685,146
Credite și avansuri acordate clienților	14	7,683,213	6,255,355
Alte active		59,925	52,522
Total		13,714,879	11,736,397
Angajamente	27.3	1,478,242	1,559,464
Total expunere la riscul de credit		15,193,121	13,295,861

Analiza industriei

Banca monitorizează riscul de concentrare în funcție de sector și de locația geografică.

O analiză a concentrațiilor riscului de credit la 31 decembrie 2020, prezentată mai jos:

	Credite și avansuri acordate clienților	Credite și avansuri acordate băncilor	Credite și avansuri la cost amortizat	Acive financiare la VJPP
(in mii lei moldovenești)				
Concentrarea după sectoare				
Stat			1,342,824	
Banca Centrală		3,516,442		
Bănci comerciale		1,112,475		
Persoane fizice	4,177,564			
Clienți corporativi	3,505,649			1,031
Conturi				
Persoane fizice	108,007			
Clienți corporativi	1,370,234			
	9,161,454	4,628,917	1,342,824	1,031
Concentrarea				
Moldova	7,035,400	3,513,353	1,342,824	1,031
CSI ²	1,718	4,560		
UE	200,298	1,084,293		
SUA		15,795		
Alte	139,408	10,914		
	7,376,824	4,628,915	1,342,824	1,031

² CSI - Comunitatea Statelor Independente, asociere liberă a statelor suverane care a fost formată în 1991 de Rusia și alte 11 republici care erau anterior parte a Uniunii Sovietice.

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.1 Riscul de credit (continuare)

27.1.11 Riscul de concentrare (continuare)

O analiză a riscului de concentrare la 31 decembrie 2019, prezentată mai jos:

	Credite și avansuri acordate clienților	Credite și avansuri acordate băncilor	Credite și avansuri la cost amortizat	Active financiare la VJPP
(în mii lei moldovenești)				
Concentrarea după sectoare				
Stat	-	-	685,146	-
Banca Centrală	-	2,952,617	-	-
Bănci comerciale	-	1,790,757	-	1
Persoane fizice	2,615,830	-	-	-
Clienți corporativi	3,403,164	-	-	1,030
<i>Conturi</i>	0	-	-	-
Persoane fizice	98,712	-	-	-
Clienți corporativi	1,449,532	-	-	-
	7,567,238	4,743,374	685,146	1,031
Concentrarea				
Moldova	6,011,909	2,950,072	685,146	1,031
CSI	2,026	19,463	-	-
UE	251	1,669,295	-	-
SUA	-	8,242	-	-
Alte	4,808	96,302	-	-
	6,018,994	4,743,374	685,146	1,031

Analiza pe termene a creditelor, divizate pe clase de active financiare la 31 decembrie 2020 și 2019 este prezentată mai jos:

	Etapa 1		Etapa 2				Etapa 3				Total	
	Nu este scadent	Mai puțin de 30 zile	Nu este scadent	Mai puțin de 30 zile	31 și 60 zile	61 și 90 zile	Nu este scadent	Mai puțin de 30 zile	31 to 60 zile	61 și 90 zile		Mai mult de 91 zile
(in mii lei moldovenești)												
Credite și avansuri acordate clienților 31 decembrie 2020												
Corporative și IMM	3,172,583	70,114	159,829	203	0	0	9,477	11,675	1,404	727	79,637	3,505,649
Consum	1,428,030	54,831	41,108	16,461	11,502	5,499	11,743	3,320	1,485	2,512	28,292	1,604,783
Ipotecare	1,605,234	50,621	35,290	18,194	11,012	3,777	12,384	1,730	2,682	860	19,376	1,761,160
PRO/VSB	617,667	32,338	64,859	13,534	2,703	2,895	33,181	5,179	7,319	3,891	28,055	811,621
31-Dec-19	6,823,514	207,904	301,086	48,392	25,217	12,171	66,785	21,904	12,890	7,990	155,360	7,683,213
Corporative și IMM	2,449,465	58,181	247,664	3,677	0	0	15,248	8,486	32,088	14,584	38,293	2,867,686
Consum	1,368,305	60,258	15,259	10,982	8,452	3,031	2,244	631	121	814	12,469	1,482,566
Ipotecare	1,074,223	36,153	11,136	14,550	7,998	4,048	2,524	102	4	531	5,434	1,156,703
PRO/VSB	657,892	31,537	11,233	13,264	3,563	1,002	3,862	1,397	196	1,111	23,343	748,400
	5,549,885	186,129	285,292	42,473	20,013	8,081	23,878	10,616	32,409	17,040	79,539	6,255,355

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.1 Riscul de credit (continuare)

27.1.11 Riscul de concentrare (continuare)

O analiză a creditelor și avansurilor acordate clienților după tip de client și industrie la 31 decembrie 2020 și 2019 este prezentată mai jos:

	31 decembrie 2020	31 decembrie 2019
(in mii lei moldovenești)		
Credite acordate persoanelor fizice		
Credite de consum	1,508,457	1,382,046
Credite ipotecare	1,763,401	1,156,654
	3,271,858	2,538,700
Minus alocări pentru depreciere creditelor de consum	(72,109)	(36,253)
Minus alocări pentru depreciere creditelor ipotecare	(35,710)	(17,517)
Credite net pentru persoane fizice, net	3,164,039	2,484,930
Credite acordate clienților corporativi		
Industrie și comerț	3,009,034	2,606,153
Agricultura și industria alimentară	628,834	526,341
Industria combustibilului și energetică	11,149	9,198
Construcții	462,363	282,601
Overdraft-uri	11,720	10,381
Micro-întreprinderi	155,902	148,123
Alte	132,353	133,858
	4,411,355	3,716,655
Minus alocări pentru depreciere		
Industrie și comerț	(124,803)	(130,542)
Agricultura și industria alimentară	(30,363)	(29,752)
Combustibil și energie	(163)	(712)
Construcție și dezvoltare	(10,592)	(6,449)
Overdraft-urile	(4,194)	(4,020)
Micro-întreprinderi	(24,594)	(7,712)
Altele	(3,862)	(3,402)
Credite acordate clienților corporative, net	4,212,784	3,534,064
Total credite și avansuri acordate clienților net	7,376,823	6,018,994

Activitatea de creditare a Băncii se desfășoară în Republica Moldova. Capacitatea debitorilor de a-și rambursa datoriile depinde de un șir de factori, inclusiv solvabilitatea totală financiară a debitorilor și a economiei Republicii Moldova în ansamblu.

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.1 Riscul de credit (continuare)

27.1.12 Garanții și alte surse de rambursare

Principalele tipuri de garanții obținute sunt următoarele: spații imobiliare (rezidențiale, comerciale, terenuri), stocuri de bunuri și materiale, creanțe comerciale, valori mobiliare, numerar și alte tipuri (dacă obiectul poate fi identificat, evaluat și gajat).

De asemenea, Banca obține garanții de la societățile-mamă pentru împrumuturi către filialele lor. Banca monitorizează valoarea de piață a garanției și solicită garanții suplimentare în conformitate cu acordul de bază.

Politica băncii este de a dispune de proprietăți returnate într-o manieră ordonată. Veniturile sunt utilizate pentru a reduce sau a rambursa creanța restantă. În general, Banca nu ocupă proprietăți returnate pentru uz comercial.

Banca utilizează 3 moduri de tranzacționare a bunurilor aflate în posesia sa:

- prin publicarea de reclame în mass-media
- prin licitație, și anume prin contractarea serviciilor pentru organizarea licitațiilor
- prin intermediul companiilor imobiliare

Banca deține gaj la creditele și avansurile acordate clienților în formă de drepturi legale ipotecare asupra proprietății, stocurilor de materiale și echipament, cât și garanții corporative și depozite de numerar. Valoarea justă a gajului plasat ca pierdere individuală la 31 decembrie 2020 estimat la MDL'000 33,934 (31 decembrie 2019: MDL'000 37,907). Valoarea justă a gajului plasat pentru creditele expirate dar pentru care nu s-a calculat provizionul la 31 decembrie 2020 estimat la MDL'000 194,824 (31 decembrie 2019: MDL'000 237,835).

Garanțiile sunt deținute pentru asigurarea împrumuturilor și avansurilor băncilor, cu excepția cazului în care valorile mobiliare sunt deținute ca parte a activității de răscumpărare inversă și de împrumut de valori mobiliare. De obicei, garanții nu sunt deținute contra valorilor mobiliare de investigații și nici o astfel de garanție nu a fost deținută la 31 decembrie 2020 și 2019.

Garanții și alte surse de rambursare ale creditelor. Tabelele de pe paginile următoare prezintă expunerea maximă la riscul de credit pe clase de active financiare.

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.1 Riscul de credit (continuare)

27.1.1.12 Garanții și alte surse de rambursare

(in mii lei moldovenești)	Expunerea maximă la riscul de credit	Numerar	Valori mobiliare	Garanțiile părții terțe	Proprietăți	Altele	Surplus de colaterale	Total colateral	Expunerea netă	Asociat ECLs
31 decembrie 2020										
Corporativi și IMM	3,396,327	60,753	39,578	933,460	2,069,590	2,217,259	(2,244,888)	5,320,640	1,344,531	109,322
Consum	1,526,189	19,846	-	1,183	146,358	14,271	(92,528)	181,658		78,594
Ipotecare	1,725,456	18,582	-	150,175	2,246,485	5,430	(705,952)	2,420,672		35,704
PRO/VSB	728,851	4,274	-	66,250	759,597	456,913	(594,147)	1,287,034		82,770
Angajamente de a acorda împrumuturi	960,205	-	-	15,994	224,984	339,531	(580,421)	580,510	379,695	7,836
Garanții financiare	491,465	26,311	-	16,004	119,245	66,915	(228,475)	228,475	262,990	4,146
Acreditiv	14,341	-	1	1,882	14,281	18,258	(34,421)	34,421		248
Total	8,842,834	129,766	39,579	1,184,948	5,580,540	3,118,577	-4,480,831	10,053,410	1,987,216	318,620
31 decembrie 2019										
Corporativi și IMM	2,729,277	51,810	39,448	539,758	2,048,291	2,148,583	(2,021,051)	4,827,890	1,317,079	138,410
Consum	1,440,199	7,408	-	-	106,295	9,417	(51,990)	123,120		42,367
Ipotecare	1,139,186	17,465	-	63,564	1,584,808	2,287	(497,648)	1,668,124		17,517
PRO/VSB	710,333	5,685	-	53,923	758,923	399,111	(540,125)	1,217,642		38,067
Angajamente de a acorda împrumuturi	1,051,312	1,523	-	4,131	101,823	233,264	(338,322)	340,741	710,571	7,467
Garanții financiare	479,737	25,289	-	25,402	110,376	75,689	(234,260)	236,756	242,981	3,658
Acreditiv	17,195	-	-	1,490	9,533	7,712	(18,735)	18,735		94
Total	7,567,239	109,180	39,448	688,268	4,720,049	2,876,063	(3,702,131)	8,433,008	2,270,631	247,580

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.1 Riscul de credit (continuare)

27.1.1.12 Garanții și alte surse de rambursare (continuare)

Tabelele de mai jos oferă o analiză a valorii juste curente a garanțiilor deținute și a asigurării creditului pentru activele din etapa 3

(în mii lei moldovenești)	Expunerea maximă la riscul de credit	Numerar	Valori mobiliare	Garanțiile părții terțe	Proprietăți	Altele	Surplus de colaterale	Total colateral	Expunerea netă	Asociat ECLs
31 decembrie 2020										
Corporativi și IMM	55,804	-	-	14,505	84,203	47,319	(90,332)	146,027		47,116
Consum	12,750	2,958	-	-	11,056	834	(11,694)	14,848		34,601
Ipotecare	19,930	-	-	1,426	54,658	-	(36,135)	56,084		17,102
PRO/VSB	26,481	46	-	4,316	63,023	45,097	(86,499)	112,482		51,144
Angajamente de a acorda împrumuturi	224	-	-	-	1	-	(1)	1	223	126
Garanții financiare	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Acreditiv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	115,189	3,004	-	20,247	212,941	93,250	(224,661)	329,442	223	150,089
31 decembrie 2019										
Corporativi și IMM	50,806	-	-	25,935	94,021	466,528	(122,088)	586,484		57,894
Consum	3,779	-	-	-	2,085	449	(1,376)	2,534	1,245	12,498
Ipotecare	2,196	-	-	-	16,863	-	(14,367)	16,863		6,398
PRO/VSB	5,704	-	-	-	31,935	11,466	(36,139)	43,401		24,204
Angajamente de a acorda împrumuturi	203	-	-	-	-	-	-	-	203	40
Garanții financiare	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Acreditiv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	62,688	-	-	25,935	144,904	478,443	(173,970)	649,282	1,448	101,034

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.2 Riscul de lichiditate și gestionarea finanțării

Riscul de lichiditate reprezintă riscul pe care Banca îl va înregistra în caz de dificultate a onorării obligațiilor rezultând din obligațiile financiare.

Gestionarea riscului de lichiditate

Poziția Băncii privind managementul lichidității este de a asigura, în măsura cea mai mare posibilă, că va avea suficientă lichiditate pentru a-și onora obligațiile la scadență, în condiții normale sau de criză, fără a suporta pierderi inacceptabile sau riscând să dăuneze reputației Băncii.

Pe termen scurt lichiditatea este gestionată de către Trezorerie în baza informației primite de la alte entități de afaceri privind profilul lichidității activelor și obligațiilor lor financiare și a detaliilor privind fluxurile viitoare de mijloace bănești ce pot fi obținute din activitatea de afaceri prognozată în viitor. Trezoreria astfel menține un portofoliu al activelor lichide pe termen scurt, compus în mare parte din hârtii de valoare investiționale lichide pe termen scurt, credite și avansuri băncilor și alte facilități interbancare, în scopul asigurării menținerii unei lichidități suficiente a întregii Băncii.

Pe termen mediu și lung lichiditatea este gestionată prin intermediul serviciului de gestionare a activelor și pasivelor care raportează comitetului ALCO privind necesitățile de finanțare viitoare.

Tabelul de mai jos însumează obligațiile Băncii după maturități la 31 decembrie 2020 și 2019, în funcție de perioadele reziduale până la data de rambursare.

	Total	Scadența reziduală mai mică de 1 lună	Scadența reziduală între 1 lună și 1 an	Scadența reziduală între 1 și 5 ani	Scadența reziduală mai mare de 5 ani
(în mii lei moldovenești)					
La 31 decembrie 2020					
Datorii față de bănci și față de clienți	11,908,596	1,031,551	4,851,150	4,099,281	1,926,613
Datorii emise și alte împrumuturi	339,332	26,866	180,100	130,684	1,682
Garanții financiare, acreditive, alte angajamente de creditare	1,478,241		56,980	1,183,282	237,978
Total datorii financiare	13,726,169	1,058,417	5,088,230	5,413,247	2,166,273
La 31 decembrie 2019					
Datorii față de bănci și față de clienți	9,429,857	809,252	4,150,886	3,011,220	1,458,499
Garanții financiare, acreditive, alte angajamente de creditare	1,559,646		43,612	1,317,174	198,678
Datorii emise și alte împrumuturi	719,951	72,561	499,900	145,142	2,348
Total datorii financiare	11,709,454	881,813	4,694,398	4,473,536	1,659,525

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.3 Riscul de piață

Riscul de piață este riscul modificării prețurilor de piață, cum ar ratele dobânzilor, prețul acțiunilor, cursurile de schimb valutare și a marjelor creditare care vor afecta Banca sau valoarea instrumentelor sale financiare deținute. Obiectivul managementului riscului de piață este managementul și controlul expunerilor la riscul de piață în limita parametrilor acceptabili, optimizând rezultatul riscului.

La sfârșitul anului 2020 a deținut un portofoliu de tranzacționare de valori mobiliare de stat mici (3,6 milioane lei). Acest portofoliu a fost constituit având în vedere cerințele de reglementare impuse de BNM. În trimestrul III 2018, BNM și-a actualizat regulamentul privind plasarea, tranzacționarea și răscumpărarea titlurilor de stat, în cadrul cărora s-au stabilit noi cerințe pentru dealerii primari (banca are licența deținătorului primar), inclusiv obligația minimă de cotare / cotație zilnică a statului Titluri de valoare. Obligația de listare zilnică prevede 2 condiții care trebuie respectate:

- listare obligatorie zilnică a valorilor mobiliare de stat cumpărate în ultimele 2 licitații (licitațiile sunt organizate de două ori pe lună pentru titlurile de stat și o dată pe lună pentru obligațiunile de stat cu dobândă fixă și pentru titlurile de stat cu dobândă variabilă);
- portofoliul minim care urmează să fie listat este de 100 K lei (la valoarea noțională).

Având în vedere valoarea portofoliului și natura instrumentelor financiare, riscul de piață aferent este considerat nevalabil.

27.3.1 Riscul ratei dobânzii

Activitatea Băncii este expusă riscului aferent fluctuației ratei dobânzii, ce se exprimă prin faptul că activele și obligațiile purtătoare de dobândă devin scadente sau își modifică valoarea în termene sau sume diferite. Activitățile de gestiune a riscurilor au ca obiectiv optimizarea venitului net aferent dobânzilor, cu condiția ca nivelurile ratei dobânzii cotate pe piață să fie corelate la strategiile de afaceri ale Băncii.

Sensibilitatea asupra venitului net din dobânzi al Băncii este analizată separat pentru rate variabile (ca efect al modificărilor ratei dobânzii pentru active și pasive cu rată variabilă) și ratele fixe (prin reevaluarea activelor financiare cu rată fixă pentru efectele schimbărilor asumate asupra ratelor dobânzilor, bazate pe pe presupunerea că există modificări paralele în curba de randament). În funcție de evoluția pieței financiare, Banca estimează o fluctuație de +/- 10 puncte de bază pentru activele și pasivele sale și determina impactul acestei fluctuații asupra venitului net din dobânzi.

Pe lângă aceasta, Banca calculează 2 șocuri de rate ale ratelor dobânzilor (NIRUP - non paralele rate dobânzii sus și NIRDW - non paralele rate dobânzii jos) care nu sunt paralele, care reprezintă două scenarii de risc direcțional, cu o creștere / scădere globală a ratelor dobânzii

Pentru NIRUP / NIRDW calibrarea a fost definită după cum urmează:

- În toate monedele, nivelul propus este un multiplicator aplicat calculului șocurilor de 100 bp.
- Multiplicatorul este definit ca 50% din maximul șocurilor de stres pentru NIRUP și pentru NIRDW observate în oricare dintre monedele grupului OTP.

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.3 Riscul de piață (continuare)

27.3.1 Riscul ratei dobânzii (continuare)

- Pentru fiecare dintre monedele pentru care este definită o limită pentru Mobiasbanca: MDL, EUR și USD, nivelul propus este un multiplicator aplicat calculului șocurilor de 100 bp. Multiplicatorul este definit ca fiind maximul șocurilor de stres pentru NIRUP și pentru NIRDW observate pe fiecare dintre aceste valute încadrate.

Noile limite au fost aprobate în ALCO iunie 2020. Limitele se bazează pe structura curentă a activelor. Se aplică un coeficient de 0,2% din activele totale, pentru pragul șocurilor paralele (+/- 10 bps) și 1,2% pentru pragul testelor de stres (NIRUP / NIRDW). Limitele sunt 1,25 * Prag.

Schimbare în baza de puncte	Prag stability pentru profit sau pierdere	Limită stabilită pentru profit sau pierdere	Sensibilitatea profitului sau a pierderii				Sensibilitatea capitalului	31 decembrie 2020
			de la 0 pana 6 luni	de la 6 luni pana la 1 an	de la 1 an pana la 5 ani	> 5 ani		
(in mii lei moldovenești MDL)								Total
MDL	+10	16,087	20,109	-416	-891	4,656	8,193	3,349
EUR	+10	8,138	10,173	36	604	5,157	-	5,797
USD		2,215	2,769	98	437	1,585		2,120
Altele	+10	320	400	1	-315	26	-	-287
Total		26,761	33,451	-281	-165	11,424	-	10,978
MDL	-10	-16,087	-20,109	417	893	-4,686	-8,247	-3,376
EUR	-10	-8,138	-10,173	-36	-607	-5,229	-	-5,872
USD		-2,215	-2,769	-98	-439	-1,605		-2,141
Altele	-10	-320	-400	-1	316	-26	-	288
Total		-26,761	-33,451	281	163	-11,546	-	-11,101
Schimbare în baza de puncte	Prag stability pentru profit sau pierdere	Limită stabilită pentru profit sau pierdere	Sensibilitatea profitului sau a pierderii				Sensibilitatea capitalului	31 decembrie 2019
			de la 0 pana 6 luni	de la 6 luni pana la 1 an	de la 1 an pana la 5 ani	> 5 ani		
(in mii lei moldovenești MDL)								Total
MDL	+10	1,156	193	(302)	380	4,687	7,524	4,765
EUR	+10	1,926	1,733	315	632	4,064	-	5,011
Altele	+10	-	-	77	95	908	-	1,080
Total		3,852	2,696	90	1,107	9,659	-	10,856
MDL	-10	(8,475)	(9,438)	303	(384)	(4,724)	(7,572)	(4,805)
EUR	-10	(3,852)	(4,045)	(316)	(635)	(4,119)	-	(5,070)
Altele	-10	-	-	(77)	(96)	(-920)	-	(1,093)
Total		(11,749)	(12,712)	(90)	(1,115)	(9,763)	-	(10,968)

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.3 Riscul de piață (continuare)

27.3.1 Riscul ratei dobânzii (continuare)

Tabelul următor prezintă o analiză a expunerii la riscul ratei dobânzii a băncii asupra activelor și pasivelor financiare necomerciale. Activele și datoriile băncii sunt incluse la valoarea contabilă și sunt clasificate pe baza datei anterioare a rambursării contractuale sau a scadenței.

	Valoarea de bilanț	Mai puțin de 3 luni	3 la 12 luni	Între 1 și 5 ani	Mai mare de 5 ani	Fără dobândă
(în mii lei moldovenești)						
La 31 decembrie 2020						
Actives						
Numerar și plasamente la Banca Centrală	4,155,522	1,247,051	758,388	991,922	519,080	639,081
Credite și avansuri acordate băncilor	1,112,475	505,347	95,862	511,265	0	0
Active financiar la valoarea justă prin contul de profit și pierderi	4,528	3,497	0	0	0	1,031
Credite și avansuri acordate clienților	7,376,823	1,856,892	1,814,465	2,875,267	830,199	0
Instrumente de datorie la cost amortizat	1,342,824	1,135,058	207,761	5	0	0
	13,992,172	4,747,846	2,876,476	4,378,459	1,349,278	640,112
Datorii						
Datorii față de bănci	2,565	2,565	0	-	-	-
Datorii față de clienți	11,767,700	4,766,515	2,243,570	3,052,099	1,705,516	-
Împrumuturi de la instituții financiare	339,314	128,586	202,197	8,531	-	-
	12,109,579	4,897,667	2,445,767	3,060,629	1,705,516	-
Deficitul total de sensibilitate la dobândă	1,882,593	(149,820)	430,709	1,317,830	(356,238)	640,112
Derivat utilizat pentru gestionarea riscurilor	-	-	-	-	-	-
Deficitul total de sensibilitate la dobândă după gestionarea riscului	1,882,593	(149,820)	430,709	1,317,830	(356,238)	640,112

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.3 Riscul de piață (continuare)

27.3.1 Riscul ratei dobânzii (continuare)

	Valoarea de bilanț	Mai puțin de 3 luni	3 la 12 luni	Între 1 și 5 ani	Mai mare de 5 ani	Fără dobândă
(în mii lei moldovenești)						
La 31 decembrie 2019						
Actives						
Numerar și plasamente la Banca Centrală	3,427,252	676,203	1,027,462	858,792	390,160	474,635
Credite și avansuri acordate băncilor	1,790,757	1,339,854	71,195	379,708	-	-
Active financiar la valoarea justă prin contul de profit și pierderi	3,257	2,226	-	-	-	1,031
Credite și avansuri acordate clienților	6,018,994	1,589,646	1,429,564	2,561,502	438,282	-
Instrumente de datorie la cost amortizat	685,146	469,773	215,361	12	-	-
	11,925,406	4,077,702	2,743,582	3,800,014	828,442	475,666
Datorii						
Datorii față de bănci	715	715	-	-	-	-
Datorii față de clienți	9,410,606	2,210,804	3,136,365	2,757,373	1,306,064	-
Împrumuturi de la instituții financiare	719,910	505,986	208,140	5,784	-	-
	10,131,231	2,717,505	3,344,505	2,763,157	1,306,064	-
Deficitul total de sensibilitate la dobândă	1,794,175	1,360,196	(600,923)	1,036,858	(477,623)	475,666
Derivat utilizat pentru gestionarea riscurilor	-	-	-	-	-	-
Deficitul total de sensibilitate la dobândă după gestionarea riscului	1,794,175	1,360,196	(600,923)	1,036,858	(477,623)	475,666

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.3 Riscul de piață (continuare)

27.3.1 Riscul ratei dobânzii

Nivelul general al sensibilității VAN este în concordanță cu pragurile și limitele pentru toți termenii.

La sfârșitul anului 2020, Banca are o depășire a sensibilității USD. Problema principală provine din sensibilitatea pe termen scurt a VAN la USD. Conturile de vedere și economii în USD sunt considerate ca fiind rate fixe în model, deși sunt variabile sau fără rate bazate pe condiții contractuale, prin care conducerea consideră că riscul ratei dobânzii este îndepărtat, datorită capacității băncii de a ajusta rata variabilă atunci când este necesar.

Depășirea sensibilității USD va fi analizată pentru următorul ALCO și măsurile corespunzătoare vor fi aprobate, dacă este necesar.

Rezultatele șocurilor non-paralele ale ratei dobânzii stresate (NIRUP și NIRDW) la 31 decembrie 2020 pot fi analizate după cum urmează:

(în mii lei moldovenești)	MDL	EUR	USD	Altele	Total
NIRUP	217,179	109,864	29,908	4,325	361,276
Prag	96,524	48,828	13,292	-	160,567
Limita	120,655	61,035	16,615	-	200,709
NIRDW	-217,179	(109,864)	(29,908)	(4,325)	(361,276)
Prag	(96,524)	(48,828)	(13,292)	-	(160,567)
Limita	-120,655	(61,035)	(16,615)	-	(200,709)

Rezultatele șocurilor non-paralele ale ratei dobânzii stresate (NIRUP și NIRDW) la 31 decembrie 2019 pot fi analizate după cum urmează:

(în mii lei moldovenești)	MDL	EUR	Altele	Total
NIRUP	155,931	24,233	5,054	185,218
Prag	46,803	6,163	-	(204,932)
Limita	15,601	4,237	-	(302,390)
NIRDW	(121,133)	(18,944)	(4,851)	(144,928)
Prag	(168,915)	(15,408)	-	(268,684)
Limita	(179,893)	(16,564)	-	(301,812)

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.3 Riscul de piață (continuare)

27.3.2 Riscul valutar

Banca este expusă riscului valutar prin tranzacțiile cu valută străină față de leul moldovenesc. Există de asemenea un risc bilanțier ca obligațiile monetare nete exprimate în valute străine vor avea o valoare mai mare când vor fi convertite în lei moldovenești ca rezultat al mișcărilor valutare.

Banca își gestionează expunerea la variațiile ratelor de schimb prin modificarea structurii activelor și obligațiilor. Principalele valute străine deținute de Bancă sunt Euro, dolarul SUA, și RUB. Banca efectuează operațiuni atât în valuta locală cât și în valută străină și monitorizează expunerea sa valutară zilnic și își închide pozițiile valutare prin intermediul limitelor individuale definite stabilite de BNM pentru fiecare valută în parte și pe total. Banca are ca scop să minimizeze expunerea sa la riscul valutar prin menținerea unei poziții valutare deschise la un nivel minim.

Expunerea Băncii la riscul aferent activității de tranzacționare generează câștiguri și pierderi provenite din variația cursului valutar ce sunt recunoscute în raportul privind rezultatele financiare. Aceste expuneri cuprind activele și obligațiile monetare ale Băncii ce nu sunt denominate în moneda de măsură utilizată de Bancă.

În tabelul de mai jos este prezentată informația privind efectul profitului net înainte de impozitare și efectul în capital din modificările ratelor valutilor străine în raport cu MDL:

	Decalajul valutar	Creșterea ratei	Efectul Venit/Pierdere	Efectul în capital	Scăderea ratei	Efectul Venit/Pierdere	Efectul în capital
(în mii lei moldovenești)							
31 decembrie 2020							
EUR	2,971	10%	297	261	-10%	(297)	(261)
Dolari SUA	48,691	10%	4,869	4,285	-10%	(4,869)	(4,285)
31 decembrie 2019							
EUR	13,579	+10%	1,358	1,195	-10%	(1,358)	(1,195)
Dolari SUA	17,121	+10%	1,712	1,507	-10%	(1,712)	(1,507)

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.3 Riscul de piață (continuare)

27.3.2 Riscul valutar

Valorile activelor și obligațiilor deținute în MDL și valute străine la 31 decembrie 2020 pot fi analizate după cum urmează:

31 decembrie 2020	Euro	Dolar SUA	MDL	Alte	Total
(în mii lei moldovenești)					
Active					
Numerar și plasamente la Banca Centrală	1,362,963	497,924	2,153,948	140,688	4,155,523
Credite și avansuri acordate băncilor, net	550,169	535,342	-	26,963	1,112,474
Instrumente financiare derivate	-	-	311	-	311
Active financiare la cost amortizat	-	-	4,528	-	4,528
Active financiare la valoarea justă FVPL	2,100,904	450,345	4,825,575	-	7,376,824
Credite și avansuri acordate clienților, net	-	-	1,342,824	-	1,342,824
Alte active	4,722	1,700	52,973	532	59,927
Imobilizări corporale	2,030	-	237,031	-	239,061
Impozitul amânat activ	-	-	4,987	-	4,987
Imobilizări necorporale	-	-	42,482	-	42,482
Total active	4,020,788	1,485,311	8,664,659	168,183	14,338,941
Datorii					
Instrumente financiare derivate	-	-	1,769	-	1,769
Datorii față de bănci	181	-	2,384	-	2,565
Datorii față de clienți	3,816,175	1,475,759	6,449,629	26,137	11,767,700
Împrumuturi de la IFI	191,313	-	148,001	-	339,314
Alte datorii	103,397	3,649	48,638	13	155,697
Provizioane	6,144	939	36,551	14	43,648
Total datorii	4,117,210	1,480,347	6,686,972	26,164	12,308,924
Obligațiuni extrabilanțiere Swap-uri					
EUR/RUB, USD/RUB, USD/RON	2,213	-	-	143,883	146,096
Poziția netă la 31 decembrie 2020	(98,635)	4,964	1,977,687	(1,864)	1,882,152

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.3 Riscul de piață (continuare)

27.3.2 Riscul valutar

Valorile activelor și obligațiilor deținute în MDL și valute străine la 31 decembrie 2019 pot fi analizate după cum urmează :

31 decembrie 2019	Euro	Dolar SUA	MDL	Alte	Total
(în mii lei moldovenești)					
Active					
Numerar și plasamente la Banca Centrală	655,986	202,242	2,485,312	83,712	3,427,252
Credite și avansuri acordate băncilor, net	1,353,646	375,564	-	61,547	1,790,757
Instrumente financiare derivate	-	-	29	-	29
Active financiare la cost amortizat	-	-	685,146	-	685,146
Active financiare la valoarea justă FVPL	-	-	3,257	-	3,257
Credite și avansuri acordate clienților, net	1,692,816	430,965	3,895,213	-	6,018,994
Alte active	7,199	1,172	43,764	387	52,522
Imobilizări corporale	-	-	192,581	-	192,581
Impozitul amânat activ	-	-	3,802	-	3,802
Imobilizări necorporale	-	-	24,413	-	24,413
Total active	3,709,647	1,009,943	7,333,517	145,646	12,198,753
Datorii					
Instrumente financiare derivate	-	-	75	-	75
Datorii față de bănci	89	-	626	-	715
Datorii față de clienți	3,067,557	1,066,955	5,257,943	18,151	9,410,606
Împrumuturi de la IFI	583,509	-	136,401	-	719,910
Alte datorii	77,832	4,622	52,679	26	135,159
Provizioane	3,677	3,698	40,197	6	47,578
Total datorii	3,732,664	1,075,275	5,487,921	18,183	10,314,043
Pasive extrabilanțiere Swap-uri					
EUR/RUB, USD/RUB, USD/RON	5,778	-	-	118,980	124,758
Poziția netă la 31 decembrie 2019	(28,795)	(65,332)	1,845,596	8,483	1,759,952

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Gestionarea riscului (continuare)

27.4 Riscul operațional

Riscul operațional este riscul pierderii directe sau indirecte, generat de o serie de cauze asociate cu procesele, personalul, tehnologiile și infrastructura Băncii, dar și de factori externi, cu excepția riscurilor de credit, de piață și de lichiditate, cum sunt factorii generați de prevederile legale și normative și de standardele general acceptate de etică corporativă. Riscurile operaționale sunt generate de toate operațiunile Băncii și constituie un pericol pentru toate entitățile comerciale.

Obiectivul Băncii este gestionarea riscului operațional pentru a echilibra evitarea pierderilor financiare și prejudiciilor aduse reputației Băncii cu rentabilitatea costului și pentru a evita procedurile de control ce limitează inițiativa și creativitatea.

Responsabilitatea primară pentru elaborarea și implementarea controalelor de depistare a riscurilor operaționale este atribuită managerului șef din fiecare unitate comercială. Responsabilitatea este confirmată prin elaborarea unor standarde generale ale Băncii privind gestiunea riscurilor operaționale în următoarele domenii:

- Cerințe privind delimitarea corespunzătoare a funcțiilor, inclusiv autorizarea independentă a tranzacțiilor
- Cerințe privind verificarea și monitorizarea tranzacțiilor
- Respectarea prevederilor normative și legale
- Documentarea controalelor și procedurilor
- Cerințe privind estimarea periodică a riscurilor operaționale și caracterul adecvat al controalelor și procedurilor de eliminare a riscurilor depistate
- Cerințe privind raportarea pierderilor operaționale și acțiunile de remediare propuse
- Elaborarea planurilor de cheltuieli neprevăzute
- Instruire și dezvoltare profesională
- Standarde etice și comerciale
- Reducerea riscurilor, inclusiv asigurările, în cazul în care se dovedește eficient.

Note Explicative la Situațiile Financiare

28 Gestionarea capitalului

Obiectivele Băncii în timpul gestionării capitalului constau în protejarea capacității Băncii conform principiului continuității activității pentru a produce profit acționarilor și beneficii altor mandatar și pentru a menține o structură optimă de capital pentru a reduce costurile capitalului.

În contextul strategiei BNM privind implementarea Basel III în Republica Moldova în ceea ce privește cadrul legislativ european (pachetul CDR IV / CRR), în mai 2018, Banca Națională a Moldovei a aprobat Regulamentul privind fondurile proprii ale băncii și cerințele de capital.

Banca Națională a Moldovei solicită fiecărei bănci să mențină un raport între capitalul reglementar total și cel al activului ponderat la risc, la minimum 13,75%, din care 3,75% sunt legate de Amortizorul de Conservare a Capitalului, de 1% la Bufferul de risc sistemic și de 0,25% celelalte instituții tampon importante din punct de vedere sistemic. Banca a respectat toate limitele de reglementare pe tot parcursul anului.

	31 decembrie 2020
(in mii lei moldovenești)	
Fonduri proprii	1,683,247
Fonduri proprii de nivel 1	1,683,248
Fonduri proprii de nivel 1 de bază	1,683,248
Instrumente de capital eligibile drept fonduri proprii de nivel 1 de bază	251,354
Instrumente de capital plătite	99,944
Din care: Instrumente de capital subscrise de autoritățile publice în situații de urgență	99,944
Prime de emisiune	151,410
Rezultatul reportat	1,466,982
Rezultatul reportat din anii anteriori	1,466,982
Profitul sau pierderea eligibil(ă)	-
Profit sau pierdere atribuibil(ă) deținătorilor capitalurilor proprii ale întreprinderii-mamă	143,536
(-) Partea din profiturile intermediare sau din cele de sfârșit de exercițiu financiar care nu este eligibilă	(145,536)
Alte rezerve	166,375
Ajustări ale fondurilor proprii de nivel 1 de bază datorate filtrelor prudențiale	(152,415)
(-) Diferența pozitivă dintre reducerile pentru pierderi la active și angajamente condiționale și mărimea reducerilor pentru pierderi din deprecierea activelor și a provizioanelor pentru pierderi	(152,415)
(-) Fondul comercial	(44,060)
(-) Fondul comercial contabilizat drept imobilizări necorporale	(44,060)
(-) Creanțe privind impozitul amânat care se bazează pe profitabilitatea viitoare și nu decurg din diferențele temporare din care se deduc datoriile asociate privind impozitul amânat	(4,987)
FONDURI PROPRII DE NIVEL 2	(1)
(-) Instrumente de fonduri proprii de nivel 2 ale entităților din sectorul financiar în care banca nu deține o investiție semnificativă	(1)
Rata de acoperire a capitalului	21,39%

Note Explicative la Situațiile Financiare

28 Gestionarea Capitalului (continuare)

Pentru a menține sau ajusta structura capitalului, Banca poate ajusta cantitatea dividendelor plătite acționarilor, rentabilitatea capitalului acționarilor, să emită acțiuni noi sau să vândă activele pentru a reduce datoria. Nu au fost modificări în obiective, politici și procese din perioadele precedente.

Suficienta capitalului și capitalul normativ sunt monitorizate de managementul Băncii, tehnici bazate pe îndrumările elaborate de Banca Națională a Moldovei.

	31 decembrie 2019
(in mii lei moldovenești)	
Fonduri proprii	1,476,051
Fonduri proprii de nivel 1	1,476,052
Fonduri proprii de nivel 1 de bază	1,476,052
Instrumente de capital eligibile drept fonduri proprii de nivel 1 de bază	251,354
Instrumente de capital plătite	99,944
Din care: Instrumente de capital subscribe de autoritățile publice în situații de urgență	99,944
Prime de emisiune	151,410
Rezultatul reportat	1,236,347
Rezultatul reportat din anii anteriori	1,236,347
Profitul sau pierderea eligibil(ă)	-
Profit sau pierdere atribuibil(ă) deținătorilor capitalurilor proprii ale întreprinderii-mamă	255,344
(-) Partea din profiturile intermediare sau din cele de sfârșit de exercițiu financiar care nu este eligibilă	(255,344)
Alte rezerve	150,171
Ajustări ale fondurilor proprii de nivel 1 de bază datorate filtrelor prudențiale	(132,091)
(-) Diferența pozitivă dintre reducerile pentru pierderi la active și angajamente condiționale și mărirea reducerilor pentru pierderi din deprecierea activelor și a provizioanelor pentru pierderi	(132,091)
(-) Fondul comercial	(26,267)
(-) Fondul comercial contabilizat drept imobilizări necorporale	(26,267)
(-) Creanțe privind impozitul amânat care se bazează pe profitabilitatea viitoare și nu decurg din diferențele temporare din care se deduc datoriile asociate privind impozitul amânat	(3,462)
FONDURI PROPRII DE NIVEL 2	(1)
(-) Instrumente de fonduri proprii de nivel 2 ale entităților din sectorul financiar în care banca nu deține o investiție semnificativă	(1)
Rata de acoperire a capitalului	20.17%

Note Explicative la Situațiile Financiare

29 Numerar și echivalente de numerar

	Nota	31 decembrie 2020	31 decembrie 2019
(în mii lei moldovenești)			
Numerar și plasamente la Banca Centrală	12	655,696	694,274
Credite și avansuri acordate băncilor, net	13	1,115,546	1,793,302
Instrumente de datorie la cost amortizat	15	750,184	210,292
		2,521,426	2,697,868

Plasamentele la Banca Centrală care reprezintă rezervele obligatorii nu sunt disponibile pentru finanțarea operațiunilor zilnice ale Băncii, de aceea acestea sunt excluse din categoria numerarului și echivalentelor de numerar. Acesta include soldul conturilor curente în relațiile cu banca centrală prezentate în nota 11 în valoare de MDL'000 1,857,496 redus de nivelul rezervelor obligatorii deținute în MDL (MDL'000 1,840,881).

Investițiile financiare - credite și creanțe sunt certificatele BNM și reprezintă investițiile pe termen scurt, scadente până la două săptămâni, și sunt supuse unui risc nesemnificativ de schimbare a valorii.

30 Analiza activelor și datoriilor pe termene de scadență

În tabelul de mai jos este prezentată analiza activelor și datoriilor din punct de vedere al termenului așteptat de recuperare sau decontare al acestora.

31 decembrie 2020	Până la 12 luni	Mai mult de 12 luni	Total
(în mii lei moldovenești)			
Active			
Numerar și plasamente la Banca Centrală	2,383,315	1,772,014	4,155,329
Credite și avansuri acordate băncilor, net	1,112,669	-	1,112,669
Active financiare la cost amortizat	1,342,819	5	1,342,824
Active financiare la valoarea justă FVPL	3,496	1,031	4,528
Credite și avansuri acordate clienților, net	2,232,998	5,143,825	7,376,823
Alte active	60,557	-	60,557
Imobilizări corporale	60,399	178,662	239,061
Impozitul amânat activ	4,987	-	4,987
Imobilizări necorporale	18,684	23,798	42,482
Total active	7,219,924	7,119,335	14,339,260
Datorii			
Datorii față de Banca Centrală	-	-	-
Datorii față de bănci	2,565	-	2,565
Datorii față de clienți	5,788,495	5,979,205	11,767,700
Împrumuturi de la IFI	206,961	132,353	339,314
Alte datorii	43,648	-	43,648
Provizioane	157,466	-	157,466
Total datorii	6,199,135	6,111,558	12,310,693
Net	1,020,789	1,007,777	2,028,567

Note Explicative la Situațiile Financiare

30 Analiza activelor și datoriilor pe termene de scadență (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă activele și pasivele, analizate în funcție de momentul în care se așteaptă să fie recuperate sau decontate.

31 decembrie 2019	Până la 12 luni	Mai mult de 12 luni	Total
<i>(în mii lei moldovenești)</i>			
Active			
Numerar și plasamente la Banca Centrală	1,707,896	1,719,356	3,427,252
Credite și avansuri acordate băncilor, net	1,790,747	-	1,790,757
Active financiare la cost amortizat	685,134	12	685,146
Active financiare la valoarea justă FVPL	2,226	1,031	3,257
Credite și avansuri acordate clienților, net	1,779,885	4,239,109	6,018,994
Alte active	52,551	-	52,551
Imobilizări corporale	50,507	142,074	192,581
Impozitul amânat activ	3,802	-	3,802
Imobilizări necorporale	19,711	4,702	24,413
Total active	6,092,459	6,106,284	12,198,753
Datorii			
Datorii față de Banca Centrală	-	-	-
Datorii față de bănci	715	-	715
Datorii față de clienți	4,942,654	4,467,953	9,410,606
Împrumuturi de la IFI	572,439	147,471	719,910
Alte datorii	135,234	-	135,234
Provizioane	47,578	-	47,578
Total datorii	5,698,620	4,615,424	10,314,043
Net	393,839	1,490,860	1,884,710

Note Explicative la Situațiile Financiare

31 Tranzacțiile cu părțile legate

Lista părților legate, cu care Banca a intrat în tranzacții în timpul anului 2020 a fost, după cum urmează:

- OTP Bank NYRT (companii din cadrul grupului, inclusiv acționar majoritar)
- Managementul de bază, inclusiv executiv și membrii consiliului de supraveghere (o influență semnificativă)
- Alte părți afiliate includ părțile legate de cele expuse mai sus, afiliate băncii prin funcția de administrator și persoanele afiliate lor.

Pe parcursul anului 2020, Banca a efectuat un șir de tranzacții bancare cu părțile legate în cursul activității sale obișnuite. Rezultatele acestor tranzacții sunt prezentate în tabelul de mai jos:

	Total 2020	OTP BANK NYRT	Key management	Altele
(în mii lei moldovenești)				
Articole ale bilanțului la 31 decembrie 2020				
Credite și avansuri acordate băncilor	6,144	5,915	-	229
Credite și avansuri acordate clienților, net	1,272		752	520
Alte active (Nota 17)	1,663	1,660	2	1
Datorii față de clienți	13,532		6,627	6,905
Alte datorii	2,346	2,341	3	2
Articole ale raportului privind rezultatele financiare anul 2020				
Venituri din dobânzi	105		68	37
Cheltuieli aferente dobânzilor	1,965	1,814	63	88
Beneficiile personalului cheie:	17,739		17,739	
Salariu - Salariu de bază	14,106		14,106	
Salariu - bonusuri și prime	3,633		3,633	
Alte cheltuieli neaferte dobânzilor	554	91	463	(147)
Extrabilanț				
Contragaranții	146,436	146,011	341	84

Note Explicative la Situațiile Financiare

31 Tranzacțiile cu părțile legate (continuare)

Lista părților legate, cu care Banca a intrat în tranzacții în timpul anului 2019 a fost, după cum urmează:

- OTP Bank NYRT (companii din cadrul grupului, inclusiv acționar majoritar)
- Managementul de bază, inclusiv executiv și membrii consiliului de supraveghere (o influență semnificativă)
- Alte părți afiliate includ părțile legate de cele expuse mai sus, afiliate băncii prin funcția de administrator și persoanele afiliate lor.

Pe parcursul anului 2019, Banca a efectuat un șir de tranzacții bancare cu părțile legate în cursul activității sale obișnuite. Rezultatele acestor tranzacții sunt prezentate în tabelul de mai jos:

	Total 2019	OTP BANK NYRT	Key management	Altele
<i>(în mii lei moldovenești)</i>				
Articole ale bilanțului la 31 decembrie 2019				
Credite și avansuri acordate băncilor	96,303	96,303	-	-
Credite și avansuri acordate clienților, net	1,825	-	1,427	398
Alte active (Nota 17)	773	772	-	1
Datorii față de clienți	7,627	-	1,597	6,030
Alte datorii	732	730	2	-
Articole ale raportului privind rezultatele financiare anul 2019				
Venituri din dobânzi	164	-	129	35
Cheltuieli aferente dobânzilor	1,183	929	163	91
Beneficiile personalului cheie	21,036	-	21,036	-
Salariu - Salariu de bază	11,980	-	11,980	-
Salariu - bonusuri și prime	9,056	-	9,056	-
Alte cheltuieli neaferente dobânzilor	85	73	12	-
Extrabilanț				
Contragarantii	221,199	220,890	188	121

Note Explicative la Situațiile Financiare

32 Evenimente ulterioare datei de raportare

Niciun eveniment ulterior nu a fost identificat după data raportării.

